

GEMEENTE ZUNDERT IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIJK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDERTSE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDERT LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN GRENST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDERT HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDERT IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.

Netwerkbegroting

2022-2025

Colofon

Uitgave
Gemeente Zundert
28 september 2021

Gemeente Zundert
Markt 1
4881 CN Zundert
Postbus 10.001
4880 CA Zundert

T 076 – 599 56 00
F 076 – 566 56 66

E gemeente@zundert.nl
I www.zundert.nl

Inhoud

1	Voorwoord van het college.....	- 4 -
2	Inleiding	- 6 -
2.1	Algemeen	- 6 -
2.2	Opbouw.....	- 10 -
3	Programmaplan	- 17 -
3.1	Programma 1 Veiligheid.....	- 17 -
3.2	Programma 2 Economie & Innovatie.....	- 21 -
3.3	Programma 3 Zorg & Sociaal Domein	- 26 -
3.4	Programma 4 Omgeving & Maatschappij.....	- 31 -
3.5	Uitvoeringsprogramma 5 Beheer en Ontwikkeling Openbare ruimte	- 38 -
3.6	Uitvoeringsprogramma 6 Service	- 44 -
3.7	Bestuur	- 48 -
3.8	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien	- 50 -
4	Paragrafen	- 58 -
4.1	Paragraaf lokale heffingen	- 58 -
4.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	- 69 -
4.3	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	- 83 -
4.4	Paragraaf financiering	- 91 -
4.5	Paragraaf bedrijfsvoering	- 95 -
4.6	Paragraaf verbonden partijen	- 100 -
4.7	Paragraaf grondbeleid	- 109 -
5	Financiële begroting	- 114 -

5.1	Financieel technische uitgangspunten	- 114 -
5.2	Overzicht van baten en lasten	- 116 -
5.3	Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten	- 119 -
5.4	Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves.....	- 120 -
5.5	Geraamde baten en lasten per taakveld.....	- 121 -
5.6	Geprognosticeerde balans	- 122 -
5.7	BBV-indicatoren.....	- 128 -

1 Voorwoord van het college

Geachte leden van de gemeenteraad van Zundert,

Voor u ligt de Netwerkbegroting 2022 -2025. In de eerste plaats is het natuurlijk de raad die met deze begroting het college haar doelstellingen, de kaders en de middelen aanreikt voor het komende begrotingsjaar 2022. Toch is het ook hier op zijn plaats stil te staan bij de samenwerking waarin deze netwerkbegroting tot stand is gekomen.

In de bestuurlijke -en organisatie doorontwikkeling van de afgelopen periode is de behoefte van de raad én het college van een eerdere en nauwere samenwerking in de bestuurlijk Planning & Control cyclus gezamenlijk vormgegeven. Een proloog in april, een tussentijdse actieve informatievoorziening in juni en een zomernota met de meest actuele inzichten en rapportage in juli. Hierdoor komen raad en college in een vergelijkbare, meest actuele, informatiepositie op basis waarvan de algemene beschouwingen van de diverse fracties het college heldere kaders meegaf voor het uitwerken van de begroting. Met die ontwikkeling is een stevig fundament gelegd waarop de raad en het college de komende periode de gevraagde bestuurs- en veerkracht kunnen bieden om de complexe maatschappelijke vraagstukken van de jaren '20 aan te pakken.

Door deze constructieve samenwerking zijn we er in geslaagd, onder een lastig gesternte en met veel onzekere omstandigheden buiten onze invloedssfeer, een inhoudelijk en financieel solide begroting 2022 op te stellen. Met deze begroting wordt verder gewerkt aan het dichterbij brengen van de vastgestelde strategische doelstellingen zonder een hypotheek te leggen op toekomstige middelen. Deze begroting draagt verder bij aan een stabiele financiële huishouding. De noodzakelijk besparingen om tot een reëel sluitende begroting te komen, zijn afgewogen vanuit de drie bekende keuzecriteria: de keuzes zijn omkeerbaar, hebben de minste impact op onze inwoners en ondernemers en hebben de minste gevolgen voor onze netwerkpartners. Daarbij is het investeringsprogramma voor de komende jaren in balans gebracht met de financiële mogelijkheden en risico's. Deze begroting wordt immers grotendeels uitgevoerd door een nieuw college, die wordt gecontroleerd door een nieuwe raad.

Hoewel de COVID-19 pandemie nog niet voorbij is, gaat ook in Zundert de samenleving weer zichtbaar open. De financiële effecten van corona zijn vooral zichtbaar geworden in de jaarstukken 2020 en de begroting 2021 en bestuursrapportages 2021. De huidige situatie leidt tot een eerste voorzichtige conclusie dat er voor 2022 nauwelijks nog financiële effecten van de pandemie op onze begroting worden verwacht. Daar waar in 2022 wel kosten gemaakt worden omdat ondersteuning nodig is vanwege corona bij inwoners, ondernemers, verenigingen e.d. is de dit jaar gevormde reserve corona beschikbaar (€ 330.000).

Zoals gebruikelijk is de dag ná Prinsjesdag de septembercirculaire beschikbaar gekomen. Waar de afgelopen jaren de financiële impact van die septembercirculaire beperkt bleef tot wat aanscherpingen en beperkte mutaties op de meicirculaire heeft deze circulaire nu een forse positieve en structurele financiële impact. Voor de toename van het zogenaamde accres van het gemeentefonds zijn vooraf geen indicaties afgegeven en heeft de Nederlandse gemeenten redelijk verrast. Door dit accres ontstaat voor Zundert een structureel en reëel sluitende meerjarenraming met positieve saldi voor alle jaren.

Op basis van de septembercirculaire vinden we het verantwoord een aantal besparingen uit de zomernota voor in totaal €200.000, incidenteel voor 2022, nog niet door te voeren. Daarbij hebben we gekozen voor die besparingen die, gegeven de financiële situatie van vóór de zomer, wel zijn ingeboekt maar waarvan de maatschappelijke impact relatief het grootst is. De besparingen zijn bij de zomernota weliswaar als niet onomkeerbaar aangemerkt maar het stoppen en in latere jaren weer opstarten van die voorzieningen zou een breuk geven in de dienstverlening met aanzienlijke maatschappelijke impact. Een nadelig effect dat we nu mogelijk kunnen voorkomen. In de meerjarenraming 2023 – 2025 blijven die besparingen wel ingeboekt. De raad krijgt daarmee in 2022 de gelegenheid de noodzaak van die besparingen te beoordelen in relatie tot de mogelijke financiële gevolgen van de reële financiële risico's die nog steeds "boven de markt" hangen. In de inleiding hierna wordt daar verdere toelichting op gegeven.

Wat dus blijft zijn de grote onzekerheden en risico's van de landelijke herverdeling van het gemeentefonds en structurele compensaties in het sociaal domein. Besluiten over structurele maatregelen worden overgelaten aan een volgend kabinet. Helaas lijkt de formatie van een nieuw kabinet momenteel in een impasse te zitten en is er geen verwachting van "witte rook" op korte termijn. Omdat we ervan uitgaan dat in 2022 er wel een kabinet tot stand komt dat besluiten neemt die een structurele financiële impact op onze begroting hebben, geven we in overweging de huidige begrotingsaldi vooralsnog niet te wijzigen.

We zijn trots op de "joint-venture" waarin deze netwerkbegroting 2022 -2025 tot stand is gekomen en dat we als raad en college in staat zijn een stabiel fundament voor de komende jaren neer te leggen op basis waarop de beloftes aan Zundert verder worden waargemaakt.

Ook hierin zien we het terug: groen, gedreven en gemeenschapszin. Dat is wie we zijn, dat is Zundert. Dat is het karakter van onze gemeenschap waarop we kunnen bouwen, de basis voor het vertrouwen in de toekomst.

We zien uit naar de bespreking op 9 november.

Burgemeester en wethouders van Zundert,
De secretaris,

De burgemeester,

J.W.F. Compagne

J.G.P. Vermue

2 Inleiding

2.1 Algemeen

Deze begroting is opgebouwd binnen de kaders van de op 13 juli 2021 vastgestelde zomernota. De uitwerking in de programma's en de cijferblokken vraagt wel om nadere toelichting voor een juiste duiding bij een aantal onderdelen.

Impact septembercirculaire

De septembercirculaire hebben we daags voor het "ter perse gaan" en de start van het bestuurlijke besluitvormingsproces van de begroting ontvangen. De daarin verwerkte mutaties in de algemene uitkering betreffen vooral het accres, de toename van het volume van het gemeentefonds. Voor 2022 komt daar de incidentele opschorting bij van de opschalingskorting (incidenteel voordeel € 260.000). Dat is de korting vanuit eerdere kabinetten waarbij de verwachting nog was dat alle gemeenten uiteindelijk zouden opgaan in 100.000 plus gemeenten.

Voor de hele meerjarenbegroting geeft dat de volgende beeld:

accres septembercirculaire:

schrapen opschalingkorting 2022 eenmalig:

	2022	2023	2024	2025
accres septembercirculaire:	€ 575.000	€ 666.000	€ 690.000	€ 785.000
schrapen opschalingkorting 2022 eenmalig:	€ 260.000			

De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Stijgen de rijksuitgaven, dan stijgt de uitkering uit het gemeentefonds evenredig mee. Dalen de rijksuitgaven, dan daalt ook de uitkering uit het gemeentefonds. Het Rijk voorziet de komende jaren een hogere loon- en prijsontwikkeling. Daarnaast trekt het Rijk extra middelen uit voor klimaatmaatregelen, de zorg en de EU-afdrachten. Dit betekent dat de uitkering uit het gemeentefonds omhooggaat. In 2022 bedraagt deze stijging bijna € 600 miljoen. Dit loopt in 2025 op tot € 750 miljoen. Wel is de kans aanwezig dat gemeenten als gevolg van een hogere inflatie een deel hiervan moeten achterhouden om hun eigen hogere loon- en prijsstijgingen te compenseren. Overigens ontvangt de raad in oktober separaat nog een raadsmededeling over de septembercirculaire met daarin de meer gedetailleerde toelichting, inclusief het effect voor 2021.

Bij de formatie van het Kabinet Rutte II in 2012 werd besloten tot de opschaling van gemeenten. Dit moest leiden tot besparingen als gevolg van schaalvoordelen, vermindering van toezicht, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. Ook zou het aantal gemeenteambtenaren dalen, doordat gemeenten groter zouden worden of met elkaar zouden gaan samenwerken. Gevolg was dat het gemeentefonds over een periode van tien jaar met € 975 miljoen werd gekort. De beoogde opschaling is inmiddels van de baan, maar de korting is in stand gebleven. Tot en met 2019 is er € 300 miljoen gekort op de jaarlijkse uitkering van het gemeentefonds. De komende jaren is er bovendien een aanvullende korting van € 675 miljoen op de

jaarlijkse uitkering ingeboekt. De extra korting die ingeboekt stond voor de jaren 2020 en 2021 werd vorig jaar al incidenteel geschrapd. Nu wordt ook de korting voor 2022 geschrapd.

Na verwerking van de septembercirculaire, de incidentele wijzigingen ten opzichte van het besluit bij de zomernota, de strategische doelstellingen en de bijbehorende inspanningen, inclusief alle wettelijke taken en reguliere werkzaamheden, ontstaat het volgende meerjarig financieel beeld:

	2022		2023		2024		2025	
Saldo begroting 2022-2025	€ 916.138	V	€ 489.284	V	€ 657.785	V	€ 941.831	V
Incidentele lasten	€ 50.000	V	€ -	V	€ -	V	€ -	V
Incidentele baten	€ -168.900	N	€ -43.969	N	€ -86.663	N	€ -35.688	N
Structureel resultaat	€ 797.238	V	€ 445.315	V	€ 571.123	V	€ 906.144	V

Zoals in het voorwoord aangegeven kiezen we er nu voor om incidenteel een zestal besparingen uit de zomernota, in totaal €200.000, voor 2022 nog niet door te voeren. Financieel matchen we daarmee die incidentele lasten voor 2022 met het incidentele voordeel van het voorlopig éénmalig opschorten van de opschalingskorting in 2022. In de meerjarenraming 2023 – 2025 blijven die besparingen wel ingeboekt. De raad krijgt daarmee in 2022 de gelegenheid de noodzaak van die besparingen te beoordelen in relatie tot de mogelijke financiële gevolgen van de reële financiële risico's die nog steeds "boven de markt" hangen. De voor 2022 teruggedraaide zes besparingen betreffen:

1. Het budget verkeersveilige leefomgeving (GVVP maatregel)	€ 50.000
2. Positief ontwikkelklimaat onderwijsachterstanden	€ 15.000
3. Zunderste cultuur en beheerskosten (Corso)	€ 45.000
4. Buurtsportcoach Jeugd	€ 40.000
5. Duurzaamheid budget terug naar 100%	€ 40.000
6. Preventie alcohol en drugs Jeugd	€ 10.000
Totaal	€ 200.000

Covid-19 en de cijferblokken.

Het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) schrijft voor dat in de begroting de cijferblokken per programma de totale lasten laat zien van het begrotingsjaar én de vergelijkende cijfers van eerdere jaren. Dat kan mogelijk verwarring geven bij het duiden van de verschillen ten opzichte van het vorige begrotingsjaar jaar 2021 omdat daar de baten en lasten in verband met de COVID-19 pandemie zijn verwerkt. Zowel bij de baten (compensatie) als de lasten. Daarom is hieronder in een tabel weergegeven hoe het financieel totaalbeeld 2021 per programma eruit ziet *zonder* die

specifieke baten en lasten vanwege corona. Voor de uitgebreide analyse van verschillen tussen de boekjaren met bijbehorende toelichting verwijzen we u naar de afzonderlijke programma's.

	(bedragen * € 1.000)	begr 2021	Corona	begr 2021 excl. Corona	begr 2022	begr 2023	begr 2024	begr 2025
1	Veiligheid	€ -2.488	€ 52	€ -2.436	€ -2.553	€ -2.597	€ -2.635	€ -2.677
2	Economie & Innovatie	€ -522	€ 5	€ -517	€ -465	€ -283	€ -290	€ -296
3	Zorg & Sociaal Domein	€ -16.535	€ 232	€ -16.303	€ -16.003	€ -16.055	€ -16.111	€ -16.162
4	Omgeving & Maatschappij	€ -6.267	€ 42	€ -6.225	€ -6.387	€ -6.270	€ -6.476	€ -6.605
5	Beheer & ontwikkeling openbare ruimte	€ -4.240	€ 34	€ -4.206	€ -4.361	€ -4.666	€ -4.605	€ -4.735
6	Service	€ 25	€ 63	€ 88	€ -109	€ -135	€ -151	€ -140
7	Bestuur	€ -1.611		€ -1.611	€ -1.489	€ -1.463	€ -1.477	€ -1.492
8	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	€ 30.856	€ -183	€ 30.673	€ 32.158	€ 31.933	€ 32.378	€ 33.024
	Mutaties reserves	€ 591	€ -	€ 591	€ 125	€ 25	€ 25	€ 25
	totaalresultaat	€ -191	€ 245	€ 54	€ 916	€ 489	€ 658	€ 942

Verwerking incidentele baten van de Ruimte voor Ruimte titels (RvR)

In een overeenkomst met de provincie is vastgelegd dat de gemeente Zundert per gerealiseerde RvR titel € 100.000 aan opbrengsten kan verantwoorden. Voor de eerste 19 RvR titels zijn die bedragen al ontvangen. Vanuit de voorschriften op basis van het zogenaamde voorzichtigheidsprincipe, mogen deze ontvangsten echter pas als baten worden verantwoord nadat de RvR titels ook feitelijk zijn gerealiseerd. Die vooruit ontvangen bedragen moeten vanwege die voorschriften daarom als "schuld" op de balans worden verantwoord en hebben daarmee ook een negatief effect op ons solvabiliteitscijfer. De verwachting is dat in 2022 een aanzienlijk aantal titels tot realisatie komen. Daarom zijn die baten niet opgenomen in deze begroting 2022. Die worden als incidentele baten verantwoord in de bestuursrapportages en de jaarstukken 2022.

Herverdeling algemene uitkering gemeentefonds

Een herberekening van de concept-herverdeling van het gemeentefonds heeft geleid tot een iets minder negatief beeld voor Zundert. € 31 in plaats € 40 per inwoner. Dat zou nog steeds een aanzienlijke korting geven en blijft daarmee een fors financieel risico. Deze herijking is door het huidige kabinet geplaatst in een breder perspectief van financiële en bestuurlijke verhoudingen en de financiële positie van gemeenten. Naast de verdeling en de omvang van het gemeentefonds zijn ook de nog lopende gesprekken met gemeenten over onder andere de toereikendheid van de financiering van de jeugdzorg daarbij van belang. Dat geldt ook voor de verruiming en modernisering van het gemeentelijk belastinggebied en de evaluatie van de normeringssystematiek. Daarover moet het volgende kabinet besluiten. De besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling staat gepland voor 1 januari 2023 maar wordt overgelaten aan het volgende kabinet. Eventuele invoering van voor- of nadeel wordt gemaximeerd op € 15 per inwoner per jaar. Voor Zundert zou dat, op basis van de huidige conceptcijfers een nadeel van ruim € 600.000 betekenen met een ingroei in twee jaar. De provincie heeft in haar begrotingsbrief

aangegeven om in de begroting 2022 nog geen rekening te houden met deze herverdeling. Dat advies hebben we gevolgd. De septembercirculaire heeft over deze mogelijke herverdeling van het gemeentefonds geen nieuws te melden.

Opbrengst raming OZB 2022

Zoals het er nu naar uitziet is de WOZ waarde als grondslag voor de OZB met 8 tot 10% gestegen. WOZ waarden zijn geen individuele taxaties maar komen tot stand op basis van werkelijke verkopen van vergelijkbare objecten. Dat de huizenprijzen fors, en daarmee de WOZ waarden, stijgen betekent ook dat de OZB *tarieven* voor 2022 moeten dalen nu een belasting *opbrengst* stijging in deze begroting op 1% wordt voorgesteld. De werkelijke cijfers en concept tariefdaling komen in oktober a.s. beschikbaar. Daarmee kunnen we de raad nog voor de begrotingsbehandeling informeren over de concepttarieven, die in december door de raad worden vastgesteld met de legesverordening. Wanneer de WOZ waarden binnen een gemeente stijgen, verandert ook de zogenaamde *inkomsten maatstaf* binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dat betekent dat er een korting op de algemene uitkering plaatsvindt naar gelang de gemeente in staat is zelf belasting te innen op die gestegen waarden. Hogere waarden hebben een hoger korting tot gevolg. Daarnaast blijft jaarlijks enige indexatie nodig van de belastingopbrengst om niet te ver achter te lopen op loon- en prijsstijgingen. Gegeven de onzekerheden en risico's bij de al dan niet structurele compensaties in het sociaal domein en de herverdeling van het gemeentefonds draagt een minimale indexering van de belastingopbrengsten bij aan de financiële stabiliteit voor de komende jaren.

Compensatie als gevolg van de kosten in de jeugdzorg

De compensatie vanuit het Rijk voor de opgelopen kosten als gevolg van de jeugdzorg zijn voor 2022 100% ingeboekt en voor de jaren '23, '24 en '25 voor 75%. Hiertoe is opgeroepen vanwege de onzekerheid van de omvang van het structurele deel van deze compensatie. Voor het volledige beeld: indien 100% mag worden ingeboekt gaat het voor die jaren om respectievelijk: € 290.000 € 275.000 en € 250.000. Hiermee zouden de begrotingsjaren 2023 en 2024 ook structureel sluitend worden. We verwachten daar duidelijkheid over in de komende circulaires van het gemeentefonds.

2.2 Opbouw

Programma indeling 2022

Elk programma is voorzien van een verbeelding van het zogenaamde doelen-inspanningen-netwerk: de bekende programmaplaat. Deze zijn voor 2022 weer geactualiseerd. Daarmee is in één oogopslag de essentie van de programma's af te lezen. Ook zijn hier de operationele doelstellingen opgenomen. Deze verbinden de strategische doelen met resultaten van de inspanningen. Het zijn heel concreet gedefinieerde kengetallen die een indicatie geven of en in welke mate de resultaten van inspanningen ook het realiseren van de strategische doelen dichterbij brengt. De opbouw is altijd volgens de structuur: wie, wat waar en wanneer? Belangrijk is hier het onderscheid te maken tussen doelen en resultaten

Een doel is de beschrijving van de gewenste situatie, het gewenste effect. Dit is ook het strategisch niveau waarop de raad de kaders heeft gesteld. Een resultaat is wat er klaar is wanneer de inspanning, het project of de investering klaar is. Inspanningen zijn de uitvoerings- en beheerstaken waar het college verantwoordelijk voor is. Omdat de visualisatie van de programma's in de programmaplatten, in het PDF formaat van de begroting niet altijd even goed leesbaar is, worden die ook nog separaat meegezonden in hun originele formaat.

Incidenteel en structureel

Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd in de begroting staan. Met andere woorden, er is (nog) geen einddatum bekend. Dit noemt men ook wel structureel bestaand beleid. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Deze posten zijn tijdelijk en hebben een eindig doel. Met andere woorden, er is een einddatum bekend. Drie of vier jaar opnemen van een raming is daarbij geen harde scheidslijn meer bij het bepalen of een begrotingspost structureel of incidenteel is. Wanneer de einddatum vier of vijf jaar ligt na het voor het eerst opnemen van een post, kan deze post nog steeds aangemerkt worden als incidenteel. Hoe verder de einddatum ligt na (het hulpmiddel van) drie jaar, hoe minder aannemelijk gemaakt kan worden dat er sprake is van een reële einddatum. Van een begrotingspost waarvan de einddatum over tien jaar ligt kan moeilijk aannemelijk gemaakt worden dat deze post het begrotingssaldo incidenteel beïnvloedt.

Waar de grens precies ligt is moeilijk aan te geven, aangezien het BBV geen scherpe definitie geeft wat structureel of incidenteel is. Het BBV laat ruimte aan de decentrale overheden omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden.

Verschillenanalyse

Bij elk programma is een verschillenanalyse opgenomen. Hierin worden de financiële verschillen verklaard tussen de begroting 2021, ná aanpassingen uit de eerste 2 bestuursrapportages 2021. Daarbij is aangegeven of het verschillen zijn op structurele posten of incidentele posten: stoppen/starten met structureel beleid of stoppen/starten met incidentele inspanningen. De termen *voordeel* en *nadeel* betekenen hier dus een positieve of negatieve mutaties ten opzichte van de begroting 2021. In de verschillenanalyse komt bij de programma's steeds terug: "*Personele capaciteit: verschuiving tussen taakvelden en programma's, binnen de financiële kaders van de totale begroting.*" In de netwerkbegroting zijn "mensen en middelen" gekoppeld aan inspanningen die de meest waarde toevoegen aan onze doelstellingen. Omdat we de oude afdelingenstructuur hebben losgelaten zijn we heel flexibel geworden bij de inzet van capaciteit. Ook gaandeweg het begrotingsjaar vinden er daarom verschuivingen plaats tussen taakvelden en programma's. Die verschillenanalyses bij de programma's in deze begroting gaan over die verschuivingen ten opzichte van begrotingsjaar 2021. Deze verschuivingen zijn herverdelingen binnen de totale (financiële) begroting en nadrukkelijk géén uitbreidingen.

Financiële begroting

Na verwerking van de septembercirculaire, de incidentele wijzigingen ten opzichte van het besluit bij de zomernota, de strategische doelstellingen en de bijbehorende inspanningen, inclusief alle wettelijke taken en reguliere werkzaamheden, ontstaat het volgende meerjarig financieel beeld:

	2022		2023		2024		2025	
Saldo begroting 2022-2025	€ 916.138	V	€ 489.284	V	€ 657.785	V	€ 941.831	V
Incidentele lasten	€ 50.000	V	€ -	V	€ -	V	€ -	V
Incidentele baten	€ -168.900	N	€ -43.969	N	€ -86.663	N	€ -35.688	N
Structureel resultaat	€ 797.238	V	€ 445.315	V	€ 571.123	V	€ 906.144	V

Het **begrotingssaldo** is het feitelijke begrotingsresultaat dat, indien alles verloopt zoals gepland, gelijk is aan het jaarrekening resultaat voor de boekjaren 2022 tot en met 2025. Het structureel resultaat is een *gecorrigeerd* begrotingsresultaat vanuit het perspectief van het provinciaal financieel toezicht. Het begrotingsresultaat is dan gecorrigeerd voor alle baten en lasten die volgens de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) als incidenteel moeten worden aangemerkt. Waar de grens precies ligt is moeilijk aan te geven, aangezien het BBV geen scherpe definitie geeft wat structureel of incidenteel is. Het BBV laat ruimte aan de decentrale overheden omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden. (*Zie ook de toelichting hierboven*)

Instellen subsidieplafonds 2022

Op grond van artikel 4 lid 1 van de Algemene Subsidieverordening besluit de raad jaarlijks bij het vaststellen van de begroting tot het instellen van subsidieplafonds. Een subsidieplafond is het totale bedrag dat gedurende een jaar maximaal beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies. Het werken met een subsidieplafond verhoogt de beheersbaarheid van de subsidiebudgetten. De raad heeft in juni 2020 het nieuwe subsidiebeleid en nieuwe subsidieverordening vastgesteld. Op basis van dit nieuwe subsidiebeleid worden de nieuwe subsidieplafonds voorgesteld.

Vanaf 2022 geldt de volgende verdeling van de subsidieplafonds:

Professionele organisaties

€ 582.395	2.1 Sociale basis bevorderen
€ 593.745	2.2 Investeren in de toekomst
€ 97.081	2.3 Samen aan de slag voor bestaanszekerheid
€ 277.799	2.4 Ondersteuning eenvoudig en dichtbij
€ 88.207	2.5 Cultuur, kunst en vrijetijdseconomie

Vrijwilligersorganisaties

€ 181.456	2.1 Sociale basis bevorderen
-----------	------------------------------

Eenmalige subsidie

€ 10.000

Programmaplan

We hebben 4 beleidsprogramma's: Veiligheid, Economie & innovatie, Zorg & sociaal domein en Omgeving & maatschappij. Daarnaast hebben we de uitvoeringsprogramma's Beheer en ontwikkeling openbare ruimte en Service en de overzichten Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen en overhead.

Een programmastructuur zit als volgt in elkaar:

Per programma worden de volgende punten opgenomen:

1. De visie en strategische doelstellingen, zoals opgenomen in de zomernota (wat willen we bereiken?)
2. De operationele doelstellingen (hoe meten we de voortgang?)
3. De inspanningen om de operationele doelstellingen te realiseren met daarbij:
  - De concrete acties (wat gaan we daar voor doen?)
  - De betrokken stakeholders
  - Betrokkenheid raad
  - Planning
  - De benodigde middelen
4. De baten en lasten waarbij verschillen tussen de begroting 2021 (na 2^e bestuursrapportage) en 2022 worden toegelicht (wat mag het kosten?).

Behalve de Gemeentewet is ook de BBV (het besluit begroting en verantwoording) wetgeving voor de gemeentelijke financiële administratie. Deze schrijft onderstaande structuur van taakvelden voor. In Zundert hebben we die taakvelden verdeeld over de programma's volgens dit overzicht. Ook de financiën worden per programma op dat niveau weergegeven.

Programma indeling 2022											
1	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4	Omgeving & Maatschappij	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	6	Service	0.2	Burgerzaken
		1.2	Openbare orde en veiligheid			4.1	Openbaar basisonderwijs			7.5	Begraafplaatsen
2	Economie & Innovatie	3.1	Economische ontwikkeling			4.2	Onderwijshuisvesting			8.3B	Wonen en bouwen
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	7	Bestuur	0.1	Bestuur
		3.3	Bedrijfsloket en -regelingen			5.1	Sportbeleid en activering	8	Alg. dekkingsmiddelen	0.4A	Overhead
		3.4	Economische promotie			5.2	Sportaccommodaties		overhead	0.5	Treasury
3	Zorg en sociaal domein	6.1B	Samenkracht en burgerparticipatie			5.3	Cultuur		venootschapbelasting	0.61	OZB - woningen
		6.2	Wijkteams			5.4	Musea		onvoorzien	0.62	OZB - niet woningen
		6.3	Inkomensregelingen			5.5	Cultureel erfgoed			0.64	Belastingen overig
		6.4	Begeleide participatie			5.6	Media			0.7	Algemene uitkering
		6.5	Arbeidsparticipatie			6.1A	Samenkracht en burgerparticipatie			0.8	Overige baten en lasten
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			8.1A	Ruimtelijke ordening			0.9	Venootschapsbelasting
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+			8.2	Grondexploitatie woningen			0.10	Mutaties reserves
		6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			8.3A	Wonen en bouwen				
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+			7.1	Volksgezondheid				
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-								
				5	Beheer & ontwikkeling openbare ruimte	0.4B	Service dienst				
						2.1	Verkeer en vervoer				
						2.2	Parkeren				
						2.5	Openbaar vervoer				
						5.7	Openbaar groen en recreatie				
						7.2	Riolering				
						7.3	Afval				
						7.4	Milieubeheer				
						8.1B	Ruimtelijke ordening (BGT)				

Paragrafen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten moeten in de begroting in ieder geval de volgende paragrafen worden opgenomen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

De paragrafen hebben als doel een "dwarsdoorsnede" te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. Denk bijvoorbeeld aan het risicoprofiel, de bedrijfsvoering of de kwaliteit van de openbare ruimte. De paragrafen hebben voornamelijk betrekking op de beleidscontouren van het beheersproces en zijn grotendeels "intern" gericht. Vanzelfsprekend is vaak wel sprake van een behoorlijke financiële betekenis en een grote bestuurlijke impact.

GEMEENTE ZUNDERT IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIJK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDERTSE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDERT LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN GRENST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDERT HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDERT IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.

Programmaplan

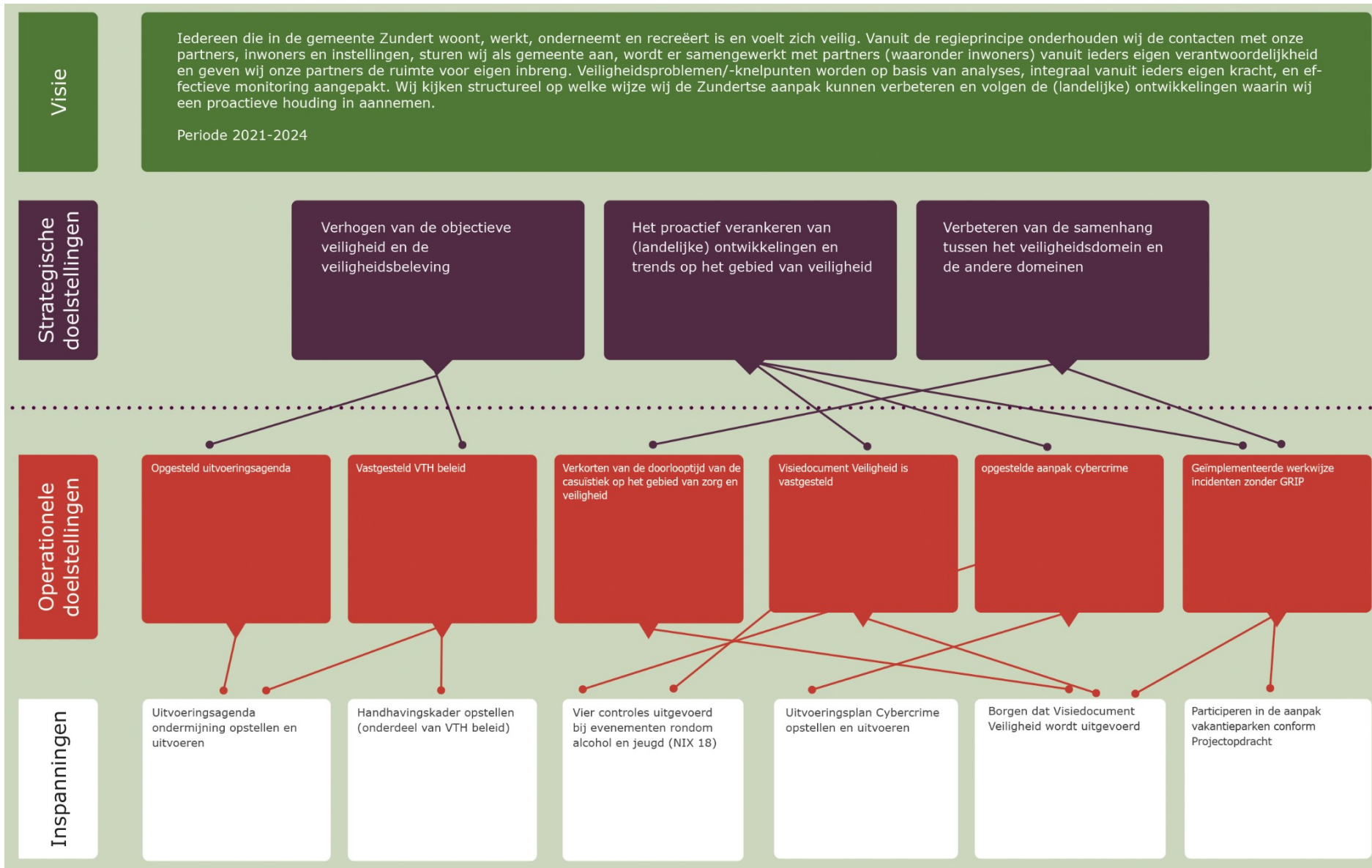
3 Programmaplan

3.1 Programma 1 Veiligheid

Veiligheid

3.1.1 Wat willen we bereiken?

3.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Uitvoeringsagenda ondermijning opstellen en uitvoeren	RIEC, BIT, politie, OM	Informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Handhavingkader opstellen (onderdeel van VTH beleid)	Inwoners, bedrijven	Besluit			x		Binnen budget
Vier controles uitgevoerd bij evenementen rondom alcohol en drugs (NIX 18)	Politie,	Informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Uitvoeringsplan Cybercrime opstellen en uitvoeren	Politie, Equalit, district De Baronie	Informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Borgen dat Visiedocument Veiligheid wordt uitgevoerd	n.v.t.	Informeren		x			Binnen budget
Uitvoering geven aan project vitale vakantieparken	politie, brandweer, RIEC, BIT, Provincie, Landelijke actieagenda, eigenaren recreatieparken	Informeren	x	x	x	x	Binnen budget

3.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
1.1 crisisbeheersing en brandweer	€ 1.188.000	€ 1.212.480	€ 1.269.146	€ 1.288.962	€ 1.307.273	€ 1.328.012
1.2 openbare orde en veiligheid	€ 1.074.430	€ 1.331.568	€ 1.181.564	€ 1.205.871	€ 1.226.043	€ 1.246.515
Fort Oranje	€ 491.926	€ 66.289	€ 133.250	€ 133.211	€ 133.172	€ 133.132
Totaal lasten	€ 2.754.356	€ 2.610.337	€ 2.583.960	€ 2.628.044	€ 2.666.488	€ 2.707.659
Baten						
1.1 crisisbeheersing en brandweer	€ 330.011	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
1.2 openbare orde en veiligheid	€ 11.057	€ 120.947	€ 29.939	€ 29.939	€ 29.939	€ 29.939
Fort Oranje	€ 1.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 342.568	€ 121.947	€ 30.939	€ 30.939	€ 30.939	€ 30.939

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo	-€ 2.411.788	-€ 2.488.390	-€ 2.553.021	-€ 2.597.105	-€ 2.635.549	-€ 2.676.720

Verschillenanalyse:

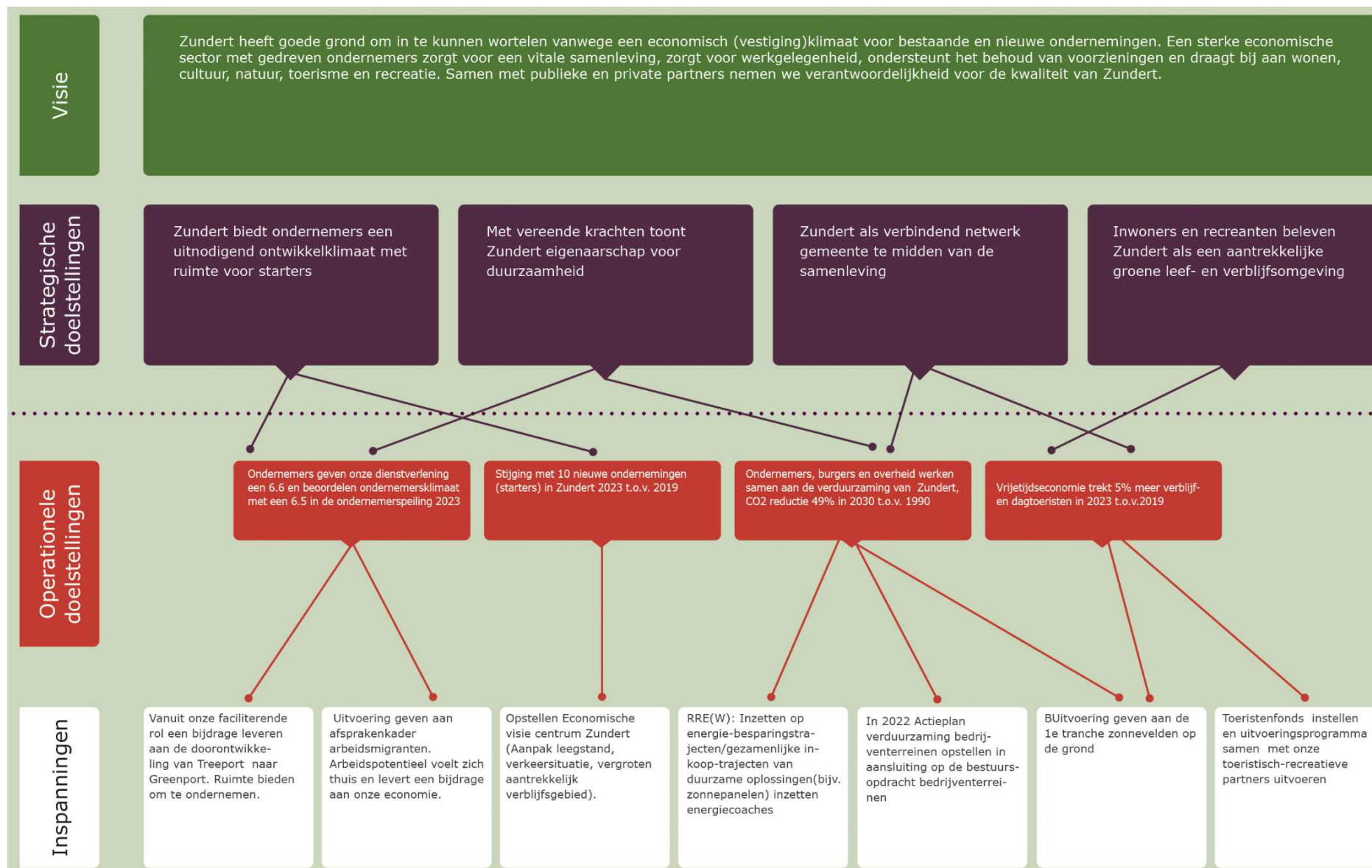
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer (lasten)</u> Voor de bevolkingszorg werden in 2019 uren afgenomen van de gemeente Breda. Sinds 2020 worden deze werkzaamheden voornamelijk door onze eigen gemeente uitgevoerd. De afrekening over 2020 vond onlangs plaats, wat een voordeel oplevert van € 29.000 en is het budget van 2021 structureel afgeroomd met € 29.000.	-/- € 29.000	Structureel
<u>Taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer (lasten)</u> In 2022 zal de gemeenschappelijk bijdrage voor de veiligheidsregio met € 10.000 stijgen ten opzichte van 2021. Tevens heeft de gemeente in 2021 van het jaarrekeningresultaat van de Veiligheidsregio € 21.000 terug ontvangen.	-/- € 11.000	Structureel
<u>Taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid (lasten)</u> Vanuit de resultaatbestemming 2020 was voor de coronamaatregelen handhaving € 50.000 overgeheveld.	€ 50.000	Incidenteel
<u>Taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid (lasten en baten)</u> In 2021 zijn er extra Rijksgelden ontvangen voor de tijdelijke ondersteuning voor toezicht en handhaving ad € 91.000 waardoor zowel de baten als lasten zijn gestegen met dit bedrag.	€ 0	Incidenteel
<u>Fort Oranje</u> De energielasten waren nog niet volledig opgenomen in 2021.	-/- € 50.000	Structureel
Overige < € 25.000	€ 24.631	
Totaal nadeel	€ 64.631	

3.2 Programma 2 Economie & Innovatie

Economie & Innovatie

3.2.1 Wat willen we bereiken?

3.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Vanuit onze faciliterende rol een bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van Treeport naar Greenport. Ruimte bieden om te ondernemen.	Bedrijven greenport	Besluit	x				Binnen budget
Uitvoering geven aan afsprakenkader arbeidsmigranten. Arbeidspotentieel voelt zich thuis en levert een bijdrage aan onze economie.	Woningbouwvereniging, bedrijven, werkplein	N.v.t.	X	X	X	x	Binnen budget
Opstellen Economische visie centrum Zundert (Aanpak leegstand, verkeerssituatie, vergroten aantrekkelijk verblijfsgebied).	Bedrijfsleven en horeca,	N.v.t.		X			Binnen budget
RRE(W): Inzetten op energiebesparingstrajecten/gezamenlijke inkoop-trajecten van duurzame oplossingen(bijv. zonnepanelen) inzetten energicoaches	Inwoners, RES, andere gemeenten	N.v.t.	X	X	X	X	Binnen budget
In 2022 Actieplan verduurzaming bedrijventerreinen opstellen in aansluiting op de bestuursopdracht bedrijventerreinen	Bedrijven, omwonenden	Besluit			X		Binnen budget
Uitvoering geven aan de 1 ^e tranche zonnevelden op de grond	Raad, omwonenden, initiatiefnemers	Besluit		x			Binnen budget
Toeristenfonds instellen en uitvoeringsprogramma samen met onze toeristisch-recreatieve partners uitvoeren	VVE, Pret, landstad Brabant	informereren	X				€ 5.000 toeristenfonds structureel

3.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
3.1 economische ontwikkeling	€ 4.423.536	€ 666.840	€ 547.005	€ 361.417	€ 367.445	€ 373.779
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 384.373	€ 1.384.317	€ 1.247.635	€ 1.484.934	€ 0	€ 0
3.3 bedrijfsloket en -regelingen	€ 23.091	€ 30.237	€ 30.170	€ 32.786	€ 32.695	€ 32.603
3.4 economische promotie	€ 93.766	€ 69.678	€ 79.486	€ 80.760	€ 81.409	€ 82.071
Totaal lasten	€ 4.924.766	€ 2.151.072	€ 1.904.296	€ 1.959.897	€ 481.549	€ 488.453
Baten						
3.1 economische ontwikkeling	€ 3.965.922	€ 62.579	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 713.868	€ 1.384.317	€ 1.247.635	€ 1.484.934	€ 0	€ 0
3.3 bedrijfsloket en -regelingen	€ 19.356	€ 17.477	€ 17.477	€ 17.477	€ 17.477	€ 17.477
3.4 economische promotie	€ 37.284	€ 164.341	€ 174.294	€ 174.294	€ 174.294	€ 174.294
Totaal baten	€ 4.736.430	€ 1.628.714	€ 1.439.406	€ 1.676.705	€ 191.771	€ 191.771
Saldo	-€ 188.336	-€ 522.358	-€ 464.890	-€ 283.192	-€ 289.778	-€ 296.682

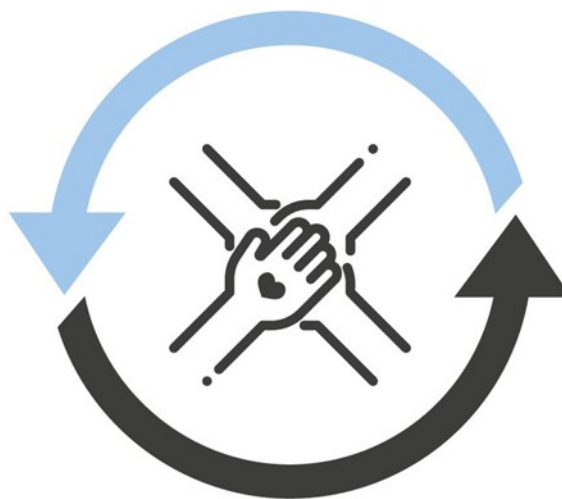
Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (lasten) In 2022 wordt de boomfeestdag georganiseerd.	-/- € 50.000	Incidenteel
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (lasten) Door wijziging van de BBV-voorschriften moeten de lasten van het laatste deelproject van aanleg glasvezel onder dit taakveld opgenomen worden vanuit programma "omgeving en maatschappij". De baten zijn opgenomen bij Beheer en ontwikkeling openbare ruimte. In 2021 waren deze kosten voor € 203.000 begroot.	-/- € 102.000	Incidenteel
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (lasten) In 2021 zijn er klimaatgelden opgenomen. Deze zijn vanuit het rijk beschikbaar gesteld.	€ 165.000	Incidenteel
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (lasten)		

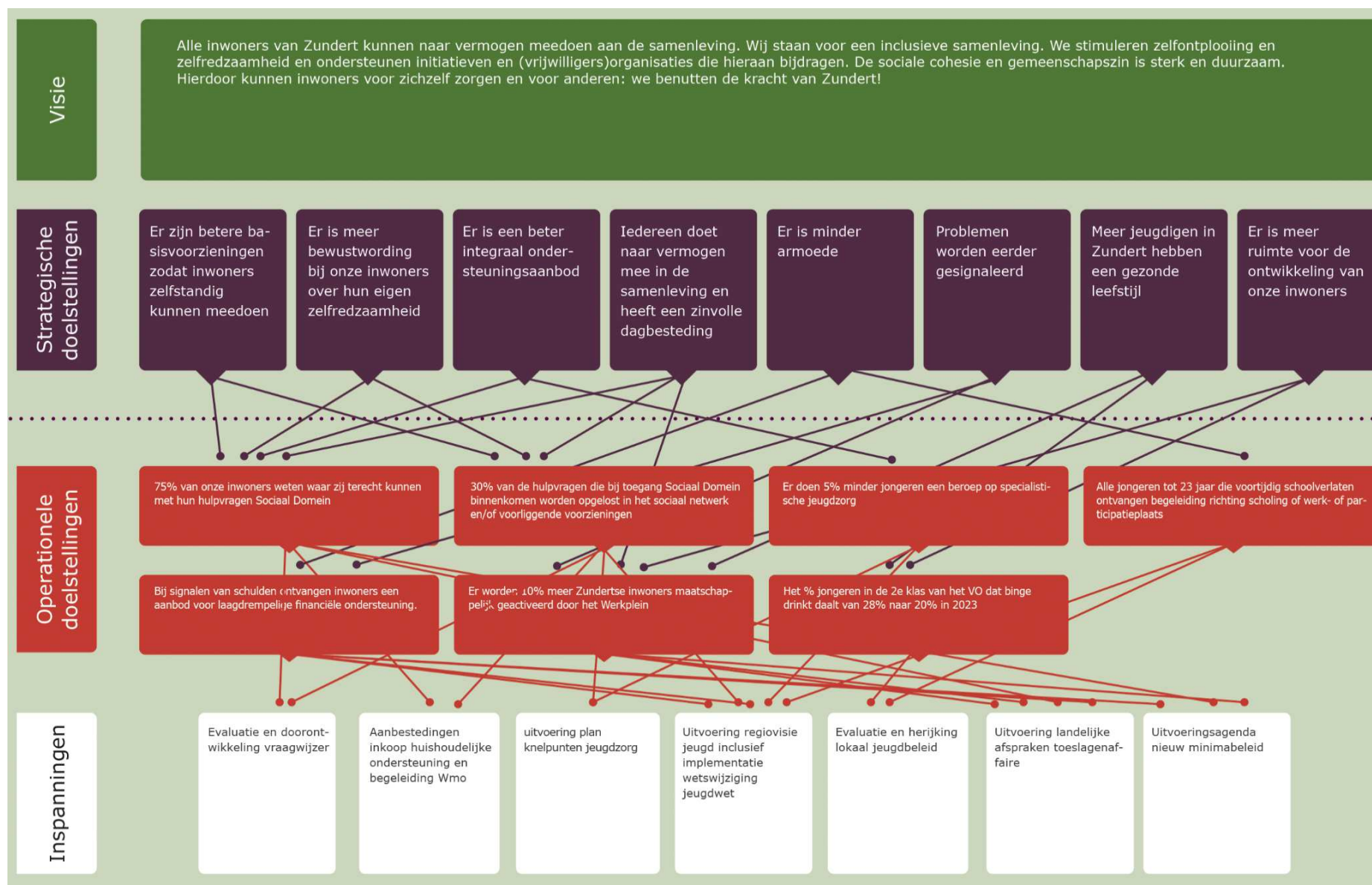
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Binnen de organisatie hebben er verschuivingen van de ambtelijke capaciteit plaatsgevonden tussen de diverse programma's. Een analyse van de personeelslasten is opgenomen in het hoofdstuk "algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".	€ 64.000	Structureel
<u>Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (lasten)</u> Vermindering van de algemene reservering duurzaamheid.	€ 25.000	Structureel
<u>Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (baten)</u> In 2021 bedroeg de Rijksbijdrage regeling reductie energie (RRE) € 63.000. Hoeveel deze rijksbijdrage in 2022 zal zijn is op dit moment nog niet goed in te schatten, waardoor er voorlopig € 0,- voor 2022 is begroot.	-/- € 63.000	Incidenteel
<u>Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur</u> Hieronder vallen de baten en lasten van de grondexploitaties Beekzicht en Molenzicht. Zowel de baten als de lasten zijn € 137.000 lager. Voor een gedetailleerd overzicht van de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf grondexploitaties.	€ 0	Incidenteel
Overige < € 25.000	€ 18.468	
Totaal voordeel	€ 57.468	

3.3 Programma 3 Zorg & Sociaal Domein

Zorg & Sociaal Domein

3.3.1 Wat willen we bereiken?

3.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Evaluatie en doorontwikkeling vraagwijzer	Alle maatschappelijke partners 1 ^e lijns en preventieve veld	informereren			X		Binnen budget
Aanbestedingen inkoop huishoudelijke ondersteuning en begeleiding Wmo	Loket ELZ	informereren				X	Binnen budget
Uitvoering plan knelpunten jeugdzorg	CJG Etten-Leur, D9	Besluit		X			Binnen budget
Uitvoering regiovisie jeugd inclusief implementatie wetswijziging jeugdwet	CJG, jeugdzorgpartners, D9	Besluit	X				Binnen budget
Evaluatie en herijking lokaal jeugdbeleid	Partners voorliggend veld, onderwijs, WMO, CJG	besluit			x		Binnen budget
Uitvoering landelijke afspraken toeslagenaffaire	Schuldhelpverlening, belastingsamenwerking, werkplein	nvt	X	X	X	x	Kosten worden gecompenseerd
Uitvoeringsagenda nieuw minimabeleid	Werkplein, schuldhelpverlening	nvt			X		Binnen budget

3.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
6.1 B samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.407.997	€ 1.444.313	€ 1.230.982	€ 1.242.048	€ 1.262.403	€ 1.283.169
6.2 wijkteams	€ 1.398.592	€ 1.404.864	€ 1.432.836	€ 1.433.361	€ 1.433.917	€ 1.435.504
6.3 inkomensregelingen	€ 9.605.082	€ 2.672.660	€ 4.627.636	€ 4.669.526	€ 4.683.524	€ 4.699.438
6.4 begeleide participatie	€ 2.383.767	€ 2.109.017	€ 2.169.382	€ 2.150.478	€ 2.155.928	€ 2.150.516
6.5 arbeidsparticipatie	€ 270.541	€ 381.144	€ 381.546	€ 394.290	€ 406.445	€ 419.329
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 984.956	€ 941.674	€ 1.018.672	€ 1.022.414	€ 1.026.230	€ 1.030.122

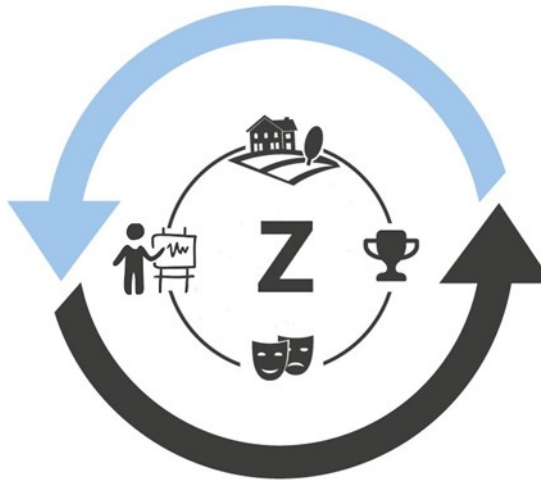
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	€ 4.876.401	€ 4.949.514	€ 5.077.592	€ 5.078.934	€ 5.080.302	€ 5.081.698
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	€ 3.380.870	€ 3.586.500	€ 2.809.776	€ 2.809.776	€ 2.808.000	€ 2.808.000
6.81 geëscaleerde zorg 18+	€ 197.693	€ 209.090	€ 188.590	€ 188.590	€ 188.590	€ 188.590
6.82 geëscaleerde zorg 18-	€ 351.496	€ 391.000	€ 416.000	€ 416.000	€ 416.000	€ 416.000
Totaal lasten	€ 24.857.395	€ 18.089.776	€ 19.353.012	€ 19.405.417	€ 19.461.339	€ 19.512.366
Baten						
6.1 B samenkracht en burgerparticipatie	€ 74.469	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.2 wijkteams	€ 63.857	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.3 inkomensregelingen	€ 8.571.533	€ 1.286.576	€ 3.209.645	€ 3.210.017	€ 3.210.396	€ 3.210.396
6.4 begeleide participatie	€ 0	€ 88.813	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 128.180	€ 180.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000
Totaal baten	€ 8.838.039	€ 1.555.389	€ 3.349.645	€ 3.350.017	€ 3.350.396	€ 3.350.396
Saldo	-€ 16.019.356	-€ 16.534.387	-€ 16.003.367	-€ 16.055.400	-€ 16.110.943	-€ 16.161.970

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 6.1 B samenkracht en burgerparticipatie lasten</u>		
In 2021 is er extra subsidie gegeven aan Stichting Welzijn Zundert om de overgang van hun activiteiten naar Surplus te faciliteren. Dit bedrag was eenmalig.	€ 63.000	Incidenteel
De extra steunpakketten voor Corona maatregelen hebben in 2021 tot een hoger budget geleid, deze middelen zijn er niet voor 2022 ev.	€ 73.000	Incidenteel
Er waren incidentele middelen voor implementatie nieuwe Wet inburgering. De wet treedt in werking per 1-1-2022.	€ 18.000	Incidenteel
De budgetten schuldhulpverlening, moeten conform IV3 2021 over naar taakveld 6.71 (stond op meerdere taakvelden)	€ 38.000	Structureel
<u>Taakveld 6.2 wijkteams lasten</u>		
Structurele stijging van de lasten jeugdzorg noodzaak structurele inzet op veiligheidsteams en indexatie van de tarieven.	-/- € 125.000	Structureel
Daarnaast een correctie van het budget naar taakveld 6.72 omdat dit jeugdhulp betreft.	€ 48.000	Structureel
Er hebben verschuivingen plaatsgevonden van personele inzet onder de verschillende taakvelden. Voor een totaalbeeld wordt verwezen naar het programma algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB.	€ 48.000	Structureel

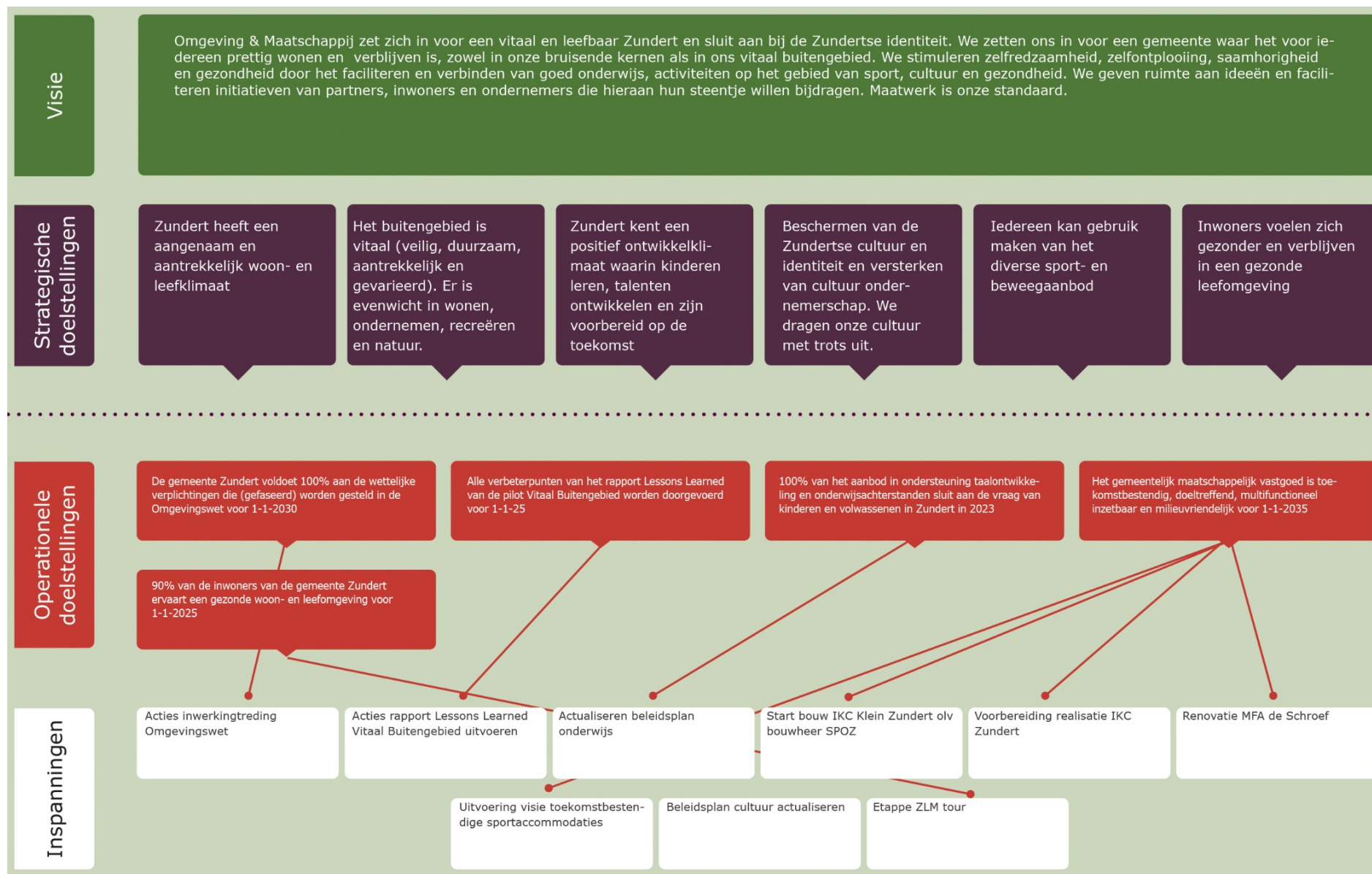
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 6.3 inkomstenregelingen lasten en baten</u> De jaren 2020 en 2021 zijn er meerdere regelingen geweest ten behoeve van de ondersteuning van ondernemers, de TOZO en TONK-regeling. Per 1 oktober 2021 stoppen deze regelingen en wordt er dus alleen de BUIG-budgetten geraamd in de begroting.	-/- € 2.053.000 € 2.053.000	Incidenteel Incidenteel
<u>Taakveld 6.4 begeleidende participatie</u> Dit is conform de begroting WVS.	-/- € 60.000	Structureel
<u>Taakveld 6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO) lasten</u> De begroting van het kleinschalig vervoer laat een stijging zien van de lasten voor de komende jaren. Er hebben verschuivingen plaatsgevonden van personele inzet onder de verschillende taakvelden. Voor een totaalbeeld wordt verwezen naar het programma algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB.	-/- € 50.000 - € 42.000	Structureel Structureel
<u>Taakveld 6.71 maatwerkvoorziening 18+ lasten</u> Wijziging IV3 voorschriften (2021) geeft aan dat schuldhulpverlening hoort onder dit taakveld, vandaar de verschuiving. Gezien de vergrijzing wordt er een lichte stijging voor Wmo begeleiding verwacht, conform de bestaande prognoses.	-/- € 81.000 -/- € 33.000	Structureel Structureel
<u>Taakveld 6.72 maatwerkvoorziening 18- lasten</u> In de meicirculaire zijn er minder gelden ontvangen in verband met de nieuwe wet woonplaatsbeginsel, door deze nieuwe wet zullen er minder jeugdigen bij ons in zorg zijn, wat naar verwachting ook leidt tot minder lasten. Door deze wet is er ook geen compensatie meer voor Voogdij 18-, waardoor er naar verwachting lagere lasten jeugdzorg worden voorzien. In 2021 zijn er incidentele middelen ontvangen ten behoeve van de jeugd, de extra middelen voor 2022 zijn niet specifiek toegekend aan jeugd. Vanaf 2021 is de gemeente betaler voor het huisvestingscomponent van de Jeugzorg+, dit leidt tot een structurele extra last. Vanuit taakveld 6.2 extra budget, zie aldaar.	€ 275.000 € 220.000 € 349.000 -/- € 38.000 -/- € 48.000	Structureel Structureel Incidenteel Structureel Structureel
<u>Taakveld 6.4 begeleidende participatie baten</u> In 2021 is er eenmalig een bedrag teruggestort in verband met de niet gebruikte transitievergoedingen 2015-2019. Deze wordt in de komende jaren niet verwacht.	-/- € 89.000	Incidenteel
<u>Taakveld 6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO) baten</u> De CAK-bijdragen (eigen bijdrage) voor zorg laten de laatste jaren een lichte daling zien, in de begroting 2022 wordt reëler geraamd.	-/- € 40.000	Structureel
Overige	€ 5.020	
Totaal voordeel	€ 531.020	

3.4 Programma 4 Omgeving & Maatschappij

Omgeving & Maatschappij

3.4.1 Wat willen we bereiken?

3.4.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Acties inwerkingtreding Omgevingswet <ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen Omgevingsvisie - Werken met nieuw werkproces incl. regels voor participatie en digitale ondersteuning in DSO - Opstellen casco Omgevingsplan - Aanpassen welstandsnota ➔ Afhankelijk van de inwerkingtredingsdatum kunnen sommige inspanningen in tijd schuiven binnen 2022. 	Inwoners Ondernemers Initiatiefnemers Regio gemeenten Ketenpartners (OMWB, GGD, Waterschap, Veiligheidsregio, provincie)	Deels informeren, deels besluiten	x	x			Binnen budget
Uitvoering plan van aanpak project vitaal buitengebied	Inwoners, dorpsraden, provincie, waterschap, kadaster, RIEC, OMWB	Informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Start bouw IKC Klein Zundert	SPOZ Leerlingen, ouders, leerkrachten, omwonenden basisschool St. Antonius	Informeren				x	Krediet € 4.162.000 (gevoteerd in 2021)
Vorbereiding realisatie IKC Zundert	SPOZ Leerlingen, ouders, leerkrachten, omwonenden St. Annaschool en Zonnebloem, kinderopvangorganisaties	Informeren	x	x	x	x	Krediet € 6.133.000 in 2023
Etappe ZLM tour	Wielerdorp Rijsbergen Libema Inwoners Rijsbergen	Informeren		x			€ 25.000
Actualiseren beleidsplan onderwijs	Onderwijs, kinderopvang, welzijnspartijen	Besluiten				x	€ 5.000
Renovatie en start bouw MFA de Schroef	Culturele en welzijnspartijen, bibliotheek, gemeente Zundert (als werkgever), omwonenden	Besluiten	x	x	x	x	krediet € 1.542.500 (gevoteerd in 2021)
Beleidsplan cultuur actualiseren	Cultuurorganisaties en verenigingen, onderwijs	Besluiten				x	Binnen budget

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Uitvoeren sportaccommodatievisie - Verduurzamen sportaccommodaties - Toegankelijker maken van sportaccommodaties	Sportverenigingen, gebruikers, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs, gehandicaptenplatform	Informereren en besluiten	x	x	x	x	Investerings in de periode 2021-2025: € 529.375. Investering 2022: € 36.300

3.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	€ 273.949	€ 212.942	€ 203.032	€ 204.963	€ 206.933	€ 208.944
4.1 openbaar basisonderwijs	€ 30.038	€ 38.736	€ 42.736	€ 42.736	€ 42.736	€ 42.736
4.2 onderwijshuisvesting	€ 721.286	€ 890.945	€ 888.781	€ 869.578	€ 1.029.349	€ 1.173.682
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 975.329	€ 1.047.165	€ 1.012.616	€ 767.170	€ 771.238	€ 775.616
5.1 sportbeleid en activering	€ 281.169	€ 269.844	€ 286.507	€ 202.469	€ 203.450	€ 204.900
5.2 sportaccommodaties	€ 1.689.067	€ 1.852.118	€ 1.954.904	€ 2.007.421	€ 2.033.666	€ 1.972.837
5.3 cultuur	€ 302.895	€ 243.845	€ 252.851	€ 254.735	€ 244.157	€ 246.118
5.4 musea	€ 36.483	€ 82.973	€ 41.269	€ 41.835	€ 42.410	€ 42.999
5.5 cultureel erfgoed	€ 31.804	€ 45.711	€ 16.095	€ 16.095	€ 16.095	€ 16.095
5.6 media	€ 312.780	€ 335.128	€ 347.193	€ 343.587	€ 352.070	€ 358.684
6.1 A samenkracht en burgerparticipatie	€ 644.836	€ 607.843	€ 606.797	€ 563.875	€ 565.122	€ 570.703
7.1 volksgezondheid	€ 712.442	€ 727.021	€ 741.690	€ 748.923	€ 760.516	€ 772.102
8.1 A ruimte en leefomgeving	€ 750.872	€ 1.373.923	€ 1.165.440	€ 1.142.141	€ 1.220.316	€ 1.229.086
8.2 grondexploitaties woningen	€ 636.416	€ 317.199	€ 63.607	€ 0	€ 0	€ 0
8.3 A wonen en bouwen	€ 248.738	€ 159.860	€ 112.479	€ 114.378	€ 116.316	€ 118.293
Totaal lasten	€ 7.648.104	€ 8.205.253	€ 7.735.997	€ 7.319.906	€ 7.604.374	€ 7.732.795
Baten						
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	€ 98.214	€ 176.637	€ 42.978	€ 43.471	€ 43.979	€ 44.502

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
4.2 onderwijshuisvesting	€ 318.231	€ 150.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 269.771	€ 300.058	€ 253.247	€ 47.926	€ 47.926	€ 47.926
5.1 sportbeleid en activering	€ 116.250	€ 61.557	€ 41.556	€ 21.556	€ 21.556	€ 21.556
5.2 sportaccommodaties	€ 352.205	€ 430.232	€ 434.473	€ 444.955	€ 449.575	€ 454.331
5.3 cultuur	€ 10.744	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000
5.4 musea	€ 5.701	€ 6.090	€ 5.913	€ 6.091	€ 6.273	€ 6.462
5.5 cultureel erfgoed	€ 7.710	€ 4.407	€ 4.407	€ 4.407	€ 4.407	€ 4.407
6.1 A samenkracht en burgerparticipatie	€ 134.101	€ 132.260	€ 135.428	€ 141.808	€ 145.203	€ 138.971
8.1 A ruimte en leefomgeving	€ 89.743	€ 199.799	€ 356.809	€ 328.809	€ 398.399	€ 398.399
8.2 grondexploitaties woningen	€ 1.076.798	€ 412.842	€ 63.607	€ 0	€ 0	€ 0
8.3 A wonen en bouwen	€ 0	€ 52.940	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 2.479.468	€ 1.937.822	€ 1.349.418	€ 1.050.023	€ 1.128.318	€ 1.127.554
Saldo	-€ 5.168.636	-€ 6.267.431	-€ 6.386.579	-€ 6.269.883	-€ 6.476.056	-€ 6.605.241

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 4.2 onderwijshuisvesting (lasten)</u> In verband met de nieuwbouw van de IKC's is tijdelijke huisvesting ingepland.	-/- € 150.000	Structureel
<u>Taakveld 4.2 onderwijshuisvesting (lasten en baten)</u> De gemeente heeft in 2021 een Rijksbijdrage ontvangen t.b.v. "Regeling specifieke uitkering ventilatie scholen". Hierdoor stijgen zowel de baten als de lasten met € 150.000. De uitvoering van de investeringen voor ventilatie vindt door het schoolbestuur zelf plaats. Daarom is de ontvangen subsidie direct doorgestort en dus budgettair neutraal verwerkt in onze exploitatie van 2021.	€ 0	Incidenteel Incidenteel
<u>Taakveld 4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken (baten en lasten)</u> In 2021 is voor een bedrag van € 50.000 meer Rijksgelden besteed en benut voor het onderwijsachterstandenbeleid dan voorlopig is begroot in 2022.	€ 0	Incidenteel
<u>Taakveld 5.2 sportaccommodaties (lasten)</u>	-/- € 110.000	Structureel

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
De verwachte kapitaallasten zijn ten opzichte van 2020 gestegen doordat er naar verwachting diverse investeringen afgerond zijn/gaan worden in 2020. Daarnaast zijn de onderhoudsplannen doorgerekend en dit resulteert ook in hogere kosten.		
<u>Taakveld 5.4 musea (lasten)</u> De aankoop voor de certificaten van "van Gogh" loopt tot en met 2021 en was € 21.700 per jaar. In 2021 zijn 2 jaren verantwoord. Vanaf 2022 zijn er geen kosten meer begroot.	€ 43.000	Incidenteel
<u>Taakveld 5.5 cultureel erfgoed (lasten)</u> In 2021 zijn in de meicirculaire gelden ontvangen voor de kerkensie.	€ 25.000	Incidenteel
<u>Taakveld 8.1 A ruimte en leefomgeving (lasten)</u> In 2021 is voor de omgevingswet een RO-pakket aangeschaft.	€ 25.000	Incidenteel
<u>Taakveld 8.1 A ruimte en leefomgeving (lasten)</u> Er hebben verschuivingen plaatsgevonden van personele inzet onder de verschillende taakvelden. Voor een totaalbeeld wordt verwezen naar het programma algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB.	€ 156.000	Structureel
<u>Taakveld 8.1 A ruimte en leefomgeving (lasten)</u> Naar verwachting zal de investering "centrumvisie" in 2021 worden afgerond, waardoor de kapitaallasten vanaf 2022 in de exploitatie zijn opgenomen.	-/- € 65.000	Structureel
<u>Taakveld 8.1 A ruimte en leefomgeving (baten en lasten)</u> Alle uitgaven en inkomsten voor facilitair grondbeleid moeten via de exploitatie lopen. Aan de hand van realisatie gedurende het boekjaar worden de resultaten gemuteerd op de reserve grondexploitatie. Per saldo heeft dit geen invloed op de exploitatie. Het verschil begroot 2022 met begroot eind 2021 bedraagt € 137.000 voor zowel de uitgaven als de inkomsten.	€ 0	
<u>Taakveld 8.1 A ruimte en leefomgeving (lasten)</u> In 2021 is er € 203.000 begroot voor de aanleg van de glasvezel. Deze kosten zijn in 2022 begroot op € 101.000, maar deze kosten moeten conform de BBV worden opgenomen onder programma Economie & innovatie.	€ 203.000	Structureel
<u>Taakveld 8.2 A wonen en bouwen (baten en lasten)</u> Hieronder vallen de baten en lasten van de grondexploitaties Biezen en Prinsenstraat. Zowel de baten als de lasten zijn € 261.000 lager. Voor een gedetailleerd overzicht van de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf grondexploitaties.	€ 0	Incidenteel
<u>Taakveld 8.3 A wonen en bouwen (baten en lasten)</u> Voor het vitaal buitengebied worden in 2021 de kosten volledig betaald door de gemeente en vergoed voor 60% door de Provincie en waterschap. Vanaf 2022 is alleen de netto-last opgenomen.	-/- € 6.000	Structureel
<u>Taakveld 0.3 beheer overige gebouwen en gronden (baten)</u>		

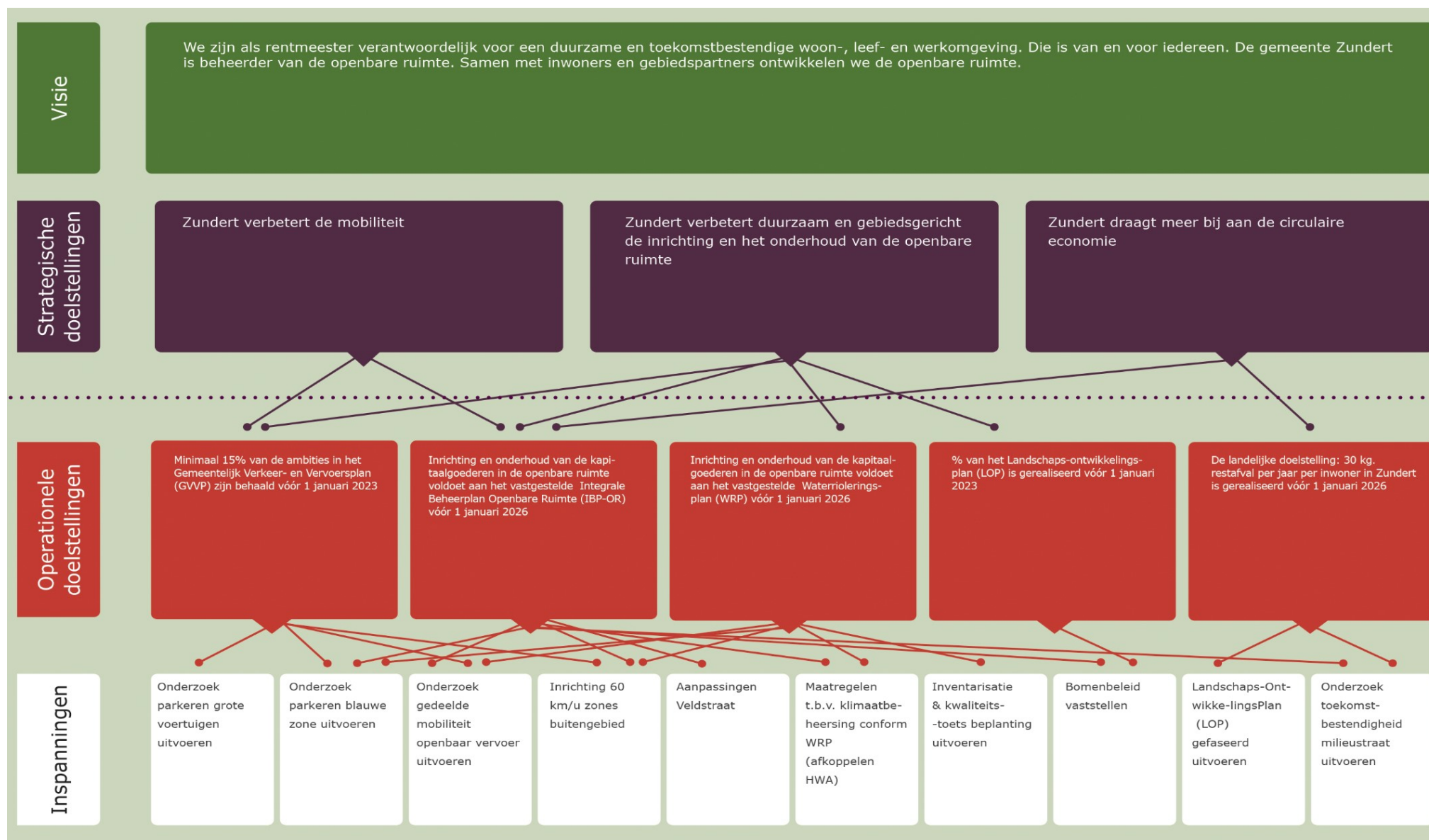
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Bij het opstellen van de begroting is niet in te schatten of en hoeveel grond er verkocht gaat worden tegen welke prijs. Hierdoor worden de winsten op de verkoop van gronden pas opgenomen als de verkoop hiervan daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.	-/- € 134.000	Incidenteel
<u>Taakveld 8.2 A wonen en bouwen (baten)</u> De bijdrage voor bovenwijkse voorzieningen 2021 zijn ontvangen. Deze inkomsten moeten volgens de regelgeving via de exploitatie lopen en worden via het raadsbesluit over de resultaatbestemming van de jaarstukken toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.	-/- € 96.000	Incidenteel
Overige < € 25.000	-/- € 10.418	
Totaal nadeel	-/- € 119.148	

3.5 Uitvoeringsprogramma 5 Beheer en Ontwikkeling Openbare ruimte

Beheer en Ontwikkeling Openbare Ruimte

3.5.1 Wat willen we bereiken?

3.5.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Inspanning	Stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Onderzoek parkeren grote voertuigen uitvoeren	Bewoners, ondernemers	Informeren			X		Budget reguliere begroting € 15.000 incidenteel
Onderzoek parkeren blauwe zone uitvoeren	Bewoners, ondernemers, dorpsraden	Besluit				X	Budget reguliere begroting € 20.000 incidenteel
Onderzoek gedeelde mobiliteit openbaar vervoer uitvoeren	Bewoners, dorpsraden, Arriva	Informeren				X	Budget reguliere begroting € 25.000 incidenteel
Aanpassingen Veldstraat	Bewoners, Arriva, nooddiensten	Besluit	X	X	X	X	Investering € 300.000
Inrichting 60 km/u zones Buitengebied	Bewoners, ZLTO, Cumela	Besluit		X			Investering € 200.000 per jaar t/m 2026
Maatregelen t.b.v. klimaatbeheersing conform WRP (afkoppelen HWA)	Bewoners, Waterschap	Informeren				X	Investering € 500.000 per jaar t/m 2025
Inventarisatie & kwaliteitstoets beplanting uitvoeren	n.v.t.	n.v.t.					Budget reguliere begroting € 25.000 incidenteel
Bomenbeleid vaststellen	Dorpsraden, Treeport	Besluit				X	Budget reguliere begroting € 20.000 incidenteel
Landschapsontwikkelingsplan (LOP) gefaseerd uitvoeren	Dorpsraden, inwoners, bedrijven	Informeren		X			Gereserveerde middelen groenfonds
Onderzoek toekomstbestendigheid milieustraat uitvoeren	Servicedienst, uitvoeringspartners	Afhankelijk van uitkomst onderzoek; besluit of informeren	X	X	X	X	Budget reguliere begroting € 17.500 incidenteel

3.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
04.03 B servicedienst	€ 79.064	€ 71.073	€ 69.501	€ 69.361	€ 69.221	€ 55.094
2.1 verkeer en vervoer	€ 3.283.506	€ 3.687.667	€ 3.850.838	€ 4.074.074	€ 4.117.054	€ 4.188.918
2.2 parkeren	€ 2.093	€ 2.078	€ 37.063	€ 2.047	€ 2.032	€ 2.018

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2.5 openbaar vervoer	€ 7.796	€ 2.976	€ 26.717	€ 1.717	€ 1.717	€ 1.717
5.7 openbaar groen en recreatie	€ 1.404.541	€ 1.822.050	€ 1.846.896	€ 1.894.685	€ 1.906.361	€ 1.900.031
7.2 riolering	€ 1.956.610	€ 1.780.573	€ 1.772.052	€ 1.856.075	€ 1.866.166	€ 1.905.337
7.3 afval	€ 2.228.275	€ 2.209.458	€ 2.274.271	€ 2.271.882	€ 2.262.232	€ 2.259.426
7.4 milieubeheer	€ 712.998	€ 840.398	€ 851.427	€ 827.575	€ 829.221	€ 843.883
8.1 B ruimte en leefomgeving	€ 210.118	€ 139.352	€ 90.438	€ 90.438	€ 90.438	€ 90.438
Totaal lasten	€ 9.885.001	€ 10.555.625	€ 10.819.203	€ 11.087.854	€ 11.144.442	€ 11.246.862
Baten						
04.03 B servicedienst	€ 0	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
2.1 verkeer en vervoer	€ 280.882	€ 531.951	€ 430.951	€ 324.951	€ 324.951	€ 324.951
5.7 openbaar groen en recreatie	€ 65.941	€ 31.050	€ 31.082	€ 67.682	€ 47.682	€ 41.432
7.2 riolering	€ 2.770.293	€ 2.970.607	€ 2.967.446	€ 3.026.989	€ 3.163.133	€ 3.141.730
7.3 afval	€ 2.250.670	€ 2.735.903	€ 2.983.034	€ 2.982.734	€ 2.982.734	€ 2.982.734
7.4 milieubeheer	€ 48.082	€ 45.965	€ 45.965	€ 20.500	€ 20.500	€ 20.500
Totaal baten	€ 5.415.868	€ 6.315.576	€ 6.458.578	€ 6.422.956	€ 6.539.100	€ 6.511.447
Saldo	-€ 4.469.133	-€ 4.240.049	-€ 4.360.625	-€ 4.664.898	-€ 4.605.342	-€ 4.735.415

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Taakveld 2.1 verkeer & vervoer – infrastructurele voorzieningen (lasten & baten)		
Door de geplande oplevering van diverse investeringen aan ons wegennet en verkeersmaatregelen stijgen de kapitaallasten. Er is een aantal projecten voor groot onderhoud aan wegen met een positief resultaat afgesloten. Dit resulteert in een lagere storting in de onderhoudsvoorziening om toekomstig geraamd onderhoud uit te kunnen voeren.	-/- € 175.000 € 47.000	Structureel Structureel
Door taakverschuivingen tussen diverse programma's stijgen de personeelslasten. Een analyse van de personeelslasten is opgenomen in de paragraaf Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien.	-/- € 37.000	Structureel
Eind 2020 is de aanleg van glasvezel binnen onze gemeente begonnen. In totaal worden er 4 deelgebieden aangesloten, waarvan 1 in 2020, 2 gebieden in 2021 en het laatste deelgebied wordt afgerond in 2022.	-/- € 101.000	Incidenteel
De leges en degeneratievergoeding worden na oplevering van een gebied in rekening gebracht. De lasten worden in het programma economie & innovatie verantwoord.		

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<p><u>Taakveld 2.2 parkeren (lasten)</u> In 2022 worden er onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheden voor parkeren blauwe zone en een parkeerplaats voor grote voertuigen.</p>	-/- € 35.000	Incidenteel
<p><u>Taakveld 2.5 openbaar vervoer (lasten)</u> Daarnaast wordt in 2022 een pilot verricht voor gedeelde mobiliteit, waarbij verkent wordt of deelauto's, -scooters en -fietsen ingezet kunnen worden.</p>	-/- € 25.000	Incidenteel
<p><u>Taakveld 5.7 openbaar groen & recreatie (lasten & baten)</u> Binnen de vastgestelde kaders in de zomernota 2022 wordt voorgesteld het beheer en onderhoud van het openbaar groen binnen een periode van 4 jaar te laten groeien van kwaliteitsniveau 'basis' naar 'basis plus'. Het maaien van (berm)sloten vindt in regionaal verband plaats, onder regie van het Waterschap. Zundert is de laatste gemeente in planning uitvoering. Het maaiwerk van het najaar 2020 is deels uitgevoerd in januari / februari 2021. Hiervoor is bij het vaststellen van de Jaarrekening 2020 een voorstel tot resultaatbestemming gedaan om budget over te hevelen naar 2021.</p>	-/- € 60.000 € 63.000	Structureel Incidenteel
<p><u>Taakveld 7.2 riolering (baten)</u> De rioolheffing betreft een financieel gesloten systeem, waarbij het saldo aan toerekenbare lasten en baten wordt verrekend met de egalisatie voorziening. Bij het vaststellen van het nieuwe WRP 2021-2025 is besloten de rioolheffing jaarlijks t/m 2025 met 5,5% te indexeren om de ambities te kunnen uitvoeren. Deze hogere baten uit rioolheffing leiden grotendeels tot een lagere onttrekking uit de voorziening, wat een nadeel is voor de exploitatie. Een specificatie van de berekening is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.</p>	€ 130.000 -/- € 129.000	Structureel Structureel
<p><u>Taakveld 7.3 afval (lasten & baten)</u> De afvalstoffenheffing en reinigingsrechten betreffen eveneens een gesloten systeem. Daarbij geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid. De aanhoudende lastenstijging van de afgelopen jaren zet zich voort. Door corona is de aangeboden hoeveelheid (grof) huishoudelijk afval bij de inzameling en op de milieustraat enorm gestegen. De verwachting is dat deze ontwikkeling zich grotendeels voortzet in 2022. Om de verkeersstroom naar de milieustraat beter te reguleren en files te voorkomen is een pilot gestart om de openingstijden van de milieustraat te verruimen met de woensdag middag. Aanvullend wordt er onderzoek gedaan naar de toekomst bestendigheid van de milieustraat. Door corona zijn de opbrengsten uit afvalstromen gedaald omdat de afzetmarkt is komen te vervallen. We zien wel dat de afzetmarkt weer aantrekt, met name voor de opbrengsten uit oud papier en karton. Om hogere toerekenbare lasten te bekostigen, worden de tarieven afvalstoffenheffing en reinigingsrechten verhoogd met 10%. Een specificatie van de berekening is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.</p>	-/- € 26.000 -/- € 39.000 € 25.000 € 222.000	Structureel Incidenteel Structureel Structureel
<p><u>Taakveld 7.4 milieubeheer</u> In de ontwerpbegroting van de OMWB is een bijdrage van € 570.406 opgenomen. Dit bedrag is mede gebaseerd op het werkprogramma van 2021. In 2021 is ervoor gekozen om niet langer capaciteit in te huren voor milieu relateerde zaken</p>	-/- € 75.000	Structureel

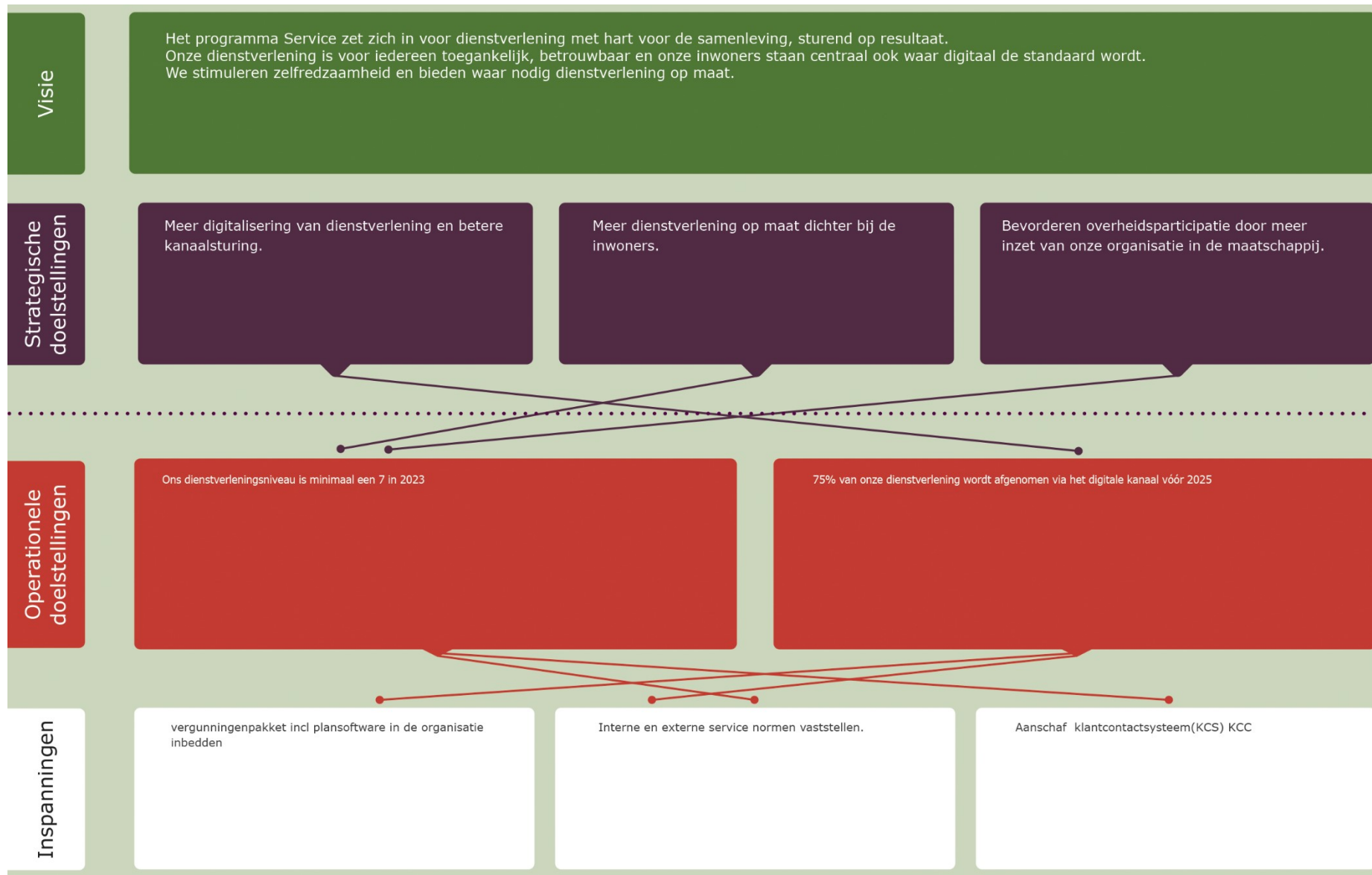
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
o.a. complexe aanvragen en RO & milieu advisering maar deze taak onder te brengen bij de Omgevingsdienst. Op deze wijze is de continuïteit en kwaliteit van deze taken geborgd. De kosten hiervan worden alleen in rekening gebracht als er opdrachten worden ingebracht. De kosten worden voldaan uit de ontvangen leges en opbrengsten van de anterieure overeenkomsten. Een verhoging van het werkprogramma wordt verder veroorzaakt door enkele wetswijzigingen. Zo zijn de gemeenten onder meer bevoegd gezag geworden voor bodem en ondergrond. We worden hiervoor gecompenseerd. Echter de hoogte hiervan is nog niet duidelijk.		
Door taakverschuivingen dalen de personeelslasten. Een analyse van de personeelslasten is opgenomen in de paragraaf Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien.	€ 38.000	Structureel
In 2021 is eenmalig budget opgenomen voor de sanering van verontreinigde bodem na vermoedelijke illegale drugsdump.	€ 25.000	Structureel
<u>Taakveld 8.1 B ruimtelijke ordening</u>		
De investering voor BGT is volledig afgeschreven dus de kapitaallasten komen te vervallen.	€ 49.000	Structureel
Overige < € 25.000	-/- € 17.576	
Totaal nadeel	-/- € 120.576	

3.6 Uitvoeringsprogramma 6 Service

Service

3.6.1 Wat willen we bereiken?

3.6.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Vergunningenpakket incl. plansoftware in organisatie inbedden	Inwoners, bedrijven	n.v.t.			x		Extra budget opgenomen. Diversen
Interne en externe servicenormen vaststellen.	Alle programma's, inwoners, bedrijven	Informereren	x	x	x		Extra budget opgenomen. € 5.000
Aanschaf Klantcontactsysteem KCC	KCC alle programma 's	n.v.t.			x	x	Niet opgenomen, nog verder onderzoeken

3.6.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
0.2 burgerzaken	€ 472.031	€ 536.336	€ 486.973	€ 487.290	€ 492.719	€ 471.367
7.5 begraafplaatsen	€ 4.824	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
8.3 B wonen en bouwen	€ 683.258	€ 903.170	€ 939.457	€ 664.778	€ 674.846	€ 685.115
Totaal lasten	€ 1.160.113	€ 1.441.506	€ 1.428.430	€ 1.154.068	€ 1.169.565	€ 1.158.482
Baten						
0.2 burgerzaken	€ 225.426	€ 241.679	€ 195.181	€ 195.181	€ 195.181	€ 195.181
7.5 begraafplaatsen	€ 0	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
8.3 B wonen en bouwen	€ 946.914	€ 1.222.790	€ 1.121.790	€ 821.790	€ 821.790	€ 821.790
Totaal baten	€ 1.172.340	€ 1.466.469	€ 1.318.971	€ 1.018.971	€ 1.018.971	€ 1.018.971
Saldo	€ 12.227	€ 24.963	-€ 109.459	-€ 135.097	-€ 150.594	-€ 139.511

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 0.2 Burgerzaken lasten</u> Bij de verkiezingen in maart 2021 waren extra middelen beschikbaar gesteld om deze verkiezingen corona proof te kunnen organiseren. Deze middelen waren incidenteel.	€ 52.000	Incidenteel
<u>Taakveld 0.2 Burgerzaken lasten baten</u> De leges voor rijbewijzen en reisdocumenten zijn lager ten opzichte van 2021. Er worden minder aantallen verwacht.	-/- € 47.000	Structureel
<u>Taakveld 8.3B Wonen en bouwen lasten</u> Vanaf 2022 wordt het systeem van vergunningverlening aangepast aan de nieuwe omgevingswet.	-/- € 26.000	Structureel
<u>Taakveld 8.3B Wonen en bouwen baten</u> Een inventarisatie van de bouwprojecten die in 2022 plaats zullen vinden hebben tot gevolg dat er een lagere opbrengst aan leges verwacht kan worden ten opzichte van leges die begroot waren in 2021.	-/- € 101.000	Structureel
Overige < € 25.000	€ 12.541	
Totaal nadeel	-/- € 134.422	

3.7.1 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
0.1 bestuur	€ 1.558.319	€ 1.618.633	€ 1.497.359	€ 1.471.202	€ 1.485.327	€ 1.499.593
Totaal lasten	€ 1.558.319	€ 1.618.633	€ 1.497.359	€ 1.471.202	€ 1.485.327	€ 1.499.593
Baten						
0.1 bestuur	€ 2.360	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850
Totaal baten	€ 2.360	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850
Saldo	-€ 1.555.959	-€ 1.610.783	-€ 1.489.509	-€ 1.463.352	-€ 1.477.477	-€ 1.491.743

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 0.1 Bestuur (lasten)</u> In de begroting 2021 was een reservering voor het wachtgeld wethouders opgenomen. In de zomernota is afgesproken om risico's niet te begroten, maar op te nemen in de paragraaf risicobeheersing.	€ 95.000	Structureel
<u>Taakveld 0.1 Bestuur (lasten)</u> Binnen de vastgestelde kaders in de zomernota 2022 is een besparing doorgevoerd op het gebied van representatie.	€ 20.000	Structureel
<u>Taakveld 0.1 Bestuur (lasten)</u> In 2022 zullen de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden.	-/- € 35.000	Incidenteel
<u>Taakveld 0.1 Bestuur (lasten)</u> De bijdrage aan de Regio-west Brabant is voor het onderdeel bestuurlijke samenwerking verlaagd doordat de kosten over andere taakvelden zijn verdeeld.	€ 24.000	Structureel
Overige < € 25.000	€ 6.274	
Totaal voordeel	€ 121.274	

3.8 Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien

Financiën

Communicatie

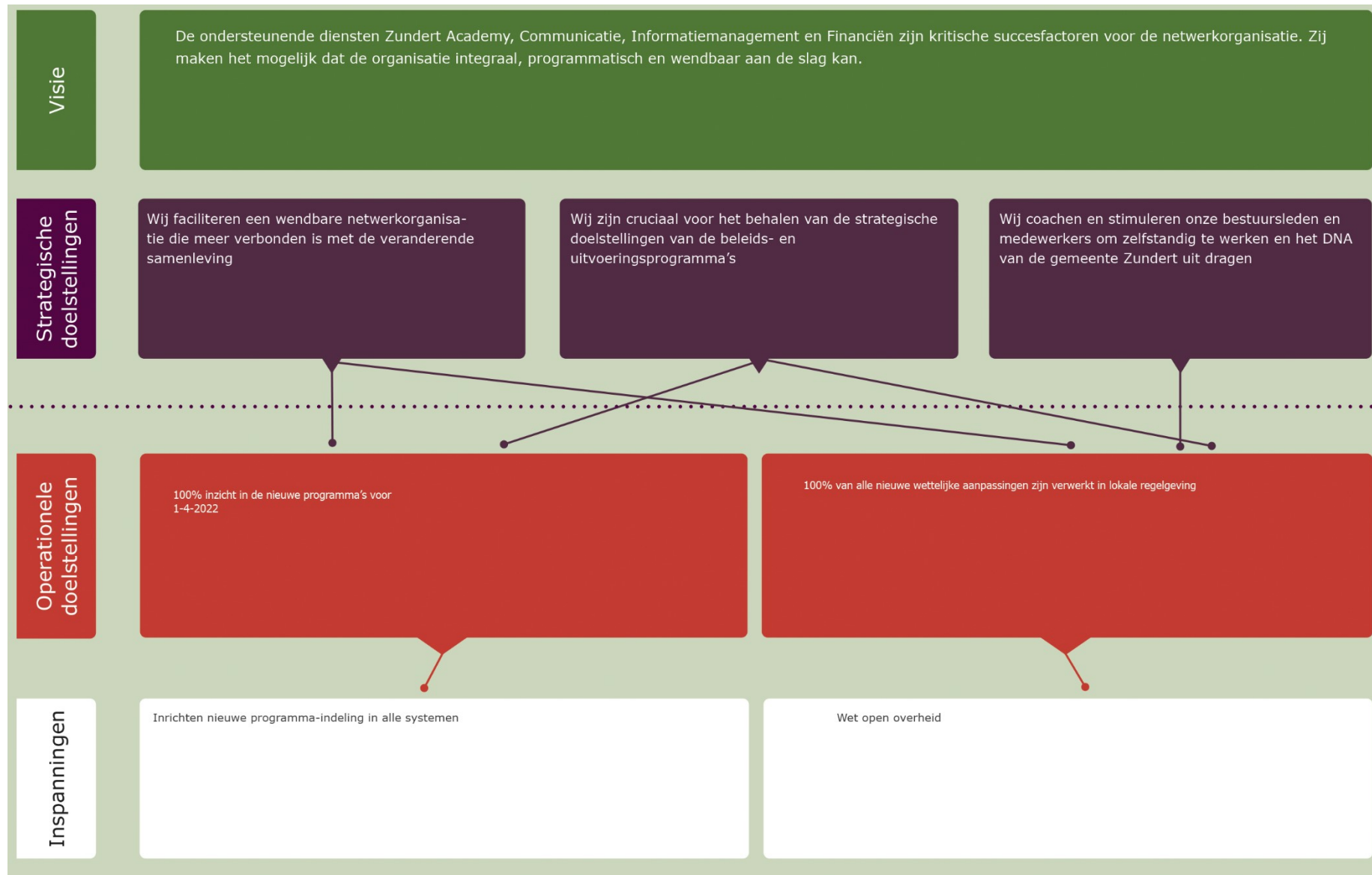
HRM

IPB

3.8.1 Wat willen we bereiken?

3.8.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Inrichten nieuwe programma indeling in alle systemen	n.v.t.	n.v.t.	x	x	x		Binnen regulier budget
Wet open overheid	n.v.t.	n.v.t.	x	x	x	x	Ontvangen budget via gemeentefonds van € 100.000

3.8.3 Wat mag het kosten?

Beleidsindicator	2019	2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Formatie in aantal FTE per 1.000 inwoners	4,9	5,1	5,2	5,3
Bezetting in aantal FTE per 1.000 inwoners	4,9	5,0	5,2	5,3
Apparaatskosten in kosten per inwoner	€ 568,23	€ 558,26	€ 557,52	€ 562,34
Externe inhuur, kosten als % van totale loonsom	13,61%	8,47%	2,6%	3,4%
Overhead, % van totale lasten	11,7%	10,67%	12,4%	12,6%

Algemene dekkingsmiddelen

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Dividend	€ 6.460	€ 6.245	€ 4.017	€ 4.236	€ 4.236	€ 4.171
Saldo van de financieringsfunctie	€ 377.808	€ 389.124	€ 284.767	€ 307.177	€ 349.981	€ 389.083
Lokale heffingen	€ 391.515	€ 298.200	€ 345.127	€ 343.336	€ 347.688	€ 352.308
Totaal lasten	€ 775.783	€ 693.569	€ 633.911	€ 654.749	€ 701.905	€ 745.562
Baten						
Dividend	€ 133.293	€ 189.000	€ 195.285	€ 195.285	€ 195.285	€ 195.285
Saldo van de financieringsfunctie	€ 531.377	€ 539.522	€ 659.054	€ 656.303	€ 710.557	€ 716.996
lokale heffingen	€ 5.234.772	€ 5.495.105	€ 5.547.750	€ 5.600.867	€ 5.654.877	€ 5.711.426

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene uitkeringen	€ 30.712.885	€ 31.828.000	€ 33.202.203	€ 33.018.932	€ 33.507.626	€ 34.235.965
Totaal baten	€ 36.612.327	€ 38.051.627	€ 39.604.292	€ 39.471.387	€ 40.068.345	€ 40.859.672
Saldo	€ 35.836.544	€ 37.358.058	€ 38.970.381	€ 38.816.638	€ 39.366.440	€ 40.114.110

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Saldo van de financieringsfunctie (lasten & baten)</u> De werkelijk te betalen rentelasten zijn lager dan in 2021, vanwege het dalende rentepercentage. Daarnaast vindt de uitvoering van de omvangrijke investeringen nu plaats. Hieraan wordt 1% rente toegerekend.	€ 224.000	Structureel
<u>Lokale heffingen (lasten & baten)</u> De opbrengsten voor OZB zijn geïndexeerd met 1%. Dit betekent een hogere opbrengst van € 53.000. De uitvoering vindt plaats door de belastingsamenwerking. Deze kosten nemen toe met € 47.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er meer bezwaarschriften worden ingediend.	€ 6.000	Structureel
<u>Algemene uitkeringen</u> De algemene uitkeringen zijn gebaseerd op de septembercirculaire. De belangrijkste mutaties zijn: Accres € 574.000 Opschalingskorting € 260.000 Extra middelen voor jeugd € 1.053.000 Coronasteun in 2021 - € 258.000 Aantallen - € 80.000 Voogdij /18+ - € 275.000 Middelen Wet open overheid € 100.000	€ 1.374.000	Structureel
Overige < € 25.000	€ 8.323	
Totaal voordeel	€ 1.612.323	

Overhead

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Personeel	€ 3.916.178	€ 4.006.169	€ 4.237.486	€ 4.324.032	€ 4.393.327	€ 4.464.529
Huisvesting en algemene ondersteuning	€ 1.320.145	€ 900.288	€ 902.433	€ 897.025	€ 882.820	€ 878.188
I&A	€ 1.401.224	€ 1.516.933	€ 1.631.399	€ 1.616.256	€ 1.659.901	€ 1.689.545
Ondersteuning bestuur	€ 350.473	€ 355.795	€ 390.578	€ 396.219	€ 401.975	€ 407.844
Totaal lasten	€ 6.988.020	€ 6.779.185	€ 7.161.896	€ 7.233.532	€ 7.338.023	€ 7.440.106
Baten						
Personeel	€ 497.415	€ 375.470	€ 447.097	€ 447.097	€ 447.097	€ 447.097
Huisvesting en algemene ondersteuning	€ 29.511	€ 9.841	€ 10.541	€ 10.541	€ 10.541	€ 10.541
I&A	€ 2.529	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Ondersteuning bestuur	€ 234	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 529.689	€ 388.311	€ 460.638	€ 460.638	€ 460.638	€ 460.638
Saldo	-€ 6.458.331	-€ 6.390.874	-€ 6.701.258	-€ 6.772.894	-€ 6.877.385	-€ 6.979.468

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Personeel (lasten & baten)</u>		
Door de verwachte CAO-ontwikkelingen stijgen de personele lasten.	-/- € 91.000	Structureel
Daarnaast worden er meer kosten doorbelast naar de facilitaire projecten. Deze lasten werden voorheen bij omgeving & maatschappij verantwoord.	-/- € 140.000	Structureel
In 2021 is incidenteel personeel uitgeleend aan andere gemeenten. In 2022 niet.	-/- € 68.000	Incidenteel
Er zijn meer personele lasten doorbelast aan de facilitaire projecten.	€ 140.000	Structureel
<u>I&A (lasten)</u>		
Via het gemeentefonds is € 100.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Wet Open Overheid.	-/- € 100.000	Structureel
<u>Ondersteuning bestuur (lasten)</u>		
Om de kwaliteit van juridische dienstverlening te behouden, is er extra budget beschikbaar gesteld.	-/- € 22.000	Structureel
Overige < € 25.000	-/- € 29.384	
Totaal nadeel	-/- € 310.384	

De verdeling van de totale personele lasten over alle programma's is als volgt:

programma	Begroot 2021	begroot 2022	verschil
Veiligheid	€ 912.603	€ 982.422	€ -69.819
Economie & innovatie	€ 305.961	€ 232.779	€ 73.182
Zorg & sociaal domein	€ 857.878	€ 792.287	€ 65.591
Omgeving & maatschappij	€ 1.416.020	€ 1.401.717	€ 14.303
Beheer en ontwikkeling openbare ruimte	€ 1.563.381	€ 1.642.766	€ -79.385
Service	€ 764.538	€ 872.847	€ -108.309
Bestuur	€ 1.026.415	€ 949.833	€ 76.582
Overhead	€ 3.650.479	€ 3.857.203	€ -206.724
Totaal	€ 10.497.275	€ 10.731.854	€ -234.579

Personeel wordt ingezet in de programma's daar waar ze de meeste toegevoegde waarde leveren. Dit wordt afgestemd op de inspanningen per programma. Per saldo stijgen de personele lasten met 2%. Dit wordt vooral veroorzaakt door de verwachte CAO-verhoging.

Vennootschapsbelasting

De winsten voortvloeiend uit de grondexploitaties en verkopen van reststromen afval vallen onder de vennootschapsbelasting. Over overige winsten hoeft geen vennootschapsbelasting te worden afgedragen. Voor 2022 tot en met 2025 wordt rekening gehouden met een last van € 11.000.

Onvoorzien

In 2022 is net zoals voorgaande jaren € 100.000 begroot.

GEMEENTE ZUNDE**RT** IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDE**RT**SE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDE**RT** LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN GRE**N**ST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDE**RT** HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDE**RT** IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Paragraaf lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten.

Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

- Geraamde inkomsten
- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- Lokale belastingdruk
- Kwijtscheldingsbeleid

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen, ongebonden lokale heffingen, zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Rechten, gebonden heffingen, betalen inwoners om kosten die de gemeente maakt te kunnen dekken. De gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. Dit zijn bijvoorbeeld rioolrecht en leges. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven we hanteren.

De belangrijkste belastingen en heffingen in de gemeente Zundert zijn:

- Onroerende zaakbelasting (OZB)
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
- Rioolheffing
- Forensenbelasting en hondenbelasting
- Toeristenbelasting
- Leges.
- Daarnaast hebben we rechten, zoals o.a. marktgeden

Actuele ontwikkelingen

De Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) regelt dat de uitvoering van deze wet door de gemeenten gecontroleerd wordt door de Waarderingskamer. De Waarderingskamer heeft besloten dat per 1 januari 2022 de gebruiksoppervlakte het enige juiste uitgangspunt is voor de taxaties van woningen in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Nu gebruiken gemeenten nog vaak de bruto inhoud van de woning om woningen met elkaar te vergelijken of een andere maatstaf om een woning op te meten.

Vanaf 2022 moet iedere gemeente de woningen op dezelfde manier meten. Naast het voordeel van uniformiteit heeft het gebruik van de gebruiksoppervlakte voor het meten van woningen voor de WOZ meer inhoudelijke voordelen. De belanghebbenden zullen de gemeten gebruiksoppervlakte herkennen, wanneer ze deze bijvoorbeeld vergelijken met informatie in de markt. Het meetvoorschrift dat bij Funda gehanteerd moet worden, is immers exact hetzelfde meetvoorschrift dat voor de WOZ-taxaties gebruikt wordt. Verder biedt het hanteren van de gebruiksoppervlakte gemeenten ook meer mogelijkheden om de activiteiten gericht op het actueel houden en de kwaliteitsverbetering voor de WOZ-administratie en de Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) meer op elkaar af te stemmen, dan wel verder te integreren.

4.1.2 **Beleid ten aanzien van lokale heffingen**

In de zomernota 2022 zijn de algemene en financieel technische uitgangspunten voor de begroting 2022 vastgesteld.

In de nota is als uitgangspunt opgenomen:

1. Uitgangspunt voor OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting is opbrengststijging op basis van een indexering van 1%
2. De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn berekend op basis van 100% kostendekkendheid.
3. De rioolheffing is gebaseerd op het Water- en Rioleringsplan en de tarieven zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid.

Kostenonderbouwing volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf lokale heffingen kostenonderbouwingen voor belastingtarieven zijn opgenomen. Dit geldt vooral voor de gebonden heffingen. In deze paragraaf zijn kostenonderbouwingen opgenomen volgens het BBV-model. Deze geven een berekening weer hoe wordt bereikt dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Bij de toerekening van kosten zijn de regels toegepast zoals deze zijn beschreven in de 'handreiking kostentoerekening 2016' van het Ministerie van Financiën.

De legesopbrengsten over het totaal van de verordening zijn, conform artikel 229b van de Gemeentewet, op basis van voorcalculatie niet hoger dan de lasten. Het totaal van de legesopbrengsten is wettelijk beperkt tot maximaal 100% kostendekkend. Voor een aantal leges, voorbeeld kapvergunning etc. geldt deze norm niet om illegale activiteiten te voorkomen. Deze norm is ook niet van toepassing op de APV-vergunningen. Kruissubsidiëring tussen de titels is niet verboden maar ook niet wenselijk omdat het dienstverlening betreft van verschillende aard. In principe wordt momenteel geen kruissubsidiëring tussen titels toegepast.

Opslag voor kosten overhead in de tarievenberekening

In het BBV zijn richtlijnen opgenomen voor de berekening van de overhead. De overhead wordt binnen gemeentelijke begrotingen afzonderlijk zichtbaar gemaakt. In overeenstemming met de regels met betrekking tot de berekening van de overhead en de toe te rekenen kosten conform de financiële verordening, wordt een opslag voor de kosten van overhead meegenomen in de tarievenberekening.

Overhead wordt toegerekend volgens de volgende formule:

$((\text{directe personele kosten taakveld}) / (\text{totale personeelslasten alle taakvelden incl. overhead})) \times \text{overhead} = \text{opslag}$

4.1.3 Begrote versus werkelijke inkomsten

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Ongebonden heffingen						
Onroerende zaakbelasting	€ 5.165.826	€ 5.430.000	€ 5.482.000	€ 5.535.000	€ 5.588.000	€ 5.644.000
Forensenbelasting	€ 9.106	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
Toeristenbelasting	€ 10.137	€ 150.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000
Hondenbelasting	€ 68.553	€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000	€ 67.000	€ 68.000
Gebonden heffingen						
Afvalstoffenheffing	€ 1.801.558	€ 2.230.000	€ 2.448.000	€ 2.448.000	€ 2.448.000	€ 2.448.000
Rioolheffing	€ 2.203.546	€ 2.370.000	€ 2.493.000	€ 2.630.000	€ 2.775.000	€ 2.927.000
Lijkbezorgingsrechten	€ 0	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Leges burgerzaken	€ 143.744	€ 150.000	€ 122.000	€ 122.000	€ 122.000	€ 122.000
Leges omgevingsvergunning	€ 941.729	€ 1.223.000	€ 1.121.000	€ 821.000	€ 821.000	€ 821.000
Leges overige vergunningen	€ 148.671	€ 146.000	€ 269.000	€ 181.000	€ 181.000	€ 181.000
Marktgeden	€ 4.106	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000

4.1.4 Toelichting per belasting of recht

Onroerende zaakbelasting

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een opbrengststijging op basis van een indexering van 1%. De verwachte tariefstijging die door de VNG wordt aangegeven is tussen 8,5% en 9,5% en wordt in december bij de legesverordening vastgesteld. Voor de berekening van de tarieven wordt rekening gehouden met de marktontwikkeling tussen de oude waarde peildatum (1-1-2021) en de nieuwe waarde peildatum (1-1-2022). De waarde wijzigingen als gevolg van areaaluitbreiding en bezwaar- en beroepschriften worden buiten beschouwing gelaten. Bij de berekening van de tarieven voor 2022 gaan wij dan ook uit van de voorlopige WOZ waarden die jaarlijks in oktober aangeleverd worden. Het tarief is afhankelijk van de opbrengst onroerendezaakbelastingen 2021 en de WOZ waarden.

In de afgelopen jaren is door de Rijksoverheid de opbrengststijging voor de OZB landelijk beperkt. Daartoe is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengststijging voor een bepaald jaar aangeeft. Deze norm is in 2019 voor de laatste keer toegepast. Hiervoor in de plaats komt een benchmark waarin de OZB, de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Het resultaat komt in de Coelo atlas.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die, zonder dat ze in de gemeente woonachtig zijn, een woning ter beschikking houden. In 2022 wordt voor de berekening van het tarief rekening gehouden met de financiële uitgangspunten vermeld in paragraaf 5.1.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting maakt onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Toeristenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die binnen de gemeente of openbaar lichaam verblijf houden, maar niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens zijn ingeschreven. In 2022 wordt voor de berekening van het tarief rekening gehouden met de uitgangspunten vermeld in paragraaf 5.1.

Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente wordt hondenbelasting geheven. Jaarlijks vindt er steekproefsgewijs een controle plaats door de Belasting samenwerking West-Brabant. Voor de tariefberekening wordt rekening gehouden met de uitgangspunten vermeld in paragraaf 5.1.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De afvalstoffenheffing is een heffing ter bestrijding van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe van 'de vervuiler betaalt'.

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is rekening gehouden met de aanhoudende stijgende kosten. Dit is een landelijke tendens van de afgelopen jaren. Om deze lastenverhoging te bekostigen, worden de tarieven afvalstoffenheffing / reinigingsrechten met 10% verhoogd.

Afvalstoffenheffing / reinigingsrecht	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 0.4 overhead	€ 166.753	€ 163.849	€ 190.873
taakveld 2.1 verkeer & vervoer (1/3 deel straatreiniging)	€ 101.315	€ 117.936	€ 121.551
taakveld 6.3 inkomensregelingen (kwijschelding)	€ 34.627	€ 32.995	€ 34.500
taakveld 7.3 afval (lasten incl. salaris, rente etc.)	€ 2.169.097	€ 2.113.390	€ 2.111.175
taakveld 7.3 afval (perceptiekosten)	€ 55.279	€ 56.045	€ 68.887
inkomsten uit afvalstromen excl. heffing	€ 175.103-	€ 225.456-	€ 249.862-
tegemoetkoming Rijk i.v.m. extra uitgaven corona 2020	€ -	€ 33.900-	
toerekenbare BTW	€ 151.817	€ 370.786	€ 364.758
totaal toerekenbare lasten	€ 2.503.785	€ 2.595.647	€ 2.641.882
afvalstoffenheffing incl. verkoop blauwe zakken	€ 2.030.023	€ 2.430.857	€ 2.648.793
reinigingsrecht	€ 45.145	€ 45.965	€ 50.562
invordering leges & heffingen	€ -	€ -	€ -
oninbare belastingen & heffingen	€ 3.500-	€ 4.000-	€ 4.000-
totaal opbrengst heffing	€ 2.071.668	€ 2.472.822	€ 2.695.354
mutatie voorziening egalisatie afvalverwerking	€ 466.628-	€ -	€ 53.472
dekking	82,7%	95,3%	102,0%

Rioolheffing

Rioolheffing is een bestemmingsheffing. De gemeente heeft de plicht om voor een goed werkend rioleringsstelsel te zorgen, voor de afvoer van afvalwater en voor de zuivering daarvan. Ook heeft de gemeente de zorgplicht om de grondwaterstand en de afvoer van hemelwater (regenwater) te beheren. Om al deze watertaken te bekostigen wordt er één belasting geheven, de rioolheffing. Uitgangspunt is dat deze heffing kostendekkend is en dat de opbrengsten niet voor andere doeleinden dan voor het gemeentelijk rioolstelsel mogen worden aangewend ofwel een relatie hebben met de Nieuwe Waterwet. Daarbij wordt ook gespaard voor toekomstige investeringen.

Voor de rioolheffing geldt het in 2020 vastgestelde Water RioleringsPlan (WRP) 2021-2025 als uitgangspunt. Bij het vaststellen van het WRP is bepaald dat de rioolheffing moet stijgen om aan de toekomstige uitdagingen te kunnen voldoen. Het is noodzakelijk de tarieven jaarlijks met 5,5% te verhogen over de periode 2021 t/m 2025. Daarna volstaat een indexering van 2,8% per jaar.

Rioolheffing	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 0.4 overhead	€ 300.933	€ 306.875	€ 336.651
taakveld 2.1 verkeer & vervoer (1/3 deel straatreiniging)	€ 101.315	€ 117.936	€ 121.551
taakveld 2.1 verkeer & vervoer (75% onderhoud duikers)	€ -	€ 22.979	€ 9.668
taakveld 5.7 openbaar groen (25% bermen, 75% sloten)	€ 72.901	€ 261.385	€ 242.235
taakveld 5.7 openbaar groen (50% ecologische verbindingzones)	€ 28.124	€ 28.230	€ 26.954
taakveld 6.3 inkomensregelingen, kwijtschelding	€ 19.042	€ 18.700	€ 19.000
taakveld 7.2 riolering (lasten incl. salaris, rente etc.)	€ 1.850.810	€ 1.691.374	€ 1.678.259
taakveld 7.2 riolering (perceptiekosten)	€ 55.207	€ 56.809	€ 70.787
toerekenbare BTW	€ 318.064	€ 432.653	€ 443.092
totaal toerekenbare lasten	€ 2.746.395	€ 2.936.940	€ 2.948.196
rioolheffing	€ 2.203.546	€ 2.363.031	€ 2.492.998
invordering leges & heffingen	€ -	€ -	€ -
oninbare vorderingen	€ 3.501-	€ 6.400-	€ 5.000-
totaal opbrengst heffing	€ 2.200.045	€ 2.356.631	€ 2.487.998
mutatie voorziening rioolegalisatie	€ 546.350-	€ 580.308-	€ 460.198-
dekking	80,1%	80,2%	84,4%

Leges

Bij de leges wordt onderscheid gemaakt tussen de leges titel 1. algemene dienstverlening, titel 2. dienstverlening fysieke leefomgeving (omgevingsvergunning) en titel 3. overige dienstverlening. Daarnaast zijn er legesopbrengsten uit marktgelden, rioolaansluitingen en begraafrechten (titel 0).

Kruissubsidiëring binnen de diverse titels van de Legesverordening wordt op beperkte schaal toegepast, o.a. bij het tarief voor bouw gerelateerde omgevingsvergunningen. Kruissubsidiëring wordt o.a. toegepast om legesopbrengsten te maximaliseren en financiële prikkels positief dan wel negatief in te zetten. De kostendekking blijft op titelniveau onder de 100%.

Begraafplaatsen	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 0.4 overhead	€ 212	€ 198	€ 198
taakveld 0.2 burgerlijke stand en burgerzaken algemeen	€ 279	€ 279	€ 279
taakveld 7.5 begraafplaatsen	€ 4.823	€ 2.000	€ 2.000
totaal toerekenbare lasten	€ 5.314	€ 2.476	€ 2.478

Begraafplaatsen	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 7.5 begraafplaatsen	€ -	€ 2.000	€ 2.000
totaal opbrengst heffing	€ -	€ 2.000	€ 2.000
dekking	0,0%	80,8%	80,7%

Marktgelden	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 0.4 Overhead	€ 82	€ 71	€ 718
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 108	€ 100	€ 1.079
taakveld 3.3 bedrijfsloket- en regelingen	€ 10.645	€ 10.539	€ 8.757
niet toerekenbare lasten	€ 72-		€ 105-
Totaal toerekenbare lasten	€ 10.763	€ 10.711	€ 10.450
taakveld 3.3 bedrijfsloket- en regelingen	€ 4.106	€ 4.104	€ 4.104
oninbare vorderingen	€ -	€ -	€ -
Totaal opbrengst heffing	€ 4.106	€ 4.104	€ 4.104
Dekking	38,1%	38,3%	39,3%

Kostendekkendheid titel 1	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 0.4 overhead	€ 505.661	€ 365.324	€ 348.194
taakveld 0.2 burgerlijke stand en burgerzaken algemeen	€ 366.816	€ 363.321	€ 380.925
taakveld 0.2 reisdocumenten	€ 30.376	€ 42.287	€ 26.387
taakveld 0.2 rijbewijzen	€ 43.232	€ 35.619	€ 33.671
taakveld 0.2 gemeentelijke basisadministratie	€ 1.570	€ 1.670	€ 770
taakveld 0.2 overige publiekszaken	€ 15.182	€ 9.247	€ 9.247
taakveld 0.4 overhead, archief	€ -	€ -	€ -

Kostendekkendheid titel 1	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 139.716	€ 130.989	€ 133.918
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, handhaving	€ 9.537	€ 9.567	€ 9.212
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, kabels & leidingen	€ 159.049	€ 176.286	€ 120.250
taakveld 3.3 bedrijfsloket- en regelingen	€ -	€ 10.539	€ -
niet toerekenbare lasten (o.a. gratis huwelijk maandag etc.)	€ 108.587-	€104.328-	€103.656-
Totaal toerekenbare lasten	€ 1.162.553	€1.040.522	€958.919
taakveld 0.2 burgerlijke stand en burgerzaken algemeen	€ 23.369	€ 20.000	€ 28.345
taakveld 0.2 reisdocumenten	€ 57.376	€ 76.878	€ 49.600
taakveld 0.2 rijbewijzen	€ 115.105	€ 100.498	€ 79.200
taakveld 0.2 gemeentelijke basisadministratie	€ 4.733	€ 3.400	€ 7.150
taakveld 0.2 overige publiekszaken	€ 24.553	€ 30.886	€ 30.886
taakveld 0.4 overhead, archief	€ 178	€ -	€ -
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 1.106	€ 2.463	€ 2.463
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, kansspelen	€ 339	€ 600	€ 600
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, kabels & leidingen	€ 184.793	€ 254.400	€ 143.300
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, voorwerpen op de weg	€ -	€ 305	€ 305
taakveld 3.3 bedrijfsloket & regelingen, standplaatsen	€ 550	€ -	€ 13.373
taakveld 8.3 wonen & bouwen, leegstandswet	€ 386	€ 1.000	€ 1.000
oninbare vorderingen	€ -	€ -	
Totaal opbrengst heffing	€ 412.489	€ 490.430	€356.222
Dekking	35,5%	47,1%	37,1%

Kostendekkendheid titel 2	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 0.4 overhead	€ 437.501	€ 484.526	€ 320.551
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, handhaving	€ 58.314	€ 57.710	€ 55.572
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, verharde openbare ruimte	€ 302	€ 318	€ 326
taakveld 7.2 riolering	€ 3.315	€ 3.010	€ 3.001
taakveld 7.4 milieubeheer, omgevingsvergunning (melding)	€ 526.073	€ 545.682	€ 620.223

Kostendekkendheid titel 2	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 8.1 ruimtelijke ordening, bestemmingsplannen	€ 578.138	€ 635.402	€ 340.818
taakveld 8.3 wonen en bouwen, omgevingsvergunningen	€ 570.607	€ 769.295	€ 525.488
niet toerekenbare lasten (inspraak, bezwaar & beroep etc)	€ 598.729-	€ 708.939-	€ 443.308-
Totaal toerekenbare lasten	€ 1.575.522	€ 1.787.004	€ 1.422.671
taakveld 7.4 milieubeheer, omgevingsvergunning (melding)	€ -	€ -	€ -
taakveld 8.1 ruimtelijke ordening, bestemmingswijziging	€ 84.119	€ 59.999	€ 79.999
taakveld 8.3 wonen en bouwen, omgevingsvergunningen	€ 941.564	€ 1.219.790	€ 1.118.790
oninbare vorderingen	€ -	€ -	
Totaal opbrengst heffing	€ 1.025.683	€ 1.279.789	€ 1.198.789
Dekking	65,1%	71,6%	84,3%

Kostendekkendheid titel 3	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
taakveld 0.4 Overhead	€ 42.032	€ 39.620	€ 40.509
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, DHW	€ 48	€ -	€ -
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 42.452	€ 40.204	€ 41.018
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, handhaving	€ 48.180	€ 47.675	€ 45.909
taakveld 6.1 samenkracht & burgerparticipatie, jeugdbeleid	€ 10.706	€ 3.016	€ 3.016
taakveld 6.1 samenkracht & burgerparticipatie, kinderopvang	€ 15.398	€ 19.157	€ 19.180
niet toerekenbare lasten	€ 46.430-	€ 50.447-	€ 50.195-
Totaal toerekenbare lasten	€ 112.386	€ 99.225	€ 99.436
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, DHW	€ 2.022	€ 8.976	€ 8.976
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, evenementen	€ 1.932	€ 17.000	€ 17.000
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, prostitutie	€ 586	€ 900	€ 900
taakveld 6.1 samenkracht & burgerparticipatie, kinderopvang	€ 628	€ -	€ -
taakveld 8.3 wonen & bouwen, brandveilig gebruik	€ -	€ 2.000	€ 2.000
Totaal opbrengst heffing	€ 5.168	€ 28.876	€ 28.876
Dekking	4,6%	29,1%	29,0%

4.1.5 Lokale belastingdruk

Voor het bepalen van de lokale lastendruk wordt onderscheid gemaakt tussen één- en meerpersoonshuishoudens. Voor de bepaling van de lastendruk is uitgegaan van een WOZ-waarde van € 280.000. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een eventuele waardestijging of -daling van de WOZ-waarde. In de begroting 2022 is ervan uitgegaan dat de huidige *opbrengst* OZB met 1% wordt geïndexeerd. Bij de rioolrechten is zowel het eigenaren als het laagste tarief voor gebruikers meegenomen.

Bij de afvalstoffenheffing zijn er verschillende tarieven voor een- en meerpersoonshuishoudens. We zijn uitgegaan van de laagste categorie, incl. de kleinste container voor de éénpersoonshuishoudens en voor de meerpersoonshuishoudens van de meest voorkomende container. Met de aankoop van de zogenaamde blauwe zakken is géén rekening gehouden. Gemiddeld gebruikt een meerpersoonshuishouden 40 zakken per jaar.

Belastingen die tot woonlasten voor gebruikers leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Stijging
2022	€ 111,83	€ 299,53	€ 411,36	7,4%
2021	€ 105,50	€ 277,34	€ 382,84	7,8%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- Meerpersoonshuishouden met 140 liter container
- Rioolheffing < 500 m³

Belastingen die tot woonlasten van een één-persoonshuishouden leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Stijging
2022	€ 111,83	€ 212,52	€ 327,75	7,3%
2021	€ 105,50	€ 196,77	€ 302,27	7,9%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- Éénpersoonshuishouden met 90 liter container
- Rioolheffing < 500 m³

Belastingen die tot woonlasten eigenaren en gebruikers leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	OZB	Totaal	Stijging
2022	€ 246,03	€ 299,53	€ 389,30	€ 934,86	4,5%
2021	€ 232,10	€ 277,34	€ 385,44	€ 894,88	5,6%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- Meerpersoonshuishouden met 140 liter container
- WOZ-waarde € 280.000 en Rioolheffing < 500 m³

Belastingen die tot woonlasten eigenaren en gebruikers, één-persoonshuishoudens, leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	OZB	Totaal	Stijging
2022	€ 246,03	€ 212,52	€ 389,30	€ 847,85	4,1%
2021	€ 232,10	€ 196,77	€ 385,44	€ 814,31	5,4%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- Éénpersoonshuishouden met 90 liter container
- WOZ-waarde € 280.000 en Rioolheffing < 500 m³

4.1.6 Kwijtscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen en niet beschikt over vermogen, kan de belastingplichtige onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor kwijtschelding. De gemeente Zundert heeft een kwijtscheldingsnorm vastgesteld van 100%. Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Kwijtscheldingsaanvragen worden door de Belasting Samenwerking West-Brabant in behandeling genomen en verder afgewerkt. De kwijtscheldingsverzoeken worden zoveel mogelijk via digitale toetsing (Stichting Inlichtingenbureau) verwerkt om zo de burger te ontlasten. De uitgaven aan verleende kwijtschelding worden betrokken bij de berekening van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze uitgaven zijn bij de berekening van de tarieven in dit hoofdstuk meegenomen (zie uitgaven taakveld 6.3 Inkomensregelingen).

4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Kengetallen financiële positie

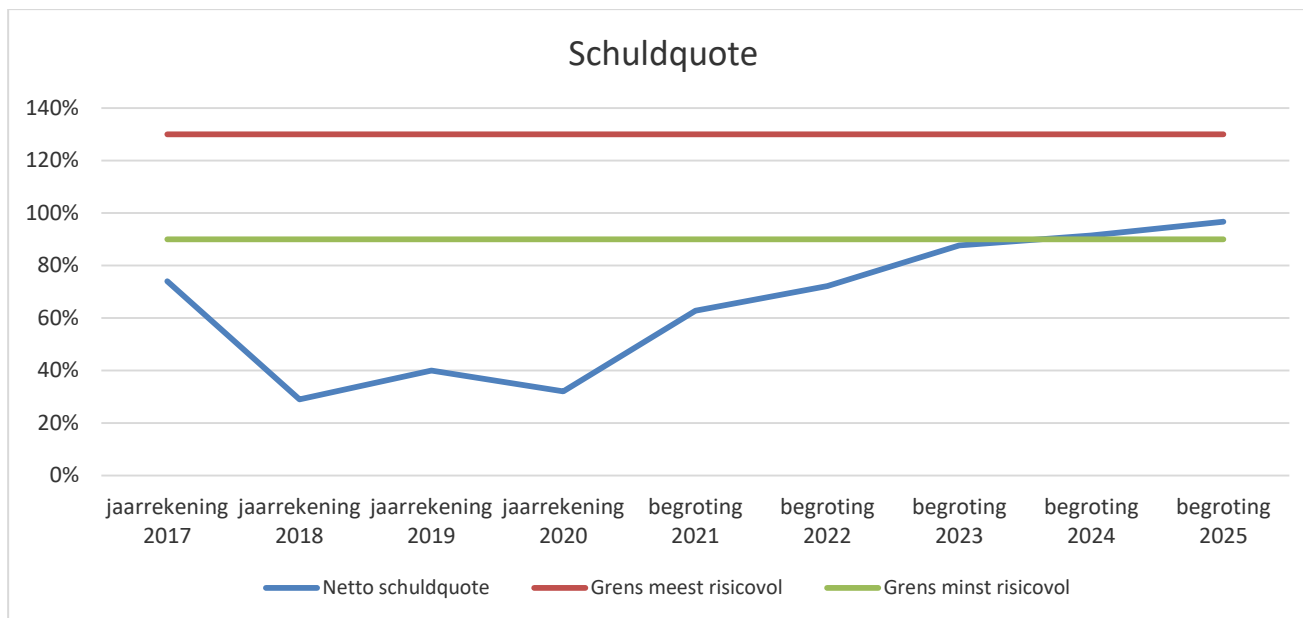
Het BBV heeft voorgeschreven dat er 6 financiële kengetallen moeten worden opgenomen. Deze kengetallen geven gezamenlijk inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Per kengetal is een toelichting aangegeven en waar de mogelijkheden zijn om te muteren. Wel moet worden opgemerkt dat de kengetallen in gezamenlijkheid gezien moeten worden.

Kengetallen	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	29%	40%	32%	63%	73%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	30%	42%	34%	65%	75%
Solvabiliteitsratio	23%	20%	18%	16%	16%
Structurele exploitatieruimte	2,3%	-3,0%	-2,0%	-0,37%	1,48%
Grondexploitatie	6%	4%	3%	3%	1%
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens	104%	100%	114%	120%	119%

Netto schuldquote

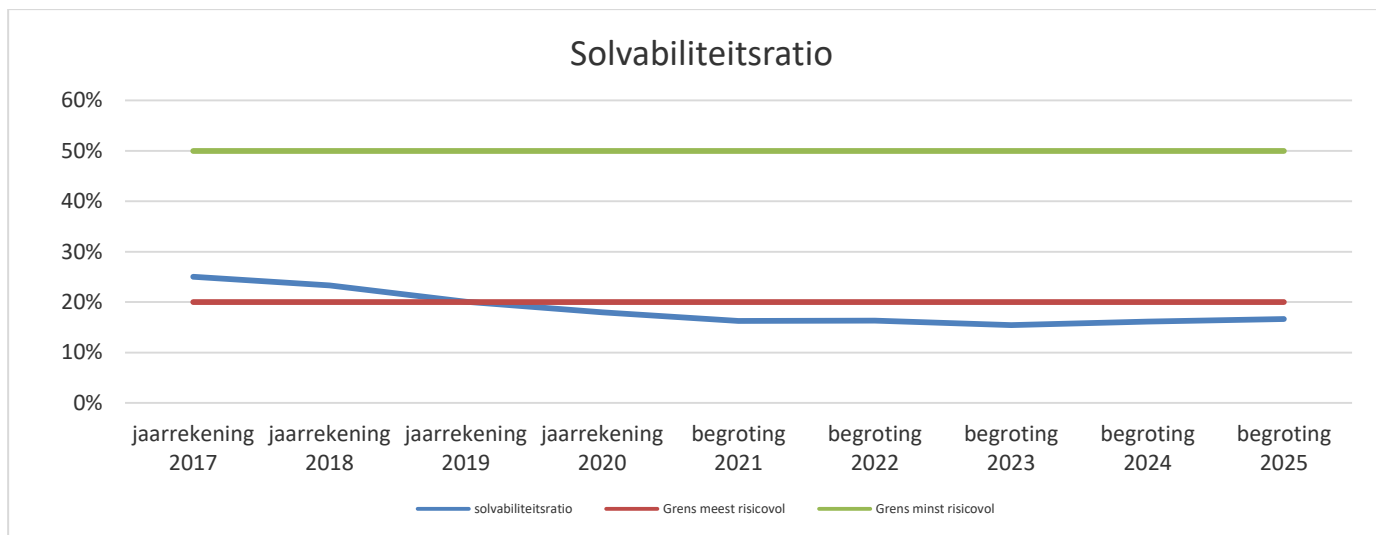
Netto schuldquote = (langlopende schulden + kortlopende schulden + crediteuren + overlopende passiva) - / - (langlopende uitzettingen + kortlopende vorderingen + liquide middelen + overlopende activa) / inkomsten voor bestemming reserves

Dit kengetal geeft aan hoeveel schulden een gemeente kan dragen op basis van de inkomsten die zij genereren. Het kengetal zegt dus iets over de financiële vermogenspositie: zij geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Deze schuldquote mag niet boven de 130% uitkomen. Bij 90% of hoger gaat het licht op oranje. Vanwege de grote investeringen in IKC Klein-Zundert en IKC Zundert komt deze quote tijdelijk net boven de oranje grens. Voor nu genereren wij voldoende inkomsten om onze schulden terug te kunnen betalen.

Solvabiliteit

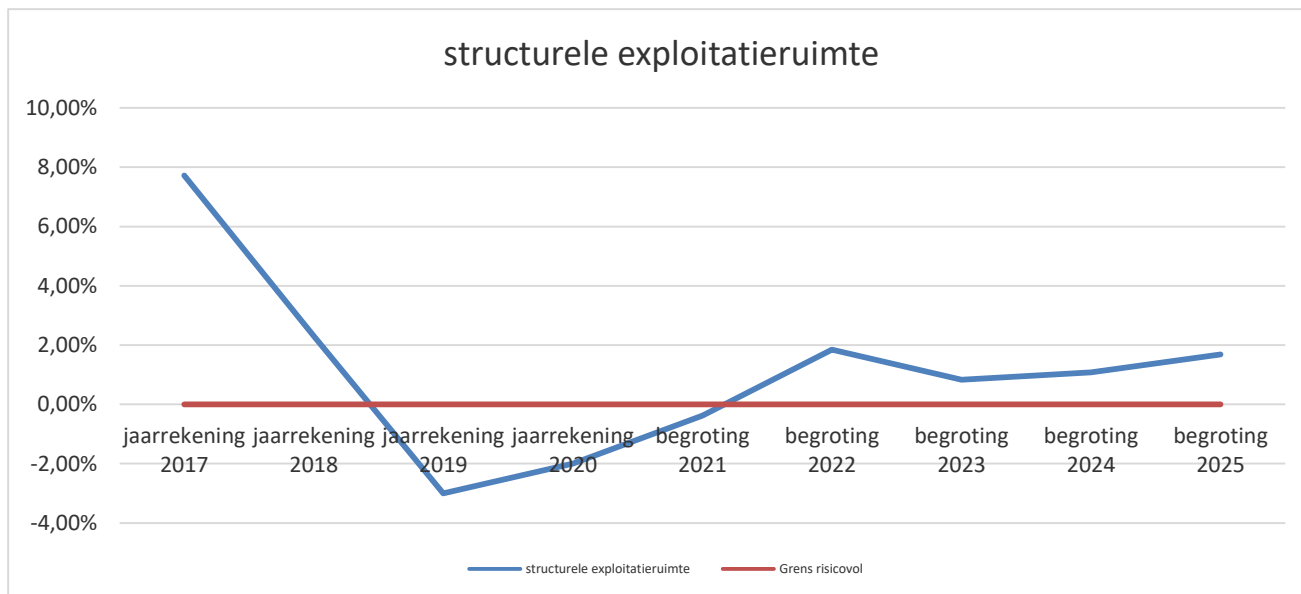
De "solvabiliteitsratio" geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (het financiële kengetal solvabiliteitsratio), hoe gezonder de gemeente. Met een groot eigen vermogen kunnen risico's opgevangen worden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de voorzieningen bij de berekeningen zijn beschouwd als vreemd vermogen. Ook is er onder de schulden een vooruitbetaling opgenomen vanuit de provincie voor de RO-titels van € 1.900.000. Wanneer deze verzilverd gaan worden, betekent dit een omzetting van een schuld naar eigen vermogen. Hierdoor zal de solvabiliteit verbeteren met 3%.

De solvabiliteitsratio gaat van 20% in 2019 naar 15% in 2023 en wordt daarmee als risicovol beoordeeld. De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% heeft een gemeente haar bezit zeer zwaar belast met schuld. Bij een solvabiliteit van onder de 20% (conform VNG, Wet HOF) staat het licht op rood. Door het grote investeringsprogramma voor de komende jaren, moeten er langlopende leningen worden aangetrokken. Door te investeringen in onze kapitaalgoederen, dalen echter andere exploitatielasten, zoals onderhoudslasten. Dit betekent wel dat wordt aanbevolen om eventuele meevallers niet opnieuw in te zetten, maar toe te voegen aan de reserves. Het opbouwen van onze reserves zal ons helpen om de solvabiliteit te verbeteren.

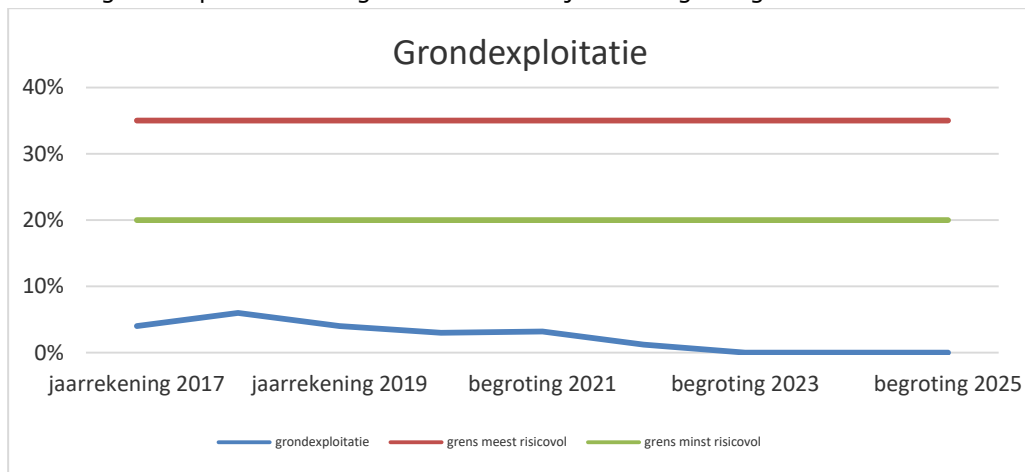
Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer deze ratio groter is dan 0% dan is de ratio voldoende.

Grondexploitatie

Voor Zundert is deze quote eind 2021 3% en eind 2023 nihil. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog terugverdiend te worden. Gemeente Zundert loopt hier nauwelijks nog risico.

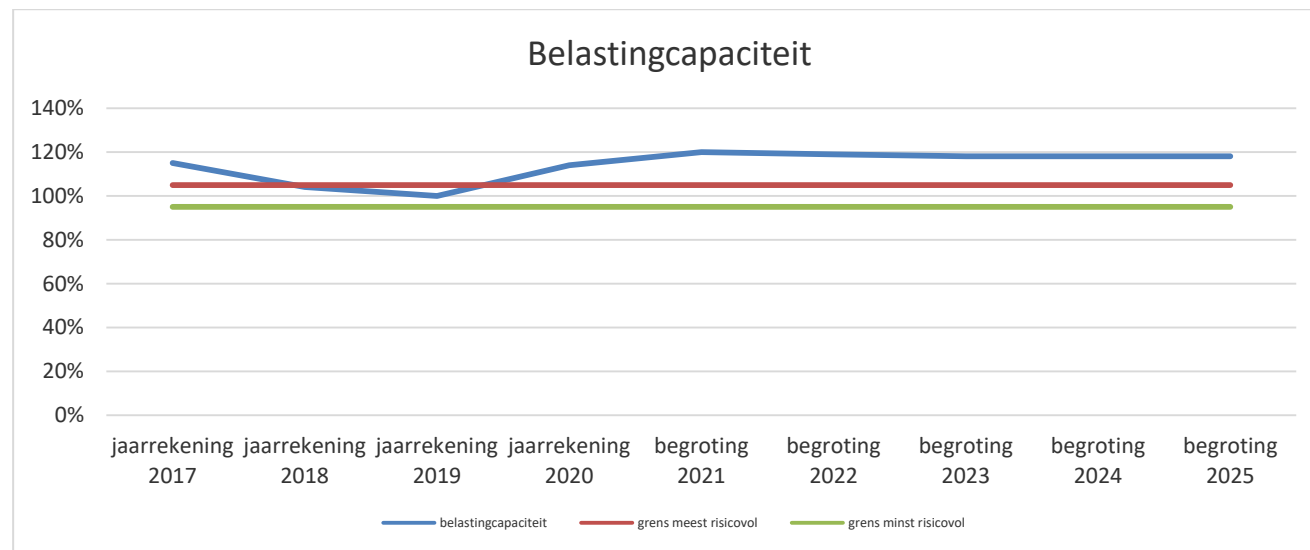

Belastingcapaciteit

De woonlasten zijn voor de gemeente de belangrijkste eigen belastinginkomst. De hoogte van deze woonlasten geeft aan in hoeverre de gemeente al gebruik heeft moeten maken van deze optie voor het verkrijgen van extra inkomsten. Uit de ratio blijkt dat wij boven het landelijk gemiddelde zitten.

De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale gemiddelde woonlasten te delen door de gemiddelde woonlasten in Nederland. Gemeente Zundert zit 19% boven het landelijk gemiddelde. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt, doordat de gemiddelde WOZ-waarde van woningen ook 19% hoger is dan het landelijk gemiddelde.

Wanneer we kijken naar het kengetal OZB per inwoner zien we dat het landelijk gemiddelde € 245 is in 2020, terwijl er in Zundert € 231 per inwoner betaald wordt.

Conclusie en onderlinge verhoudingen

Uit de kengetallen komt naar voren dat er bij de gemeente Zundert sprake is van houdbare gemeentefinanciën, maar dat de huidige reservepositie weinig ruimte laat om tegenvallers op te vangen. Hiermee wordt bij de risicoberekening ook rekening gehouden. Voor deze begrotingsperiode staan grote investeringen gepland en het is zaak om de daadwerkelijke uitvoer te monitoren.

4.2.2 Frauderisicoanalyse

Eén van de effecten van het door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) uitgebrachte rapport "Uitkomst onderzoek kwaliteit wettelijke controles" is dat gemeenten een Frauderisicoanalyse moeten opstellen. Het college laat zien dat het belang hecht aan de verantwoordelijkheid fraude te vermijden en te ontdekken. Het gaat daarbij om 2 inschattingen:

1. Risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en goederen;
2. Risico van het misbruik van financiële verslaggeving om daar beter van te worden.

Frauderisico's en -beheersing zijn opgenomen in het systeem van risicomanagement. Daardoor krijgt het onderwerp de juiste periodieke aandacht en wordt het proces van governance door sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoorden geborgd.

De analyse 2020 (per februari 2021) is net als die over 2018 en 2019 uitgevoerd op 9 organisatiemarkten van fraudegevoeligheid en 12 fraude-indicatoren. De frauderisico analyse is gemaakt door middel van een digitale enquête onder een selectie van 27 medewerkers, verdeeld over alle werkgebieden en programma's. Omdat de COVID-19 crisis in 2020 vanaf maart medebepalend was voor de manier van (thuis)werken hebben we hierbij bijzondere aandacht geschonken aan de mogelijke impact van de COVID-19 crisis op frauderisico's.

Crisisomstandigheden kunnen leiden tot verhoogde frauderisico's. Door o.a. afstandswerken is sprake van verhoogde risico's vanuit de procesinrichting en interne beheersing en staan de interne controle rollen en het overige toezicht meer op afstand. Het hybride werken doet zijn intrede en zal een vast onderdeel worden in de organisatie. Risico's blijven structureel tot op zeker hoogte aanwezig, maar er zijn wellicht ook nieuwe risico's verbonden aan het hybride werken. We zijn momenteel bezig om het hybride werken vorm te geven en nemen daarin kansen, risico's, gevolgen en beheersmaatregelen mee.

De in de frauderisico analyse betrokken onderwerpen zijn:

Bevraagde organisatiemarkten: Beleid & regels, Samenwerken, Organisatieloyaliteit, Normen & waarden, Bestuur, Organisatiestructuur, Communicatie, Sfeer & relaties en IT-autorisaties.

Bevraagde fraude-indicatoren: beïnvloeding cijfers door bestuur, voorbeeldrol directie, bewaking bedrijfsvoering, tijdige informatievoorziening, documentatie transacties, functiescheidingen, marktconforme grondprijzen, correctieboekingen, ongebruikelijke transacties, onafhankelijke selectie aannemers, negatieve media, IT-handelingen.

Hieronder volgt een korte weergave van de conclusies uit de uitgevoerde analyse in februari 2021. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de jaarstukken 2020.

De druk vanuit de bestuurlijke ambities werd ook over 2020 als hoog ervaren met soms onvoldoende tijd voor zorgvuldigheid en (juridische) kwaliteitsbewaking. Verstoringen vanuit ad hoc initiatieven, vaak met enige urgentie, verhogen de druk dan nog verder.

Hoewel de IT-audit heeft vastgesteld dat de algemene beheers- en beveiligingsmaatregelen op orde zijn, vraagt de steeds verdergaande informatisering van de gemeentelijke taken extra aandacht voor informatieveiligheid, niet alleen voor de financiële systemen. Waar de gemeente steeds meer een informatiepakhuis wordt, is het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gegevens een speerpunt voor 2021.

Het naleven en vastleggen van alle inkoop- en aanbestedingsprocedures blijft continu om aandacht vragen. Er mag geen uitwisseling ontstaan tussen druk op doorlooptijden en zorgvuldigheid in de procedures. Het principe van "comply- or- explain" mag geen regel worden en er moet meer gestuurd worden op het principe "niet gedocumenteerde procedures worden beschouwd als niet gevolgd".

Deze analyse en conclusies worden ook in 2022 opgepakt bij bewustwordingscampagnes, de interne controle aanpak en de periodieke audit gesprekken door het controlteam met de diverse proceseigenaren.

Actuele ontwikkelingen voor het begrotingsjaar 2022

Naar aanleiding van de voorstellen van de commissie Depla, in het rapport "Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten" legt met ingang van het verslagjaar 2022 (was 2021 maar is uitgesteld) het College van burgemeester en wethouders ("college") bij een gemeente in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid. Deze verantwoording gaat na een wetswijziging deel uitmaken van de jaarrekening, zodat de aandacht voor en de controle op rechtmatigheid op het huidige kwaliteitsniveau gehandhaafd blijft. De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt. Het huidige afzonderlijke rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant komt daarmee te vervallen.

Het college is voor het begrotingsjaar 2022 in staat, in afstemming met raad en accountant, voor een interne beheersing en interne controle te zorgen, specifiek gericht op de wettelijke vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat de interne controles zodanig systeem- of gegevensgericht gepland worden, dat het college medio 2023 tot een gedegen onderbouwde verantwoording over de rechtmatigheid in 2022 kan komen.

4.2.3 Weerstandsvermogen

Hoofddoelstelling

De Gemeente Zundert acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen, is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Definitie van de begrippen

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid moet worden omgegooid. Een algemeen geldende norm voor de hoogte van het weerstandsvermogen is er niet. Dit is afhankelijk van het risicoprofiel van de gemeente.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken en anderzijds;

- Alle risico's waarvoor nog geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is een verzamelterm van al de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet voorziene financiële tegenvallers, waarvoor geen verzekering of voorziening is getroffen, te bekostigen. Het gaat om de buffers in het eigen vermogen en in de exploitatie – de middelen achter de hand – die kunnen worden vrijgemaakt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat het gevolgen heeft voor de uitvoering van het beleid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele- en de structurele weerstandscapaciteit. Dit biedt inzicht in de mate waarin tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Risico

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een positief of negatief gevolg (tijd, geld, kwaliteit) voor een betrokkene. Hieronder vallen drie componenten:

- De mogelijke gebeurtenissen worden risicofactoren genoemd (bijv. brand of overstroming);
- Wat door de gebeurtenissen getroffen wordt zijn risico-objecten;
- De derde risicomponent is de schade of de impact.

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Doen deze risico's zich voor dan worden ze dus ondervangen via het weerstandsvermogen.

Risicomanagement

Het continu en systematisch doorlopen van de organisatie op risico's, met als doel de gevolgen ervan te voorkomen of te vermijden en de kans erop te verkleinen of op een andere manier beheersbaar te maken. (Met beheersmaatregelen worden activiteiten bedoeld waarmee de kans van optreden of de gevolgen van risico's worden beïnvloed).

Risicomanagement is een cyclisch proces dat bestaat uit de volgende stappen:

- Identificatie van risico's
- Analyse van risico's
- Beoordeling van risico's
- Beheersing van risico's
- Evalueren en rapporteren.

Risicoprofiel

Een risicoprofiel is een verzameling van gekwantificeerde risico's van de organisatie, minimaal bestaande uit risicodefinities met de bijbehorende inschatting van de kansen en gevolgen.

Gemeentelijk beleid

De hoogte van het noodzakelijke weerstandsvermogen wordt bepaald door het risicoprofiel van de gemeente en door de kaders die uw raad stelt ten aanzien van de gewenste mate van zekerheid tot afdekken van de risico's. Deze kaders zijn in de raadsvergadering van 28 augustus 2007 bepaald.

Besloten is een weerstandsvermogen na te streven met een ratio tussen de 1,0 en 1,4 (= voldoende). De minimale weerstandsreserve is ten behoeve van de begroting 2022 niet gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2020 (laatst bekende informatie) en is bepaald op € 2.315.000. Om risicomanagement in de organisatie te borgen wordt er in 2022 een nieuwe nota risicomanagement opgesteld en aan het college ter vaststelling voorgelegd.

De doelstellingen van risicomanagement zijn:

- Het inzicht krijgen in de risico's die de gemeente Zundert loopt en actueel houden ervan;
- Het beheersen van processen in de organisatie;
- Het risicobewustzijn van de organisatie stimuleren en vergroten, zodat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van bestaand beleid en voorzieningen;
- Het weerstandsvermogen binnen de vastgestelde bandbreedtes houden;
- Het juist, volledig en tijdig kunnen verantwoorden over risicomanagement.

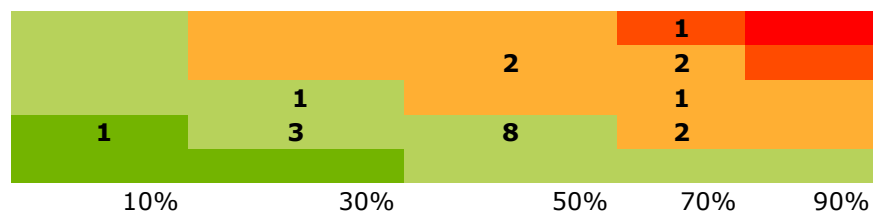
Om de risico's van Gemeente Zundert in kaart te brengen is in samenwerking met de stafdiensten een risicoprofiel opgesteld met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Risico's met een kans op voorkomen van meer dan 70% worden geacht niet ten laste van het weerstandsvermogen te komen maar dienen in de reguliere exploitatie te worden geraamd. In het onderstaande overzicht worden echter alleen de bekende tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Ten behoeve van de begroting 2022 zijn de risico's beoordeeld. In totaal zijn 21 risico's in beeld gebracht (begroting 2021: 19; jaarrekening 2020: 19). De tabel geeft een inschatting van de kans dat een risico zich voordoet, afgezet tegen het (netto) geldelijk gevolg:

Geld

- x > €500.000
- €200.000 < x < €500.000
- €100.000 < x < €200.000
- €25.000 < x < €100.000
- x < €25.000

Kans

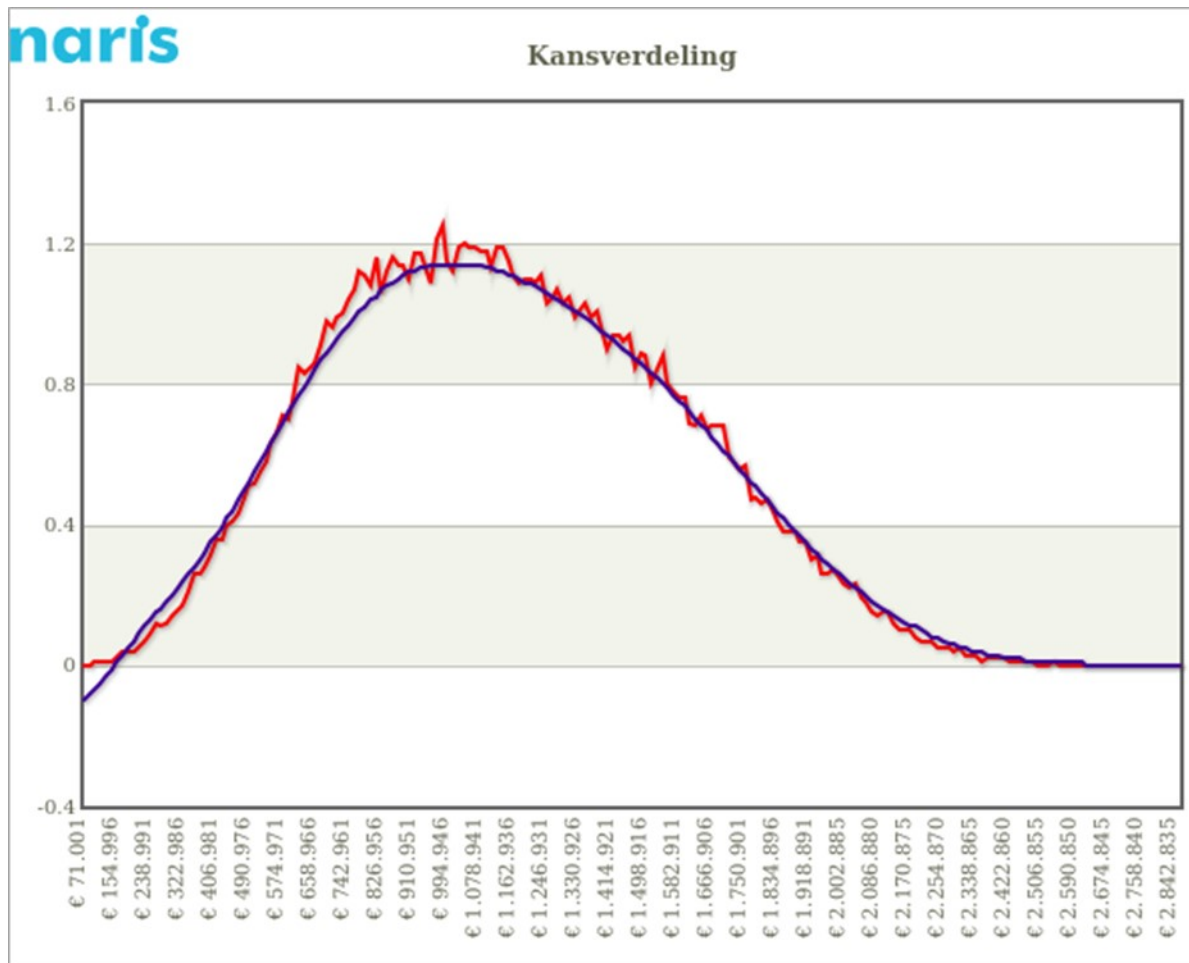
In het volgende overzicht worden de tien grootste risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij geeft het invloedpercentage de invloed van een risico op het totale risicoprofiel weer.

Risico's	Begroting 2022				
	Begr 2022	Jrk 2020	Begr 2021	Kans	Invloed
Toenemend beroep op WMO/Jeugdwet niet in verhouding tot beschikbare middelen. A.g.v. COVID-19 worden zorgleveranciers in hun omzetverlies gecompenseerd. Volledige compensatie voor de gemeente (regio) door het Rijk is niet gegarandeerd. De niet geleverde zorg moet na Covid-19, alsnog worden uitgevoerd. Compensatie daarvan is in de afstemming gemeenten met Rijk niet structureel gegarandeerd.	1	1	1	70%	30,67%
De rijksbijdrage voor het inkomensdeel (BUIG) is bepaald o.b.v. t-2	2	2	2	70%	15,33%
Door de landelijke herverdeling ontvangen we structureel minder algemene uitkering	3	3	3	70%	12,29%
De tekorten die ontstaan komen uiteindelijk voor rekening van de bij de GR (WVS) aangesloten gemeenten. Uitstroom blijft achter bij prognose	4	4	4	70%	6,16%
Raad keurt overnemen van de garantstelling van de gemeente Breda ad € 250.000 goed	5	5	5	50%	5,52%
Door krapte op de arbeidsmarkt kan er geen geschikt personeel worden gevonden.	6	6	-	50%	5,49%
T.a.v. de verruiming BTW vrijstelling sport per 2019: Onzeker of compensatieregeling 100% dekkend is. Bij overtekening wordt naar rato verdeeld.	7	8	8	50%	2,21%
De gemeente kan onvoldoende aantonen dat een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens organisatorisch adequaat is ingeregeld.	8	-	9	50%	2,21%
Door het aanscherpen van de regelgeving zullen meer illegale dumpingen van met name drugsafval plaats gaan vinden. Daarbij moet alle afval verwijderd worden. De schade is niet altijd verhaalbaar doordat de dader niet bekend is of de eigenaar geen middelen heeft.	9	10	-	50%	2,21%
Belastingopbrengsten zijn lager dan begroot: Uitstel van betalingen van belastingen a.g.v. COIVD-91 crisis gaat over in afstel van betalingen	10	-	10	50%	2,20%

	Begr 2022	Jrk 2020	Begr 2021
Totaal grote risico's	€ 3.000.000	€ 3.065.000	€ 3.100.000
Overige risico's	€ 925.000	€ 750.000	€ 800.000
Totaal alle risico's	€ 3.925.000	€ 3.815.000	€ 3.900.000

Uit de tabel blijkt dat de mutatie van het maximale risico ten opzichte van de vorige actualisatie (bij de jaarrekening 2020) ongeveer € 100.000 hoger is. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door 3 nieuwe risico's.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 3.925.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Onderstaande grafiek en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

In onderstaande tabel wordt de benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages weergegeven:

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 475.109
10%	€ 587.978
15%	€ 671.672
20%	€ 743.426
25%	€ 808.652
30%	€ 870.437
35%	€ 930.816
40%	€ 991.156
45%	€ 1.051.105
50%	€ 1.111.868
55%	€ 1.172.651
60%	€ 1.235.878
65%	€ 1.301.992
70%	€ 1.372.515
75%	€ 1.448.306
80%	€ 1.527.155
85%	€ 1.617.164
90%	€ 1.727.669
95%	€ 1.883.493

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 1.727.669 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Zundert bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Startcapaciteit
incidenteel: weerstandsreserve	€ 2.315.000
structureel: onbenutte belastingcapaciteit	€ -
structureel: post onvoorzene uitgaven	€ 100.000
totale weerstandscapaciteit	€ 2.415.000

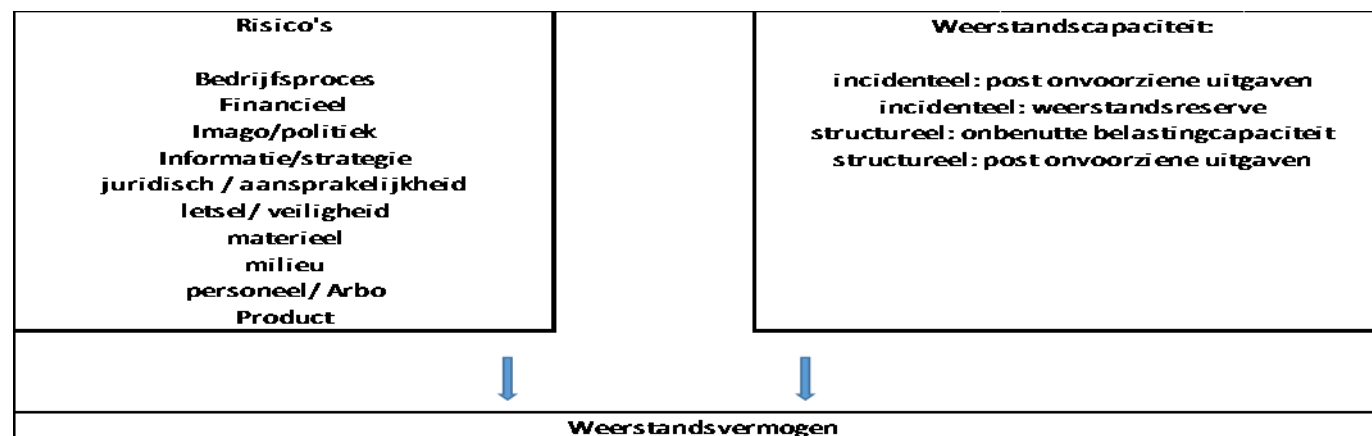
Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit komt tot stand door de geraamde OZB-opbrengst te vergelijken met de door het Rijk gehanteerde rekkentarieven, vermeerderd met 20%. Hierdoor sluit het rekkentarieff aan bij de zogenaamde tarieven "landelijk redelijk peil". Dit is het tariefniveau dat het Rijk hanteert in de circulaies.

De gebruikte definitie van de onbenutte belastingcapaciteit voor de berekening van de weerstand capaciteit sluit hiermee aan bij de definitie van de BBV voorgeschreven financiële kengetallen. Dat betekent overigens niet dat er in gevallen van bijzondere onvoorziene voorvallen met grote financieel impact geen ruimte meer is de belastinginkomsten te verhogen. In het uiterste geval voorziet bijvoorbeeld een proces van Art. 12 Financiële verhoudingswet in verdere opslagen dan de hiervoor genoemde 20%.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 2.415.000}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 1.727.669}} = 1,40$$

(Begroting 2021: 1,43; Jaarrekening 2020: 1,49)

Deze ratio is lager ten opzichte van de jaarrekening 2020, dit is met name veroorzaakt door een aantal nieuwe risico's.

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio.

Tabel 4: weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

De ratio van de organisatie valt in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen.

Bij de jaarrekening 2019 was het ratio 2,25, bij de begroting 2021 1,43 en bij de jaarrekening 2020 1,49.

In de Nota Risicomanagementbeleid 2015 is vastgelegd dat het ratio minstens 4 keer achter elkaar boven de 1,4 uit moet komen voordat de afweging kan worden gemaakt om de weerstandsreserve of een deel daarvan vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Met andere woorden 2 kalenderjaren achter elkaar in zowel de begroting als de jaarstukken. Dit om uit te sluiten dat het een incidentele gebeurtenis betreft.

Gegeven de grote schommelingen van de algemene uitkering (in afwachting van een nieuw verdeelmodel m.i.v. 2023), de onzekere ontwikkeling van de budgetten voor het Sociaal Domein en de huidige onzekere situatie i.v.m. het coronavirus laten we de weerstandsreserve voorlopig ongewijzigd.

Impact van de Coronacrisis

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. Daar waar het risico bestaat op COVID-19 gerelateerde financiële schade is dat als kans x impact hierboven meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Voor een overzicht van specifieke COVID-19 gebonden risico's (ook de risico's die geen directe financiële impact hebben) verwijzen wij naar de tabellen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken 2020.

4.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Inleiding

De paragraaf Kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de gemeentelijke begroting. Het onderhoud aan de kapitaalgoederen is verdeeld over diverse programma's. Met het onderhoud is een substantieel deel van de begroting gemoeid. De genoemde bedragen zijn exclusief personele lasten.

Conform artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten komt in deze paragraaf het volgende aan de orde:

- Het beleidskader
- De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
- De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Het onderhoud aan de kapitaalgoederen wordt onderverdeeld naar:

- Regulier onderhoud opgenomen in de exploitatie
- (Groot) onderhoud waarvoor een voorziening is gevormd om fluctuaties in uitgaven te voorkomen
- (Vervangings)investeringen

De kapitaalgoederen in de gemeente Zundert zijn:

- Verharde openbare ruimte (wegen, voet- & fietspaden)
- Openbare verlichting
- Civieltechnische kunstwerken (bruggen, duikers etc.)
- Openbaar groen (inclusief berm- & slootonderhoud)
- Recreatievoorzieningen (speeltoestellen, kunstwerken & zitbanken)
- Riolering
- Maatschappelijk vastgoed (accommodaties & sportvelden)
- Overige kapitaalgoederen

Beleidskader van de kapitaalgoederen

Het kwaliteitsniveau en de bijbehorende uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen wordt om de vier jaar vastgesteld. Op 9 juni 2020 is het Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte (IBP-OR) 2020-2023 vastgesteld. Het vastgestelde kwaliteitsniveau is CROW B - 'basis plus'. Dit sluit aan bij de ambities van het nieuw vastgestelde Gemeentelijk Verkeers- & Vervoersplan (GVVP) 2020-2030 en het Water Rioleringsplan (WRP) 2020-2024. Het streven is een integrale uitvoering van het onderhoud aan de verschillende elementen, eveneens gerelateerd aan de mobiliteits-visie opgenomen in het GVVP en de klimaatambities vanuit het WRP. Daarbij gaat de voorkeur uit een naar duurzame uitvoering door o.a. hergebruik van materialen. Hierdoor kunnen we meer kosteneffectief zijn, efficiënter werken en een betere kwaliteit realiseren.

Ook is in 2020 het Meerjarig Onderhoudsplan Maatschappelijk Vastgoed (MOP-MVG) vastgesteld. Uitgangspunt voor dit beheer en onderhoud van gebouwen en sportvelden is hierbij continuering van het vastgestelde kwaliteitsniveau 'redelijk'.

4.3.2 Verharde openbare ruimte (wegen, voet- & fietspaden)

Beleidskader

De ambities ten aanzien van het kwaliteitsniveau voor wegen zijn vastgelegd in het Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte 2020-2023. In afwijking van het voorgestelde kwaliteitsniveau 'voortuitstrevend' is het niveau in de Zomernota 2021 vastgesteld op CROW B - 'basis plus'.

Voor het uitvoeren van groot onderhoud wordt jaarlijks een integrale infraplanning voorgelegd aan het college. Hierin staat concreet aangegeven op welke locaties groot onderhoud uitgevoerd wordt en wat de geraamde kosten zijn. Een 2-jaarlijkse inspectie van de wegen is de basis voor de jaarlijkse programmering. Via een jaarlijkse schouw wordt bekeken of de vastgestelde kwaliteitsniveaus zijn gehaald.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van groot onderhoud is een voorziening gevormd. Bij het vaststellen van het nieuwe IBP-OR is een berekening van de dotatie aan de voorziening opgesteld. Omdat een aantal projecten met een positief resultaat zijn afgesloten, is er een herberekening gemaakt. Hierdoor wordt de storting met € 47.415 verlaagd. De jaarlijkse storting in de voorziening bedraagt nu € 1.341.091 om het geraamde groot onderhoud de komende jaren te financieren. Naast groot onderhoud vindt jaarlijks het reguliere onderhoud plaats. Uitvoering hiervan vindt deels zelfstandig plaats en wordt deels uitgevoerd naar aanleiding van meldingen. Ook wordt er geïnvesteerd in het wegennet. Daarbij wordt zoveel als mogelijk de combinatie gemaakt met maatregelen vanuit het GVVP. Bij het vaststellen van de begroting 2021 zijn diverse maatregelen een aantal jaren doorgeschoven.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoud				
Onderhoud asfalt	€ 36.603	€ 37.884	€ 39.210	€ 40.582
Onderhoud elementen	€ 101.570	€ 105.090	€ 108.733	€ 112.504
Onderhoud onverharde wegen	€ 42.566	€ 44.056	€ 45.598	€ 47.194
Onderhoud fietspaden	€ 10.777	€ 11.155	€ 11.545	€ 11.949
Onderhoud bermverhardingen	€ 10.350	€ 10.712	€ 11.087	€ 11.475
Schoonhouden verharde openbare ruimte incl. WVS	€ 206.073	€ 211.119	€ 216.320	€ 221.682
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking groot onderhoud wegen	€ 1.614.934	€ 1.614.934	€ 1.614.934	€ 1.614.934
Investerings				
Bermverhardingen	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Vervanging elementen / asfalt	€ 554.000	€ 554.000	€ 554.000	€ 554.000

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
(her)inrichting 60 km/u zones Buitengebied	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Aanpassingen Veldstraat ZND	€ 300.000			

4.3.3 Openbare verlichting

Beleidskader

In 2020 is de inhaalslag gestart van het vervangen van het sterk verouderde areaal. Het beheer wordt uitgevoerd conform het vastgestelde Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte 2020-2023 kwaliteitsniveau CROW B - 'basis plus'.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoud				
Onderhoud & storingen	€ 107.191	€ 110.193	€ 113.301	€ 116.517
Investerings				
Vervanging armaturen	€ 41.300	€ 41.300	€ 41.300	€ 41.300
Vervanging lichtmasten	€ 31.700	€ 31.700	€ 31.700	€ 31.700

4.3.4 Civieltechnische kunstwerken (bruggen, duikers etc.)

Beleidskader

De ambities ten aanzien van het kwaliteitsniveau voor bruggen, duikers etc. zijn vastgelegd in het Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte 2020-2023. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op CROW B - 'basis plus'. Via 3-jaarlijkse instandhoudingsinspecties wordt bekeken of het vastgestelde ambitieniveau wordt gehaald. Dit is tevens de basis voor de jaarlijkse uitvoeringsprogrammering.

Financiële consequenties

Bij het vaststellen van het WRP 2020-2024 is besloten de reserve van € 62.153 als startkapitaal voor de ontzorging van de openbare verlichting om te zetten naar een onderhoudsvoorziening voor civieltechnische kunstwerken. Hierdoor worden de sterk fluctuerende en relatief hoge onderhoudskosten voor deze beheerperiode van 4 jaar geëgaliseerd. De jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening bedraagt € 40.325.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoud				
Materiaalkosten klein onderhoud	€ 3.641	€ 3.714	€ 3.789	€ 3.864
Reinigen duikers	€ 12.891	€ 13.148	€ 13.411	€ 13.666
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking onderhoud bruggen etc.	€ 71.218	€ 65.959	€ 35.934	€ 41.342
Investeringen				
Vervangen brug Watermolenstraat				€ 200.000

4.3.5 Openbaar groen

Beleidskader

In het oude beheerplan groen was het vastgestelde kwaliteitsniveau voor de groenvoorzieningen gemiddeld basis/laag. Tevens werd er niet geïnvesteerd in de groenvoorzieningen. Dit heeft geleid tot een versobering van de kwaliteit. In het nieuwe IBP-OR is ambitieniveau 'vooruitstrevend' vastgesteld. Met de vaststelling van de zomernota 2021 is gekozen voor het ingroeimodel naar kwaliteitsniveau CROW B - 'basis plus'.

Financiële consequenties

Om de kwaliteit van de groenvoorzieningen te verhogen, moet er de komende jaren geïnvesteerd worden. Bij het vaststellen van de zomernota 2021 is ervoor gekozen de investering van het herplantplicht bomen de komende jaren te halveren. Daarnaast worden de komende vier jaar het beheer en het onderhoud stapsgewijs verhoogd om naar kwaliteitsniveau CROW B - 'basis plus' te groeien.

Ook moeten alle sloten uitgebaggerd worden tot een bepaald niveau op aangeven van het Waterschap. Omdat deze uitgaven een cyclus hebben van 15 jaar is bij het vaststellen van het WRP 2021-2025 besloten een onderhoudsvoorziening voor het baggeren van sloten in te stellen. De storting in de voorziening is € 100.000 per jaar t/m 2025. Daarna kan in jaarlijks lagere stortingen in de voorziening gespaard worden voor toekomstig onderhoud.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoud				
Onderhoud openbaar groen incl. WVS	€ 771.735	€ 823.934	€ 837.042	€ 850.302
Onderhoud (berm)sloten	€ 195.434	€ 165.611	€ 168.933	€ 172.312
Onderhoud ecologische verbindingzones EVZ's	€ 53.937	€ 54.067	€ 54.199	€ 54.333
Bestrijding exoten o.a. eikenprocessierups	€ 85.235	€ 85.235	€ 85.235	€ 85.235
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking baggeren sloten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Investerings				
Herplantplicht bomen	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Vervanging beplanting	€ 142.000	€ 124.000	€ 124.000	€ 124.000

4.3.6 Recreatievoorzieningen (speeltoestellen, kunstwerken & zitbanken)

Beleidskader

Het grootste gedeelte van de speelvoorzieningen is verouderd en voldoet niet meer aan de huidige richtlijnen. Er moet geïnvesteerd worden in het vervangen van verouderde speelvoorzieningen. Daarbij wordt kritisch gekeken of het huidige aanbod nog aansluit bij de wensen uit de omgeving.

Financiële consequenties

Bij het vaststellen van de zomernota 2021 is besloten de investeringen voor de komende jaren te halveren. De benodigde inhaalslag voor vervanging van het verouderde materiaal loopt hierdoor flink vertraging op en wordt niet in deze beheerperiode gerealiseerd. Daarnaast zijn in de zomernota 2022 de budgetten van het regulier onderhoud aan de toestellen nog eens verlaagd. Bij schades of defect zal daardoor geen herstel van de speelvoorzieningen mogelijk zijn. Bij gevaar worden deze toestellen direct verwijderd.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoud				
Materiaalkosten onderhoud speeltoestellen	€ 4.763	€ 5.034	€ 5.315	€ 5.606
Materiaalkosten onderhoud zitbanken	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Onderhoud kunstwerken	€ 4.080	€ 4.162	€ 4.245	€ 4.330
Investerings				
Vervanging speelvoorzieningen	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

4.3.7 Riolering

Beleidskader

Op 8 juni 2020 is het Water Rioleringsplan 2020-2024 door de raad vastgesteld. Het WRP is de opvolger van het verbrede Gemeentelijk Riolerings Plan. In het WRP is de gemeentelijke zorgplicht voor afval-, hemel- en grondwater verwoord en staan de hieruit voortvloeiende verplichtingen, doelstellingen en ambities voor de rioleringszorg beschreven. De klimaatverandering zorgt met wateroverlast en langdurige droogte dat het WRP meer gericht is op het

nemen van maatregelen die ervoor zorgen dat Zundert klimaat robuust wordt. Beheer van de riolering wordt uitgevoerd overeenkomstig het vastgestelde ambitieniveau 'vooruitstrevend' voor klimaat en duurzaamheid. Bij nieuwbouwtwikkelingen en reconstructies wordt ingezet op de ambitie 'duurzaam'. Daarbij vindt integrale afstemming plaats met de uitvoering van het IBP-OR en de ambities uit het GVVP.

Financiële consequenties

De komende jaren wordt flink geïnvesteerd om de ambities uit het WRP te realiseren. Met de nieuwe uitdagingen is het noodzakelijk de tarieven van de rioolheffing jaarlijks met 5,5% te verhogen over de periode 2021 t/m 2025. Daarna volstaat een indexering van 2,8% per jaar. Naast de investeringen wordt regulier onderhoud en beheer aan de diverse rioolssystemen uitgevoerd.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoud				
Drukriolering	€ 212.814	€ 217.070	€ 221.412	€ 225.840
Vrijverval riolering	€ 161.262	€ 164.487	€ 167.776	€ 171.133
Rioolgemalen	€ 34.864	€ 35.561	€ 36.272	€ 36.998
IBA's	€ 8.843	€ 9.020	€ 9.201	€ 9.376
Investeringen				
Riolering vrijverval	€ 250.000	€ 250.000	€ 500.000	€ 500.000
Afkoppelen HWA bestaande wijken	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Vervanging drukriolering (electromech)	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Renovatie hoofdgemalen (electromech)	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Real time control hoofdgemalen	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Vervangen gemaal Wernhoutseweg			€ 175.000	
Vervangen randvoorzieningen elec/mech				€ 44.864

4.3.8 Maatschappelijk vastgoed (accommodaties & sportvelden)

Beleidskader

Voor het beheren en onderhouden van gemeentelijke gebouwen en gebouw gebonden installaties is gekozen voor rationeel beheer, een beheersvorm waarbij op een planmatige manier programmatisch onderhoud wordt uitgevoerd op basis van een meerjarig onderhoudsprogramma maatschappelijk vastgoed (MOP-MVG). Dit programma wordt als basis gebruikt voor het bepalen van het noodzakelijk uit te voeren onderhoud en als zodanig in de begroting verwerkt. Hierbij wordt uitgegaan van een kwaliteitsniveau 'laag'.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van het onderhoud is een voorziening gevormd. Bij het vaststellen van het nieuwe MOP-MVG heeft er een herberekening van de dotatie aan de voorziening plaatsgevonden. Dit resulteert in een jaarlijkse storting van € 262.357 in de voorziening om het geraamde onderhoud de komende jaren te financieren.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regulier onderhoud				
Onderhoud gebouwen	€ 180.756	€ 180.756	€ 180.756	€ 180.756
Onderhoud velden	€ 383.725	€ 383.725	€ 383.725	€ 383.725
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 71.786	€ 81.335	€ 44.016	€ 179.791
Onttrekking onderhoud sportaccommodaties	€ 318.806	€ 247.122	€ 220.420	€ 533.583
Investerings				
Hockey Zundert sanitair kleedruimte	€ 40.000			
Sporthal Rijsbergen sanitair	€ 84.000			
V.V. Zundert topplaagrenovatie veld C	€ 25.000			
V.V. Wernhout sanitair/plafond kantine	€ 58.000			
V.V. Wernhout omheining veld A	€ 55.000			
V.V. Achtmaal verlichting	€ 25.000			
RTC Toplaagrenovatie	€ 177.000			
RTC Padelbanen	€ 118.000			
ZTV Toplaagrenovatie	€ 121.000			
Bestuursopdracht sport 2022	€ 36.300			
IKC Zundert		€ 6.133.000		
Sporthal Rijsbergen sanitair kleedruimten			€ 98.000	
V.V. Achtmaal topplaag natuurgras		€ 50.000		
V.V. Achtmaal sanitair renovatie				€ 80.000
V.V. Wernhout sanitair renovatie				€ 98.000
V.V. Moerse boys sanitair kantine		€ 63.000		
V.V. Moerse boys topplaag natuurgras veld C		€ 25.000		
V.V. Rijsbergen topplaag trainingsveld			€ 25.000	
V.V. Rijsbergen sanitair renovatie				€ 200.000
V.V. Zundert sanitair kleedruimten			€ 156.000	

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
V.V. Zundert toplaag natuurgras			€ 25.000	
Bestuursopdracht sport 2023		€ 151.250		
Bestuursopdracht sport 2024			€ 151.250	
Sporthal Zundert Sanitair				€ 183.000
V.V. Moerse boys sanitair kleedruimten				€ 275.000

4.3.9 Overige kapitaalgoederen

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Investerings				
Voorfinanciering stichting Windcent	€ 22.000			
Vervanging voertuig Handhaving	€ 30.000			
Vervangen evenementenkasten J Koekenplein	€ 35.000			
Vervangen evenementenkasten Oranjeplein				€ 102.750
Vervanging voertuig Servicedienst - openbaar groen	€ 45.000			
Vervanging voertuig Servicedienst - riolering	€ 29.000			
Vervanging voertuig Servicedienst - verkeer		€ 45.000		

4.4 Paragraaf financiering

4.4.1 Inleiding

De paragraaf Financiering bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte (BBV, artikel 13).

4.4.2 Beleidsvoornemens risicobeheer financieringsportefeuille

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. De tabel hieronder geeft de kasgeldlimiet voor het afgelopen jaar weer.

Begrotingstotaal (bedragen * 1.000)	€ 51.000
Kasgeldlimiet = 8,5% van begrotingstotaal	€ 4.335
Netto vaste schuld per 1 januari 2022	€ -/-850
Ruimte onbenutte kasgeldlimiet	€ 5.185

Renterisiconorm

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, is de renterisiconorm voorgeschreven (Wet fido). De jaarlijkse aflossingen plus wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld na afloop van een rentevaste periode is een nieuwe rentevaste periode met een herziene rente overeengekomen) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn.

Renterisiconorm (bedragen * 1.000)	2022	2023	2024	2025
Begrotingstotaal	€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000
Renterisiconorm 20%	€ 10.200	€ 10.200	€ 10.200	€ 10.200
Aflossingen vaste schuld	€ 1.955	€ 2.080	€ 2.480	€ 2.830
Renteherziening vaste schuld	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Ruimte onder de risiconorm	€ 8.245	€ 8.120	€ 7.720	€ 7.370

Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat we onder de renterisiconorm blijven.

Rentevisie

We leven in een tijd waarin de rentestanden historisch laag zijn, zeker in vergelijking met de periode van meer dan vijf jaar geleden. De vooruitzichten vanuit de grootbanken zijn dat deze situatie nog wel een poos voortduurt, waarbij fluctuaties van tienden van procenten zich regelmatig blijven

voordoen. Voor Gemeente Zundert is het gevolg dat de meerjarige rentelasten slechts beperkt stijgen ondanks de ambitieuze investeringsplannen van de begroting.

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Wet Hof is op 1 januari 2014 in werking getreden. Op basis van deze wet moeten het rijk en de decentrale overheden zich houden aan de doelstellingen in het Stabiliteits- en Groeipact. Eén van de doelstellingen is dat het nationaal begrotingstekort (het EMU-saldo) niet meer dan 3% mag zijn.

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Hierbij wordt dus gekeken naar geldstromen. Voor de bijdrage van de gemeenten aan het begrotingstekort wordt niet naar de individuele gemeenten gekeken, maar naar alle gemeenten gezamenlijk. Als de gemeenten gezamenlijk boven de gestelde norm uitkomen, volgt er een sanctie. Deze sanctie volgt alleen als aan Nederland op grond van Europese regelgeving een boete wordt opgelegd. De gemeenten worden dan gekort via het Gemeentefonds. Voordat daadwerkelijk een sanctie wordt opgelegd, wordt eerst bestuurlijk overlegd. Het EMU-saldo ziet er als volgt uit:

Geprognosticeerde kasstroomoverzicht	2022	2023	2024	2025
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Afschrijvingen	2.079.000	2.273.000	2.485.000	2.706.000
Mutaties voorzieningen	-883.000	-737.000	-652.000	-596.000
Mutaties reserves	-125.000	-25.000	-26.000	-26.000
Mutaties voorraden	986.000	664.000	0	0
Mutaties werkkapitaal	916.000	489.000	658.000	941.000
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.973.000	2.664.000	2.465.000	3.025.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in vaste activa	-9.034.000	-9.908.000	-3.146.000	-5.761.000
Aflossing langlopende vorderingen	21.000	20.000	27.000	28.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-9.013.000	-9.888.000	-3.119.000	-5.733.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuwe langlopende leningen	6.000.000	8.000.000	7.000.000	6.000.000
Aflossing langlopende leningen	-1.975.000	-2.101.000	-2.517.000	-2.851.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	4.025.000	5.899.000	4.483.000	3.149.000
Mutatie liquide middelen	-2.015.000	-1.325.000	3.829.000	441.000
EMU-saldo (operationeel + investeringsactiviteiten)	-6.040.000	-7.224.000	-654.000	-2.708.000

Toelichting:

De begroting van de Gemeente Zundert is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Voor 2022-2025 is het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op 0,4%. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Afschrijvingen: betreffen kosten, maar geen uitgaven.

Mutaties voorzieningen: dotatie voorzieningen betreffen kosten, maar geen uitgaven. De onttrekkingen zijn geen kosten, maar wel uitgaven.

Mutaties reserves: Toevoegen betreffen kosten, maar zijn geen uitgaven. Onttrekkingen zijn geen kosten, maar wel uitgaven.

Mutaties voorraden: Grondverkopen zijn geen baten, maar wel inkomsten.

Mutaties werkkapitaal: Betreft de mutaties in de posten crediteuren en debiteuren, Wanneer een vordering stijgt, zijn de er wel meer baten, maar nog geen inkomsten.

Investeringen in vaste activa: Betreffen geen kosten, maar wel uitgaven.

Aflossingen langlopende vorderingen: Betreffen geen baten, maar wel inkomsten.

Nieuwe langlopende leningen: Betreffen geen baten, maar wel inkomsten.

4.4.3 Rentelasten en renteresultaat

Manier waarop rentekosten doorbelast worden:

- voor de rentetoekening aan activa wordt een vast rentepercentage toegepast van 1 %
- aan reserves en voorzieningen wordt geen rentetoekening gehanteerd
- aan grondexploitaties wordt een rente toegerekend van 1,34% in 2021 en verder.

Het renteresultaat is positief. De doorbelaste rente is hoger dan het saldo van de rentekosten en rentebaten. Dit wordt veroorzaakt doordat het tarief dat gebruikt wordt voor de doorbelasting naar de diverse taakvelden van de programma's afgerond is op 1%.

	2022	2023	2024	2025
Externe rentelasten	€ 262.000	€ 285.000	€ 328.000	€ 367.000
Externe rentebaten	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
Totaal door te berekenen rente	€ 236.000	€ 259.000	€ 302.000	€ 341.000
Toerekening aan grondexploitaties	€ 41.000	€ 22.000	€ 0	€ 0
Saldo door te rekenen rente	€ 195.000	€ 237.000	€ 302.000	€ 341.000
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	€ 589.000	€ 606.000	€ 682.000	€ 687.000
Renteresultaat op taakveld treasury	€ 394.000	€ 369.000	€ 380.000	€ 347.000

4.4.4 Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte wordt afgeleid uit de liquiditeitsprognose, die periodiek meerjarig wordt opgesteld. Er is sprake van totaalfinanciering. De totale financieringsbehoefte is opgenomen in het geprognosticeerde kasstroomoverzicht en de hieruit voortvloeiende rentelasten zijn in de begroting verwerkt.

4.5 Paragraaf bedrijfsvoering

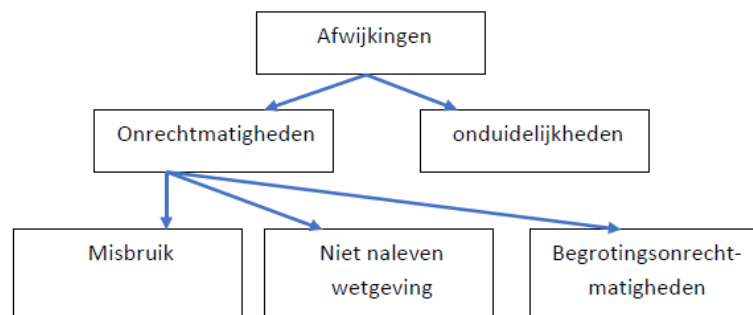
Conform artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) geeft de paragraaf bedrijfsvoering tenminste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Alle beleidsvoornemens van deze ondersteunde processen zijn in onze organisatie opgenomen onder programma "algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien". Hieronder vindt u dan ook alleen een kort overzicht.

Rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering door het college vanaf begrotingsjaar 2022

In de bedrijfsvoeringparagraaf van de jaarstukken 2022 legt het college actief verantwoording af aan de raad over haar rechtmatighandeling in de uitvoering van de begroting 2022. Het is niet langer de accountant die hier in haar controle verslag van doet. Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. Dit begrip is van toepassing op alles wat een gemeente qua taken op zich neemt. Dit betekent dat alle handelingen van een gemeente moeten voldoen aan alle wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld arbeidsomstandigheden (Arbo), aanbestedingen, omgevingswet, subsidievoorwaarden, raadsbesluiten enzovoort. Van een overheidsorganisatie mag immers verwacht worden dat zij conform wet- en regelgeving handelt.

Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is echter een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat de baten, lasten en balansmutaties die in de jaarrekening zijn opgenomen rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Binnen de rechtmatigheidsverantwoording wordt onderscheid gemaakt tussen afwijkingen, fouten en onduidelijkheden en begrotingsonrechtmatigheden. Deze begrippen zijn onderling niet uitwisselbaar al kan er wel sprake zijn van overlap.

1. Afwijkingen: posten die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen (fouten) en posten, waarbij voor het college een onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid.

2. Fouten: Rechtmatigheidsfouten treden op bij financiële beheershandelingen, waarbij de in het normenkader beschreven wet- en regelgeving niet is nageleefd.
3. Onduidelijkheden: Indien het college in het kader van de verslaggeving niet kan aangeven of er sprake is van een rechtmatigheidsfout of niet.
4. Begrotingsonrechtmatigheden: Hiervan is sprake als het college bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten afwijkt van de budgetten die doorgemeenteraad zijn vastgesteld. Hiervan is sprake als het lasten- of investeringsbudget is overschreden (a), de baten (opbrengsten) door het doen of nalaten van een financiële beheers handeling lager zijn dan het door de gemeenteraad vastgestelde budget (b) of voor het door de gemeenteraad vastgestelde budget minder doelen of activiteiten zijn gerealiseerd dan begroot voor het betreffende budget (c).

De paragraaf bedrijfsvoering krijgt hiermee ook een element van een verbeterplan in zich: het college geeft nadere informatie over en de acties die naar aanleiding van bovenstaande vier punten zijn opgesteld. De wijziging inzake rechtmatigheid heeft daarmee een nadere invulling van de paragraaf bedrijfsvoering tot gevolg.

4.5.1 Personeel

Caogemeenten

De huidige CAO had een looptijd tot 1 januari 2021. Het nieuwe CAO akkoord laat nog even op zich wachten. Naar verwachting is er eind 2021 een akkoord op de CAO en kan de implementatie van de afspraken zijn beslag gaan krijgen. In dit proces zal dan tevens bekeken worden in hoeverre de lokale arbeidsvoorwaarden nog aansluiten bij de afspraken uit het CAO akkoord en bij de hybride werkvorm.

Doorontwikkeling

Onze organisatie is continu in beweging. Koersbepalend daarbij zijn de waarden: we zijn er voor Zundert met zinvolle en betrokken bijdragen aan de gemeenschap en daarom zijn we er ook voor elkaar. Dat doen we integraal en opgavegericht in programma's. Als zelfstandige professionals die eigenaarschap laten zien werken we in wisselende interne -en externe samenstellingen. Om dat te kunnen doen blijven we leren en ontwikkelen. De manier van werken moet dat faciliteren, sterker nog, die manier van werken is een cultuurdrager van formaat en staat in dienst van onze resultaten.

We komen in de fase van onze netwerkorganisatie beweging van "deuren en ramen open", samen met onze netwerkpartners resultaten boeken. We willen onze manieren van werken nog beter in lijn brengen met die resultaatgerichtheid. Dat doen we o.a. door in ons werk de verbinding met de gemeenschap Zundert nog concreter maken door plaats en tijdafhankelijk aan te sluiten bij de gemeenschap; door hybride te gaan werken.

Zundert Academy

De Zundert Academy blijft het ontwikkelen en ontplooiën van talenten ondersteunen door middel van de verdere inzet van (team)coaching, programmatisch en projectmatig werken en de uitrol van een LeerManagementSysteem waarin de medewerkers continu worden uitgedaagd om te leren en te ontwikkelen. Dit alles gebaseerd op de volgende uitgangspunten: zelfstandigheid en zeggenschap voor iedereen, iedereen wil leren en ontwikkelen en iedereen wil een zinvolle bijdrage leveren.

4.5.2 Huisvesting & algemene ondersteuning

In 2022 zal de thuiswerkplek niet langer de primaire werkplek zijn maar is het zogenaamde hybride werken het uitgangspunt. We gaan tijd en plaats onafhankelijk werken fysiek of digitaal, afhankelijk van het organisatiebelang op dat moment.

Voorbereidend op de hybride werksituatie is de ondersteuning van het plaats onafhankelijk werken nader onderzocht. De nieuwe generatie laptops kan ook op afstand adequaat worden ondersteund door Equalit. Medio 2021 is het besluit genomen dat de laptops ingezet worden als primair device voor iedere medewerker. In 2021 is de 2FA ingevoerd waarbij de mobiele telefoon onlosmakelijk verbonden is aan het kunnen opstarten van een werksessie, en daarmee is een primair informatiebeveiligingsaspect ingevuld. Het in gebruik nemen van de nieuwe devices zal in Q1 van 2022 plaatsvinden.

4.5.3 Informatievoorziening & dienstverlening

Als gemeenten willen we mensgericht, transparant, flexibel, snel en veilig werken. We gaan steeds meer gebruik maken van data om inzichten te verschaffen in onze maatschappelijke opgaven. Tegelijkertijd ontstaan er nieuwe verantwoordelijkheden op het gebied van digitale weerbaarheid. Met het oog op recente beveiligingsincidenten willen we nog sterker de toenemende dreiging van cybercriminaliteit het hoofd kunnen bieden.

Onze afhankelijkheid van digitale middelen is groot: als samenleving dus ook als gemeente. Uitval van digitale voorzieningen kan ertoe leiden dat we het grootste deel van ons werk niet meer kunnen doen, de bedrijfsvoering loopt hiermee een risico. Daarom willen en moeten we investeren in digitale weerbaarheid en ontwikkeling van onze eigen organisatie.

Als gevolg van deze toenemende digitale ontwikkelingen zullen de kosten van ICT niet dalen, ondanks aanbestedingsvoordelen door samenwerking binnen Equalit. ICT wordt steeds meer een integraal onderdeel van de organisatie. Door de samenwerking zal ICT wel minder meerkosten hebben. Inzet van slimme ICT-oplossingen kunnen in de gemeentelijke organisatie efficiency- en kostenvoordelen opleveren. Zoals in de zomernota reeds is aangegeven is er, binnen de samenwerking met Equalit, behoefte aan een nieuw verrekenmodel dat tegemoet komt aan transparantie in de kostentoedeling (inzicht), en een eerlijke verdeling van de kosten (gebruiker betaalt) en flexibiliteit of maatwerk in afname van diensten (prijsdifferentiatie). De momenteel bekende effecten van het nieuwe rekenmodel zijn doorgevoerd in de begroting.

Voor de komende jaren zullen de thema's informatiebeveiliging, data gestuurd werken en privacy een steeds belangrijkere rol gaan spelen als kernonderdeel van de bedrijfsvoering van onze gemeente. Tevens is de totale informatievoorziening een onlosmakelijk onderdeel van de implementatie en uitvoering van diverse nieuwe ontwikkelingen, denk hierbij aan het digitaal stelsel in het kader van de omgevingswet en de implementatie van de Wet open overheid.

4.5.4 Inwoner- en overheidsparticipatie

Factor Z

Inwoner- en/of overheidsparticipatie heet in de gemeente Zundert de factor Z. De factor Z betekent het betrekken van de inwoners en het bedenken van processen waarbij creativiteit en sociale veerkracht centraal staat. In dialoog met inwoners en ondernemers zoeken we naar de beste, toekomstbestendige oplossingen. Iedereen neemt in dit proces zijn of haar verantwoordelijkheid binnen de kaders die we samen hebben vastgesteld. Hiermee creëren we een vitale, veilige en bruisende leefomgeving waarbij we met elkaar bouwen aan een mooie duurzame toekomst.

Onze ambitie, visie en doelstellingen op het gebied van inwoners- en overheidsparticipatie is uitgewerkt in de term “de factor Z”. De factor Z is verweven in alle beleids- en uitvoeringsprogramma’s. We werken van “buiten naar binnen”. Uiteindelijk leidt dit naar vertrouwen in de gemeente als lokale overheid en tevredenheid bij onze inwoners.

Visie (wat is onze ambitie?)

- a. De krachten van inwoners, vrijwilligers, ondernemers en organisaties in de gemeente Zundert bundelen en samen met hen de maatschappelijke opgaven vervullen. Daarbij willen we zoveel mogelijk ruimte geven aan het maatschappelijk initiatief.
- b. Het experimenteren door middel van nieuwe vormen van samenwerking, met een andere rolverdeling tussen overheid, inwoners, ondernemers en instellingen. Met het dorp gaan we een zoektocht aan over de veranderende onderlinge verhoudingen en waar dat mogelijk is verantwoordelijkheid en zeggenschap (terug)geven aan inwoners.
- c. Als gemeente vormen we meer een onderdeel van een netwerk in plaats van de autoriteit die de samenleving van bovenaf bestuurt. We blijven ambitieus in wat we willen bereiken, maar met passende bescheidenheid in de rol die wij als lokale overheid daar zelf in spelen. We willen als organisatie meer van “buiten naar binnen” gaan werken, meer aansluiting zoeken bij de leefwereld van inwoners en het dorp samen met inwoners en ondernemers duurzaam vormgeven.

Strategische doelstellingen (wat willen we bereiken?)

- a. Stimuleren dat er bij de ontwikkeling van beleid de dialoog vanzelfsprekend is. In de geest van de nieuwe Omgevingswet is de omgevingsdialoog essentieel. De rol voor de gemeente is hierbij het faciliteren van een klimaat/omgeving waarbij, ongeacht het onderwerp/thema, het voeren van een dialoog centraal staat/vanzelfsprekend is. Dit vraagt om het ontwerpen van hybride processen waarbij je steeds in een andere samenstelling werkt aan een opgave/uitdaging.
- b. Het ontwikkelen van een methodiek van samenspraak en zeggenschap en zoeken naar mogelijkheden om de kwaliteit van samenspraak te verbeteren en zeggenschap uit te breiden (denk hierbij aan een digitaal inwonerspanel, klantenpanel voor de dienstverlening maar ook het betrekken van jeugd bij projecten/plannen).
- c. Zorgen voor goede en attractieve informatie voor inwoners welke actief zijn of willen worden. Het ontwikkelen van “handvaten” voor de ambtelijke organisatie om adequaat in te spelen op initiatieven vanuit het dorp. Ook is het van belang om duurzaam in te zetten op het instrumentarium voor ondersteuning en faciliteren. Het ontlokken en stimuleren initiatieven van inwoners en ondernemers (leefbaarheidsfonds).

- d. Experimenteren met andere rollen van en verhoudingen tussen inwoners en gemeentelijke organisatie (implementatie van Uitdaagrecht). Experimenten met nieuwe creatieve vormen van ontwerp en interactie en het gebruik van nieuwe ICT technologie (inwonersplatform). Het ontwikkelen van methodes voor monitoren en evalueren van experimenten, opzetten van een structureel leerproces.
- e. Het zoeken van inspiratie en ontwikkelen van middelen om informatie toegankelijk te maken voor inwoners, partners, medewerkers en bestuur (digitaal platform). Het ontwikkelen van een methode om structureel de ervaring en kennis uit het dorp vast te leggen en te delen binnen het dorp en de organisatie (online community waarbij initiatiefnemers hun leerdoelen kunnen delen en advies kunnen geven).
- f. De factor Z maakt is een criterium bij en voor een duurzame vernieuwing van onze organisatie en werkwijzen. Medewerkers van de organisatie worden meenemen in de ontwikkeling van inwoners – en overheids-participatie (informereren, ontwikkelen trainingen en scholingen voor medewerkers en voeren die uit). Wij zoeken naar middelen om regelgeving te verminderen, te vereenvoudigen en inwonersvriendelijker te maken.
- g. Permanent in gesprek gaan met het dorp. Het organiseren/faciliteren van een dialoog tussen raad(sleden) en het dorp. Het benutten van inwoners-expertise uit het dorp (beheer en onderhoud vraagstukken).

In de verschillende beleids- en uitvoeringsprogramma's is het betrekken van inwoners (het voeren van een dialoog) één van de kritische succesfactoren om onze (beleids)doelstellingen te realiseren. In het raadsakkoord is afgesproken om de samenwerking tussen inwoners, organisaties en gemeente te intensiveren. Participatie is vooral maatwerk en vraagt om duidelijkheid in verwachtingen naar elkaar toe. Afhankelijk van het onderwerp zijn daarbij steeds verschillende groeperingen in beeld. Per onderwerp brengen we de 'stakeholders' in beeld en kijken we op welke wijze zij een rol kunnen spelen. Initiatieven vanuit de inwoners worden met open houding tegemoet getreden. In de afgelopen jaren zijn er verschillende initiatieven gerealiseerd, zowel vanuit de gemeenschap als ook vanuit de gemeente. Van het aanleggen van speelvoorzieningen tot het zelf onderhouden van groen in de wijken (Uitdaagrecht). Van het opzetten van het inwonersplatform Samen Zundert tot het benoemen van een kinderburgemeester en het opzetten van een kinderraad/jongerenraad.

De ambassadeur is het vertrouwde gezicht van inwoners die bij elke vraag of idee "verbinden en meedenken". Soms als navigator om mensen wegwijs te maken, soms als katalysator om processen te versnellen en soms als "spin in het web" om eenvoudig verbindingen te leggen binnen of tussen organisaties. Het werken met ambassadeurs is enthousiast ontvangen door de inwoners maar ook door het bestuur en de raad. Zij zweven in principe door heel de organisatie heen. De coronacrisis heeft laten zien dat het niet altijd mogelijk is geweest om fysiek in gesprek te gaan met inwoners of inwonersorganisaties. Hierdoor konden we geen spreekuren verzorgen. Uiteindelijk konden de inwoners op een andere laagdrempelige manier in gesprek met de ambassadeurs.

4.6 Paragraaf verbonden partijen

4.6.1 Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Financieel belang is er, wanneer de gemeentemiddelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt raakt door faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. De gemeente Zundert heeft belangen in onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Bedrag	Bedrag per inwoner
Gemeenschappelijke regelingen		
West Brabants Archief (WBA)	€ 97.452	€ 4
Gemeenschappelijke regeling GGD Werst-Brabant (GGD)	€ 695.419	€ 32
Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS)	€ 305.243	€ 14
Werkplein Hart van West-Brabant (HvWB)	€ 882.427	€ 40
Regio West-Brabant (RWB)	€ 96.650	€ 4
Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst & Zevenbergen (GR NGS)	€ 30.958	€ 1
Omgevingsdienst Midden- & West-Brabant (OMWB)	€ 576.520	€ 26
Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)	€ 487.100	€ 22
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)	-	€ -
Veiligheidsregio Midden & West-Brabant (VRMWB)	€ 1.146.159	€ 52
Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten	€ 38.972	€ 2
Veilig Thuis West-Brabant	€ 168.769	€ 8
Vennootschappen en coöperaties		
BNG Bank N.V.	-	€ -
N.V. Brabant Water	-	€ -
Stichtingen en verenigingen		
Stichting Inkoopbureau West-Brabant	€ 108.000	€ 5
Overige verbonden partijen		
Equalit	€ 1.107.336	€ 50
Totaal	€ 5.741.005	€ 261

4.6.2 Informatie per verbonden partij

Regio West-Brabants Archief (WBA)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer		<u>Doelstelling</u> Het verwerven en produceren en toegankelijk maken/houden van archiefinformatie voor belanghebbenden. Het realiseren van een E-depot speelt hierbij een belangrijke rol. Geringe kwetsbaarheid op het gebied van archiefbeheer en een goede en eigentijdse dienstverlening aan interne en externe klanten zijn hierbij belangrijk.		<u>Deelnemers</u> 9 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>
1-1-2021	€ 373.369	1-1-2021	€ 310.942	€ 0
31-12-2021	€ 128.073	31-12-2021	€ 307.955	<u>Bijdrage gemeente</u> € 97.452
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

Gemeenschappelijke regeling GGD West-Brabant (GGD)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F. Zopfi		<u>Doelstelling</u> Beschermen, bevorderen en bewaken van de publieke gezondheid van inwoners van de gemeente Zundert. Daarnaast stimuleren dat inwoners zich gezonder voelen. Activiteiten zijn onder andere het uitvoeren van de jeugdgezondheidszorg inclusief Rijksvaccinatieprogramma, het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders en het uitvoeren van infectieziekten bestrijding. Daarnaast heeft de GGD ruimte om aan te sluiten bij lokale ontwikkelingen. Als gemeente leggen we in de Nota Volksgezondheid aanvullende ambities bovenop de wettelijke taken vast. Op basis van deze ambities kan de GGD West-Brabant lokale preventie activiteiten aanbieden.		<u>Deelnemers</u> 16 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>
1-1-2022	€ 5.410.000	1-1-2021	€ 10.500.000	€ 0
31-12-2022	€ 5.317.000	31-12-2021	€ 10.500.000	<u>Bijdrage gemeente</u> € 695.419
<u>Risico's</u> In verband met de corona-crisis zal de GGD West-Brabant naar verwachting ook in 2022 extra taken moeten uitvoeren. Naar verwachting worden de meerkosten volledig door het Rijk gecompenseerd.				

Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant (WVS-groep)					
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F.Zopfi		<u>Doelstelling</u> Het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om zich te ontwikkelen met het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De activiteiten hierbij zijn het inzetten van beschermt werk, het aanbieden van leer-werktrajecten en detacheringen bij werkgevers.			<u>Deelnemers</u> 9 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>
1-1-2022	€ 2.777.000	1-1-2022	€ 11.603.000	€ 0	€ 305.243
31-12-2022	€ 2.827.000	31-12-2022	€ 10.604.000		
<u>Risico's</u> Binnen de herstructurering zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd, onder andere met betrekking tot afbouw SW-populatie, invulling beschermt werk en leerwerktrajecten. Andere aantallen zijn van invloed op de productiecapaciteit. Indien er minder geproduceerd kan worden, leidt dit mogelijk tot minder baten. Er is een trend zichtbaar dat de SW-populatie sneller afbouwt dan verwacht, hierdoor kan een lagere productie verwacht worden. Daarnaast brengt de coronacrisis risico's met zich mee dat onvoldoende inwoners kunnen starten met een leerwerktraject. Dit brengt ook een lagere productie dan verwacht met zich mee.					
Werkplein Hart van West-Brabant					
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F.Zopfi		<u>Doelstelling</u> Activering van klanten gericht op deelname aan de arbeidsmarkt of aan maatschappelijke activiteiten; het verstrekken van uitkeringen en het verlenen van inkomensondersteuning aan burgers.			<u>Deelnemers</u> 6 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>
1-1-2022	€ 0	1-1-2022	€ 128.150	€ 0	€ 882.427
31-12-2022	€ 0	31-12-2022	€ 257.430		
<u>Risico's</u> Een hoger klantenaantal leidt tot meer uitkeringen en hogere uitvoeringskosten; in 2020 doet deze omstandigheid zich al in beperkte mate voor. Tevens kunnen de te ontvangen BUIG gelden, als gevolg van de verdeelsystematiek van het Rijk, tegenvallen. Oninvorderbaarheid BBZ leningen en verstrekte Tozo-uitkeringen bedrijfskapitaal brengen ook een risico met zich mee.					

Regio West-Brabant (RWB)					
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> De gemeenschappelijke belangen omvatten economische zaken, mobiliteit, ruimtelijke ontwikkeling en arbeidsmarktbeleid. Hiertoe vindt coördinatie, planning, uitvoering, advies en overleg plaats op genoemde terreinen. Doelstelling is verder het verzorgen van inhoudelijke inbreng van de overheidskolom in de triple helix groep 'Economic Board West-Brabant'. Hiertoe bepaalt de RWB de inzet vanuit de RWB bij de totstandkoming van de ambities en agenda van het triple helix overleg en ter zake ook de opgaven voor de gezamenlijke gemeenten. Ook het opstellen van een uitvoeringsprogramma met doorvertaling van de bekostiging van geformuleerde actieprogramma's valt onder de doelstellingen. Tenslotte voert de RWB ook nog steeds enkele uitvoeringsgerichte taken uit op het gebied van kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie, toerisme en arbeidsmobiliteit.			<u>Deelnemers</u> 17 gemeenten	
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>
1-1-2022	€ 650.000	1-1-2021	€ 7.669.000	€ 0	€ 96.650
31-12-2022	€ 609.000	31-12-2021	€ 7.669.000		
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's.					

Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst & Zevenbergen					
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer	<u>Doelstelling</u> Voldoen aan de verplichting tot eeuwige nazorg van de stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen voortvloeiend uit de Gemeenschappelijke Regeling.			<u>Deelnemers</u> 10 gemeenten	
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>
1-1-2021	€ 1.047.371	1-1-2021	€ 27.298.115	€ 0	€ 30.958
31-12-2021	€ 1.015.309	31-12-2021	€ 27.367.465		
<u>Risico's</u> Niet van toepassing.					

Omgevingsdienst Midden- & West-Brabant (OMWB)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder P. Kok		<u>Doelstelling</u> De OMWB werkt aan een leefbare en duurzame regio en maakt omgevingsvergunningen voor de deelactiviteit milieu. Bovendien controleert de OMWB of bedrijven zich aan de regels houden. Activiteiten hierbij bestaan uit het opstellen van voorschriften n.a.v. vergunningaanvraag Wet milieubeheer; het beoordelen van meldingen en het toezicht op de Wet milieubeheer. Ook de klachtenbehandeling en repressieve handhaving alsmede het adviseren in het kader van de Wet Milieubeheer vallen onder de taken.		<u>Deelnemers</u> 25 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>
1-1-2021	€ 2.385.000	1-1-2021	€ 3.420.000	€ 0
31-12-2021	€ 1.843.000	31-12-2021	€ 3.826.000	
				<u>Bijdrage gemeente</u> € 576.520
<u>Risico's</u> De begroting is opgesteld op basis van de nog af te spreken werkprogramma's van de gemeenten en de provincie. De werkprogramma's geven een beter beeld van het werkaanbod dan de verplichte bijdrage op basis van de MWB norm. Het betreft echter nog een schatting. De werkprogramma's kunnen zowel hoger als lager worden vastgesteld (hierbij is de MWB norm het minimumniveau). De begroting zal hierop worden aangepast in eerste begrotingswijziging. De OMWB loopt hierbij een risico. De kans wordt ingeschat op maximaal 25%.				

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer		<u>Doelstelling</u> Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en het uitvoeren van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) voor de deelnemers. BWB stelt hiertoe beschikkingen vast, legt belastingaanslagen op, behandelt de bezwaarschriften, int de opgelegde aanslagen en voert (her)taxaties uit inzake de WOZ.		<u>Deelnemers</u> 12, waarvan 11 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>
1-1-2021	€ 0	1-1-2022	€ 2.484.900	€ 0
31-12-2021	€ 0	31-12-2022	€ 2.334.900	
				<u>Bijdrage gemeente</u> € 487.100
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's.				

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F.Zopfi	<u>Doelstelling</u> Het leveren van kwalitatief hoogwaardige en tijdige ambulancezorg. Hiertoe wordt de regionale ambulancevoorziening in stand gehouden en de meldkamer ambulancezorg voor de regio. Ook wordt een bijdrage geleverd aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR).			<u>Deelnemers</u> Zorgverzekeraars
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>
1-1-2021	€ 13.664.000	1-1-2022	€ 12.771.000	€ 0
31-12-2021	€ 13.406.000	31-12-2022	€ 26.021.000	
				<u>Bijdrage gemeente</u> Geen
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's.				

Veiligheidsregio Midden & West-Brabant				
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> Het vergroten van de veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant waaronder crisisbeheersing en het voorbereid zijn op rampen. Activiteiten hierbij zijn risicobeheersing, training in crisisbeheersing en incidentbestrijding.			<u>Deelnemers</u> 24 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Verwachte Resultaat</u>
1-1-2022	€ 14.392.000	1-1-2022	€ 53.837.000	€ 0
31-12-2022	€ 14.098.000	31-12-2022	€ 55.127.000	
				<u>Bijdrage gemeente</u> € 1.146.159
<u>Risico's</u> Het financiële risico van het erkennen van de door omliggende bedrijven gestelde aansprakelijkheid als gevolg van de brand van Chemiepak op 5 januari 2011.				

Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F.Zopfi		<u>Doelstelling</u> De samenwerking heeft als doelstelling om schoolverzuim en schooluitval samen verder terug te dringen. Het RBL West-Brabant voert een aantal wettelijke taken uit voor de gemeenten op het terrein van de Leerplicht- en RMC-wet. Het RBL West-Brabant zoekt daarbij nadrukkelijk de samenwerking op met scholen en andere instellingen.		<u>Deelnemers</u> 16 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>	<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>
1-1-2022 € 0		1-1-2022 € 450.000	€ 0	€ 38.972
31-12-2022 € 0		31-12-2022 € 450.000		
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

Veilig Thuis West Brabant/ gemeenschappelijke regeling voor Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) en meldpunt Crisiszorg West-Brabant				
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue		<u>Doelstelling</u> Het voorkomen, signaleren en verminderen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Binnen deze GR is Veilig Thuis ondergebracht, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij Veilig Thuis kunnen mensen terecht die hulp zoeken of zich zorgen maken over anderen. Veilig Thuis is er als je zelf slachtoffer bent, als iemand anders (misschien) slachtoffer is, of als je zelf geweld gebruikt. Binnen deze GR is ook het meldpunt crisiszorg West-Brabant onderbracht.		<u>Deelnemers</u> 18 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>	<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>
1-1-2022 PM		1-1-2022 PM	PM	€ 168.769
31-12-2022 PM		31-12-2022 PM		
<u>Risico's</u> Niet van toepassing				

BNG Bank N.V.						
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue		<u>Doelstelling</u> Bijdragen aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger door het verstrekken van langlopende geldleningen aan overheden onder gunstige voorwaarden. Daarnaast verzorgt BNG Bank het betalingsverkeer voor overheden.			<u>Deelnemers</u> 387 dividendontvangers	
<u>Werkelijk eigen vermogen</u>		<u>Werkelijk vreemd vermogen</u>		<u>Resultaat 2020</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>	
1-1-2020	4.887 mln	1-1-2020	144.802 mln	221 mnl	Gemeente Zundert bezit 104.949 aandelen van € 2,50. (€ 262.373) Het in 2021 verantwoorde dividend over 2020 bedraagt naar verwachting € 189.957, mits dit i.o.m. de richtlijnen van de ECB zal zijn.	
31-12-2020	5.097 mln	31-12-2020	155.262 mln			
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's						

NV Brabant Water						
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue		<u>Doelstelling</u> Het primaire doel van een betrouwbare en zuivere waterlevering in het werkgebied wordt bereikt door het leveren van schoon, veilig en zacht drinkwater in het leveringsgebied voor inwoners en bedrijven.			<u>Deelnemers</u> 59 aandeelhouders	
<u>Werkelijk Eigen vermogen</u>		<u>Werkelijk Vreemd vermogen</u>		<u>Resultaat 2020</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>	
1-1-2020	€ 665.384.000	1-1-2020	€ 479.546.000	€ 8.913.000	€ 0	
31-12-2020	€ 674.183.000	31-12-2020	€ 523.344.000			
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's						

Stichting Inkoopbureau West-Brabant				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer	<u>Doelstelling</u> Het behalen van financiële en kwalitatieve voordelen bij inkoop; dit vindt plaats door het ondersteunen bij aanbestedingen en inkooptrajecten vanuit het Inkoopbureau, met name op procesmatig vlak.			<u>Deelnemers</u> 19
<u>Werkelijk eigen vermogen</u>		<u>Werkelijk vreemd vermogen</u>		<u>Bijdrage gemeente</u>
1-1-2020	€ 493.007	1-1-2020	€ 332.404	€ 108.000
31-12-2020	€ 569.680	31-12-2020	€ 916.403	
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

Equalit				
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> Het borgen van de continuïteit in de ICT dienstverlening onder het behalen van schaal- en kennisvoordelen. Hiertoe wordt het werkplekbeheer bij de deelnemers verzorgd en tevens vindt advisering in brede zin plaats met betrekking tot de ICT.			<u>Deelnemers</u> 11
<u>Verwachte eigen vermogen</u>		<u>Verwachte vreemd vermogen</u>		<u>Bijdrage gemeente</u>
Equalit is onderdeel van de gemeente Oosterhout		Equalit is onderdeel van de gemeente Oosterhout		€ 1.107.336
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

4.7 Paragraaf grondbeleid

4.7.1 Inleiding

Conform artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) bevat deze paragraaf de volgende onderdelen:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie (op eindwaarde);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

4.7.2 Visie op grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. De vastgestelde beleidskaders zijn te vinden in de nota grondbeleid 2021-2024.

4.7.3 Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd

Het uitgangspunt in de nota grondbeleid 2021-2024 is om geen voorkeur te geven aan actief grondbeleid en prioriteit te geven aan de realisatie van al bestaande plannen. De gemeente verleent medewerking aan de realisatie van plannen van derden (faciliterend grondbeleid) voor zover deze passen binnen het ruimtelijk beleid.

4.7.4 Prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitaties

Complex	Bruto boekwaarde 1-1-2021	Mutaties 2021	Mutaties 2022 en verder	Geraamd eindresultaat nominale waarde	Geraamd eindresultaat contante waarde
WONINGEXPLOITATIE					
B.039 Prinsenstraat	€ 434.000	€ 1.000-	€ 56.000	€ 491.000 N	€ 482.000 N
B.079 Biezen	€ 132.000-	€ 95.000		€ 37.000 V	€ 30.000 V
TOTAAL WONINGEN	€ 302.000	€ 96.000	€ 56.000	€ 454.000 N	€ 452.000 N
BEDRIJVENTERREINEN					
B.040.3 Beekzicht	€ 2.107.000	€ 733.000-	€ 1.805.000-	€ 431.000 V	€ 373.000 V
B.041.1 Molenzicht	€ 1.556.000	€ 11.000-	€ 309.000-	€ 1.236.000 N	€ 1.222.000 N
TOTAAL BEDRIJVENTERREINEN	€ 3.663.000	€ 744.000-	€ 2.114.000 -	€ 805.000 N	€ 849.000 N

Complex	Bruto boekwaarde 1-1-2021	Mutaties 2021	Mutaties 2022 en verder	Geraamd eindresultaat nominale waarde	Geraamd eindresultaat contante waarde
TOTAAL GRONDEXPLOITATIE	€ 3.965.000	€ 648.000-	€ 2.058.000-	€ 1.259.000 N	€ 1.301.000 N

Complex	Effect andere waardering grondslag	Voorziening verliesgevende complexen 01- 01-2021	Eindresultaat nominale waarde na voorziening (nog te verwachten winsten)
WONINGEXPLOITATIE			
B.039 Prinsenstraat	€ 9.000-	€ 482.000	€ 0
B.079 Biezen	€ 7.000		€ 30.000
TOTAAL WONINGEN	€ 2.000-	€ 482.000	€ 30.000
BEDRIJVENTERREINEN			
B.040.3 Beekzicht	€ 58.000		€ 373.000
B.041.1 Molenzicht	€ 14.000-	€ 1.222.000	€ 0
TOTAAL BEDRIJVENTERREINEN	€ 44.000	€ 1.222.000	€ 373.000
TOTAAL GRONDEXPLOITATIE	€ 42.000	€ 1.704.000	€ 403.000

In dit overzicht betekent een minteken voor het bedrag een baat, dus een afname van de boekwaarde. Staat er geen teken voor, dan is er sprake van kosten en dus een toename van de boekwaarde.

Bij het project Molenzicht wordt een negatief resultaat verwacht. Omdat verwacht verlies bij constatering meteen wordt voorzien hebben deze projecten in bovenstaand overzicht een resultaat van € 0. De voorziening voor verliesgevende complexen wordt berekend tegen contante waarde. Het effect wordt veroorzaakt door de inflatie tegen een disconteringsvoet van 2%.

4.7.5 Onderbouwing geraamde winstneming

Winst nemen op meerjarige grondexploitaties wordt beheerst door het voorzichtigheidsbeginsel. Positieve resultaten, ofwel winsten, worden pas in de jaarrekening verwerkt als zij met voldoende zekerheid vaststaan en dus zijn gerealiseerd. Het voorzichtigheidsbeginsel krijgt concrete invulling met de Percentage of completion methode (POC): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst op basis van de eindwaarde genomen.

4.7.6 Reserves en voorzieningen voor grondzaken in relatie tot de risico's

Algemene reserve grondexploitatie

De stand van de algemene reserve grondexploitatie per 31-12-2020 bedraagt € 2.493.000. Deze stand overstijgt de in de nota grondbeleid 2021-2024 vastgestelde bandbreedte van de algemene reserve grondexploitatie (minimum € 250.000 – maximum € 1.500.000). Bij de jaarstukken 2020 is bij de resultaatbestemming het meerdere deel overgeboekt naar de exploitatiereserve. De stand is per 1-9-2021 € 1.500.000.

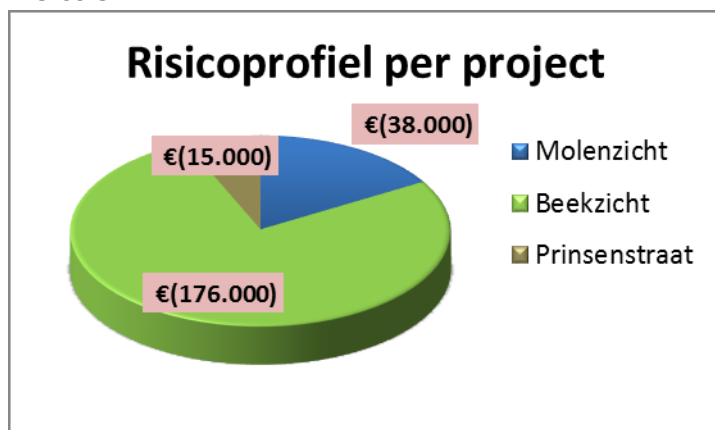
Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen en bestemmingsreserve Centrumvisie

De stand van de reserve Bovenwijkse voorzieningen bedraagt ultimo 2020 € 1,8 mln. Bijdragen uit actieve projecten en uit anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars worden na de resultaatbestemming bij de jaarrekening gestort in deze reserve. Ontwikkelaars hebben deze bijdragen betaald onder voorwaarde dat deze in de toekomst worden aangewend voor investeringen in bovenwijkse voorzieningen (ofwel inrichting van de openbare ruimte). Om het risico op onverschuldigde betaling uit te sluiten is het van groot belang dat deze bestemmingsreserve alleen wordt aangewend voor investeringen in bovenwijkse voorzieningen. Het begrip voorzieningen is gedefinieerd in artikel 6.2.5 Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De voorzieningen zijn bovenwijks als ze van nut zijn voor een exploitatiegebied én voor één of meer andere gebieden. Vooralsnog dient deze reserve, naast de reserve Centrumvisie, als dekking voor de herinrichting van de Molenstraat. De reserve Centrumvisie bedraagt ultimo 2020 € 1 mln.

Voorziening verliesgevende complexen

De voorziening verliesgevende complexen is € 1,7 mln, zie tabel op de vorige pagina.

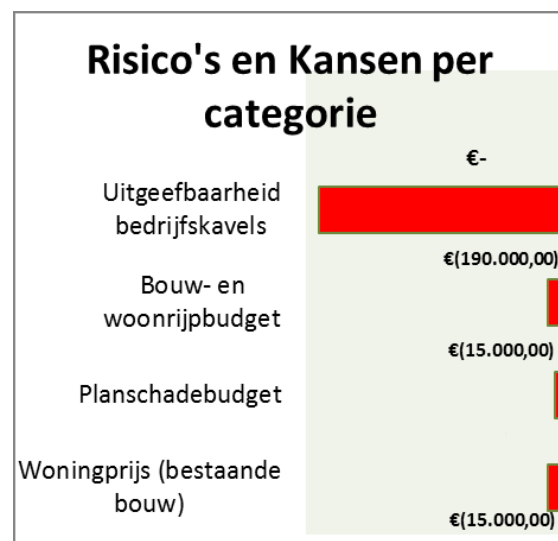
Risico's

De te verwachten resultaten dienen te worden gezien in het licht van de risicobalans, zijnde de kansen en risico's in het project. Voor de actieve projecten zijn risico's gekwantificeerd in gevoeligheidsanalyses door eerst vast te stellen wat de schade is bij optreden, vervolgens is bepaald hoe hoog de kans is

dat het risico optreedt. Hetzelfde geldt voor kansen. Per project verschilt de hoogte van de risico's, deze zijn afhankelijk van de grootte van het project, de complexiteit en de fase waarin de projectontwikkeling zich bevindt. Het risicoprofiel (per project) is het samengestelde resultaat van de risico's en kansen en is weergegeven in de grafiek. Het project met het hoogste risicoprofiel is Molenzicht. Het project Biezen kent nagenoeg geen risico's meer. Het project Beekzicht laat juist een kans zien, omdat in de berekening van het verwachte resultaat een aantal risico's reeds zijn meegenomen.

Het saldo van risico's en kansen is € 229.000.

Deze grafiek laat een clustering zien van de risico's en kansen in een aantal categorieën. Het risico in de afzet van bedrijfskavels is hierin zichtbaar als het grootste risico. Het totale risicoprofiel is € 229.000. Omdat alle risico's zich nooit gelijktijdig voordoen is een correctiefactor toegepast van 0,6. Het risicobedrag dat gedekt moet worden door de algemene reserve grondexploitatie komt hiermee uit op € 137.000.

Risico's en weerstandsvermogen

Voor alle reeds bekende en/of te verwachten verliezen is een voorziening gevormd ter grootte van € 1,7 mln. (stand 31-12-2021). Voor de overige (onvoorziene) risico's vormt de algemene reserve grondexploitatie een buffer. Deze buffer voor onvoorziene risico's bedraagt nu € 1,5 mln. De nog te realiseren winstgevendende projecten bieden een extra buffer van € 0,1 mln. Hiermee heeft de reserve ruime weerstandscapaciteit om het risicoprofiel van € 137.000 op te vangen. De netto boekwaarde van de actieve projecten bedraagt ultimo 2020 bedraagt € 2,3 mln en is ten opzichte van vorig jaar gestegen (stand 1-1-2020 € 1,5 mln).

GEMEENTE ZUNDE**RT** IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIJK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDE**RT**SE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDE**RT** LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN

Financiële begroting

GRENST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDE

RT HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDE

RT IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.

5 Financiële begroting

5.1 Financieel technische uitgangspunten

Algemeen

1. De meerjarenbegroting 2022 - 2025 wordt opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de financiële verordening 212 en het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) van de provincie Noord-Brabant en de begrotingscirculaire 2022 van de provincie.
2. Bij de opstelling van de begroting 2022 worden de begrotingswijzigingen betreffende het jaar 2021 tot en met de 2^e bestuursrapportage meegenomen in de vergelijkende cijfers.
3. In de begroting 2022 is zoveel mogelijk rekening gehouden met autonome ontwikkelingen, zoals toename van het aantal inwoners, woonruimten, uitkeringsgerechtigden, bouwleges, e.d. Verder is er zoveel mogelijk rekening gehouden met opgelegd rijksbeleid.
4. De ramingen van de uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn in de begroting 2022-2025 gebaseerd op de uitkomsten van de septembercirculaire 2021.
5. Het politiek akkoord 2018-2022 bepaalt mede de beleidskaders waarbinnen de uitvoering van de begroting moet plaatsvinden.
6. Budgetoverschotten gedurende het boekjaar vallen terug naar de algemene middelen en komen daarmee beschikbaar voor integrale afweging.
7. Alle lasten die verband houden met de zogenaamde "gesloten systemen" worden, voor zover wettelijk toegestaan, aan die systemen toegerekend.

Activa

8. De activa worden geactiveerd en afgeschreven conform het BBV en de financiële verordening 212 (vastgesteld raad 6 april 2021).
9. De kapitaallasten worden berekend met ingang van het jaar volgend op het jaar waarin het actief zijn nut oplevert.

Indexering

10. De huurinkomsten van gebouwen en sportaccommodaties, zijn in 2022 en de jaren 2023- 2025 met 3% geïndexeerd, tenzij dit anders in het contract is opgenomen.
11. De budgetten op basis van contracten en gemeenschappelijke regelingen zijn verhoogd met de werkelijke kostenstijging, wat is opgenomen in het betreffende contract of de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting 2022 van de betreffende regeling. De overige kosten derden zijn niet geïndexeerd.

12. De subsidies aan professionele organisaties worden geïndexeerd met 2%.
13. De personeelslasten indexeren we met de verwachte ontwikkelingen van de CAO en reguliere aanpassingen als gevolg van periodieke salarisverhogingen en premies. Voor 2022 is rekening gehouden met 2%.

Reserves en voorzieningen en rentebeleid

14. Het gehanteerde reserves- en voorzieningenbeleid is conform de financiële verordening zoals deze in 2021 door de raad is vastgesteld.
15. Aan de grondexploitaties wordt de werkelijke rente over het vreemd vermogen toegerekend. Voor 2022 is dit 1,2%.
16. Aan de materiële vaste activa wordt een renteomslag toegerekend, gebaseerd op de werkelijk betaalde rente en de verhouding vreemd vermogen versus eigen vermogen. Voor 2022 is dit 1%.

Lokale heffingen

17. Uitgangspunt voor OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting is opbrengststijging op basis van een indexering van 1%.
18. De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn berekend op basis van 100% kostendekkendheid.
19. De rioolheffing is gebaseerd op het Water en Rioleringsplan en de tarieven zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid.

5.2 Overzicht van baten en lasten

(bedragen * € 1.000)	2020 (rekening)			B 2021			B 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lasten en baten									
1 Veiligheid	2.754	343	-2.411	2.610	122	-2.488	2.584	31	-2.553
2 Economie & Innovatie	4.925	4.736	-189	2.151	1.629	-522	1.904	1.439	-465
3 Zorg & Sociaal Domein	24.857	8.838	-16.019	18.090	1.555	-16.535	19.353	3.350	-16.003
4 Omgeving & Maatschappij	7.648	2.479	-5.169	8.205	1.938	-6.267	7.736	1.349	-6.387
Beheer & ontwikkeling									
5 openbare ruimte	9.885	5.416	-4.469	10.556	6.316	-4.240	10.819	6.459	-4.361
6 Service	1.160	1.172	12	1.442	1.466	25	1.428	1.319	-109
7 Bestuur	1.558	2	-1.556	1.619	8	-1.611	1.497	8	-1.489
subtotaal programma's	52.787	22.987	-29.801	44.672	13.034	-31.638	45.322	13.955	-31.367
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Treasury	384	665	280	395	729	333	289	854	566
OZB-woningen	387	3.776	3.389	298	4.015	3.716	345	4.053	3.708
OZB-niet woningen	4	1.390	1.386	0	1.415	1.415	0	1.429	1.429
Belastingen overig	0	69	69	0	66	66	0	66	66
Algemene uitkering	0	30.713	30.713	0	31.828	31.828	0	33.202	33.202
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	776	36.612	35.837	694	38.052	37.358	634	39.604	38.970
Kosten overhead	6.988	530	-6.458	6.779	388	-6.391	7.162	461	-6.701
Onvoorzien	0	0	0	100	0	-100	100	0	-100
Vennootschapsbelasting	-46	0	46	11	0	-11	11	0	-11
Saldo voor bestemming	60.506	60.129	-377	52.256	51.474	-782	53.228	54.019	791
Mutaties met reserves									
1 Veiligheid	327	20	-307	0	95	95	0	11	11
2 Economie & Innovatie	329	83	-246	0	404	404	0	0	0
3 Zorg & Sociaal Domein	0	1.637	1.637	0	348	348	0	100	100
4 Omgeving & Maatschappij	672	290	-382	1.089	1.071	-18	0	24	24
Beheer & ontwikkeling									
5 openbare ruimte	0	101	101	0	169	169	0	25	25
6 Service	0	0	0	0	64	64	0	0	0
7 Bestuur	0	0	0	0	27	27	0	0	0
Overhead	924	70	-854	927	429	-498	35	0	-35
totaal mutaties met reserves	2.252	2.201	-51	2.016	2.607	591	35	160	125
Saldo na bestemming	62.758	62.330	-428	54.272	54.081	-191	53.263	54.179	916

	B 2023			B 2024			B 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lasten en baten									
1 Veiligheid	2.628	31	-2.597	2.666	31	-2.635	2.708	31	-2.677
2 Economie & Innovatie	1.960	1.677	-283	482	192	-290	488	192	-296
3 Zorg & Sociaal Domein	19.405	3.350	-16.055	19.461	3.350	-16.111	19.512	3.350	-16.162
4 Omgeving & Maatschappij	7.320	1.050	-6.270	7.604	1.128	-6.476	7.733	1.128	-6.605
Beheer & ontwikkeling									
5 openbare ruimte	11.089	6.423	-4.666	11.144	6.539	-4.605	11.247	6.511	-4.735
6 Service	1.154	1.019	-135	1.170	1.019	-151	1.158	1.019	-140
7 Bestuur	1.471	8	-1.463	1.485	8	-1.477	1.500	8	-1.492
subtotaal programma's	45.027	13.558	-31.469	44.012	12.267	-31.745	44.346	12.239	-32.107
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Treasury	311	852	540	354	906	552	393	912	519
OZB-woningen	343	4.091	3.748	348	4.130	3.782	352	4.171	3.819
OZB-niet woningen	0	1.443	1.443	0	1.458	1.458	0	1.472	1.472
Belastingen overig	0	66	66	0	67	67	0	68	68
Algemene uitkering	0	33.019	33.019	0	33.508	33.508	0	34.236	34.236
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	655	39.471	38.817	702	40.068	39.366	746	40.860	40.114
Kosten overhead	7.234	461	-6.773	7.338	461	-6.877	7.440	461	-6.979
Onvoorzien	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100
Vennootschapsbelasting	11	0	-11	11	0	-11	11	0	-11
Saldo voor bestemming	53.026	53.490	464	52.163	52.796	633	52.643	53.560	917
Mutaties met reserves									
1 Veiligheid	0	11	11	0	11	11	0	11	11
2 Economie & Innovatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Zorg & Sociaal Domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Omgeving & Maatschappij	0	24	24	0	24	24	0	24	24
Beheer & ontwikkeling									
5 openbare ruimte	0	25	25	0	25	25	0	25	25
6 Service	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	35	0	-35	35	0	-35	35	0	-35
totaal mutaties met reserves	35	60	25	35	60	25	35	60	25
Saldo na bestemming	53.061	53.550	489	52.198	52.856	658	52.678	53.620	942

5.3 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Incidentele lasten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma 2 economie & innovatie				
Boomfeestdag	€ 50.000			

Incidentele baten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma 8 algemene dekkingsmiddelen				
Dekking sociaal domein uit reserves	€ 100.000			
Onderuitputting kapitaallasten	€ 68.900	€ 43.969	€ 86.663	€ 35.688

Toelichting per post

1. In 2022 vindt de boomfeestdag in Zundert plaats. Dit is een unieke gebeurtenis. Hiervoor worden incidentele lasten gemaakt.
2. Dit betreft de incidentele onttrekking uit de reserve decentralisaties.
3. Onder uitputting kapitaallasten heeft betrekking op de afschrijvingslasten van nieuwe investeringen die in dit jaar plaatsvinden. De afschrijvingen vinden pas een jaar later plaats, maar dit wordt door de provincie voor 50% als incidenteel aangemerkt.

5.4 Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

mutaties in reserves	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2025	Begroting 2024
Structurele onttrekkingen				
Programma 1				
Gedeelte afschrijving brandweerkazerne	€ 10.602	€ 10.602	€ 10.602	€ 10.602
Programma 4				
Gedeelte afschrijving centrumvisie	€ 24,864	€ 24.864	€ 24.864	€ 24.864
Reserve BOVO	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Totaal	€ 60.466	€ 60.466	€ 60.466	€ 60.466
Structurele toevoegingen				
Programma 8				
Dotatie reserve arbeidsongeschiktheid	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000

5.5 Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo 2022	lasten in % van totaal
0.1 bestuur	€ 7.850	€ 1.497.359	€ -1.489.509	2,8%
0.2 burgerzaken	€ 195.181	€ 486.973	€ -291.792	0,9%
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	€ 42.978	€ 203.032	€ -160.054	0,4%
0.4 ondersteuning organisatie	€ 460.738	€ 7.231.397	€ -6.770.659	13,6%
0.5 treasury	€ 854.339	€ 288.784	€ 565.555	0,5%
0.61 OZB-woningen	€ 4.052.647	€ 345.127	€ 3.707.520	0,6%
0.62 OZB-niet woningen	€ 1.429.081	€ -	€ 1.429.081	0,0%
0.64 belastingen overig	€ 66.022	€ -	€ 66.022	0,0%
0.7 algemene uitkering	€ 33.202.203	€ -	€ 33.202.203	0,0%
0.8 overige baten en lasten	€ -	€ 100.000	€ -100.000	0,2%
0.9 vennootschapsbelasting	€ -	€ 11.000	€ -11.000	0,0%
0.10 mutaties reserves	€ 160.000	€ 35.000	€ 125.000	0,1%
1.1 crisisbeheersing en brandweer	€ 1.000	€ 1.269.146	€ -1.268.146	2,4%
1.2 openbare orde en veiligheid	€ 29.939	€ 1.314.814	€ -1.284.875	2,5%
2.1 verkeer en vervoer	€ 430.951	€ 3.850.838	€ -3.419.887	7,2%
2.2 parkeren	€ -	€ 37.063	€ -37.063	0,1%
2.5 openbaar vervoer	€ -	€ 26.717	€ -26.717	0,1%
3.1 economische ontwikkeling	€ -	€ 547.005	€ -547.005	1,0%
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 1.247.635	€ 1.247.635	€ -	2,3%
3.3 bedrijfsloket en -regelingen	€ 17.477	€ 30.170	€ -12.693	0,1%
3.4 economische promotie	€ 174.294	€ 79.486	€ 94.808	0,1%
4.1 openbaar basisonderwijs	€ -	€ 42.736	€ -42.736	0,1%
4.2 onderwijshuisvesting	€ -	€ 888.781	€ -888.781	1,7%
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 253.247	€ 1.012.616	€ -759.369	1,9%
5.1 sportbeleid en activering	€ 41.556	€ 286.507	€ -244.951	0,5%
5.2 sportaccommodaties	€ 434.473	€ 1.954.904	€ -1.520.431	3,7%
5.3 cultuur	€ 11.000	€ 252.851	€ -241.851	0,5%
5.4 musea	€ 5.913	€ 41.269	€ -35.356	0,1%
5.5 cultureel erfgoed	€ 4.407	€ 16.095	€ -11.688	0,0%
5.6 media	€ -	€ 347.193	€ -347.193	0,7%
5.7 openbaar groen en recreatie	€ 31.082	€ 1.846.896	€ -1.815.814	3,5%
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	€ 135.428	€ 1.837.779	€ -1.702.351	3,5%
6.2 wijkteams	€ -	€ 1.432.836	€ -1.432.836	2,7%
6.3 inkomensregelingen	€ 3.209.645	€ 4.627.636	€ -1.417.991	8,7%
6.4 begeleide participatie	€ -	€ 2.169.382	€ -2.169.382	4,1%
6.5 arbeidsparticipatie	€ -	€ 381.546	€ -381.546	0,7%
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 140.000	€ 1.018.672	€ -878.672	1,9%
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	€ -	€ 5.077.592	€ -5.077.592	9,5%
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	€ -	€ 2.809.776	€ -2.809.776	5,3%
6.81 geëscaleerde zorg 18+	€ -	€ 188.590	€ -188.590	0,4%
6.82 geëscaleerde zorg 18-	€ -	€ 416.000	€ -416.000	0,8%
7.1 volksgezondheid	€ -	€ 741.690	€ -741.690	1,4%
7.2 riolering	€ 2.967.446	€ 1.772.052	€ 1.195.394	3,3%
7.3 afval	€ 2.983.034	€ 2.274.271	€ 708.763	4,3%
7.4 milieubeheer	€ 45.965	€ 851.427	€ -805.462	1,6%
7.5 begraafplaatsen	€ 2.000	€ 2.000	€ -	0,0%
8.1 ruimte en leefomgeving	€ 356.809	€ 1.255.878	€ -899.069	2,4%
8.2 grondexploitaties woningen	€ 63.607	€ 63.607	€ -	0,1%
8.3 wonen en bouwen	€ 1.121.790	€ 1.051.471	€ 70.319	2,0%
totaal	€ 54.179.737	€ 53.263.599	€ 916.138	100%

5.6 Geprognosticeerde balans

ACTIVA							PASSIVA						
Omschrijving	jaarrekening	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose	Omschrijving	jaarrekening	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025		31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Vaste activa							Eigen vermogen						
Investeringsplannen ultimo planjaar (lopende investeringen in 2021)	-	10.977.000	9.034.000	9.908.000	3.146.000	5.761.000	Algemene reserve (claims in 2021)	6.887.000	5.674.000	5.483.000	6.399.000	6.888.000	7.546.000
Immateriële vaste activa	101.000	91.000	80.000	74.000	66.000	58.000	Resultaat boekjaar	428.000-	191.000-	916.000	489.000	658.000	941.000
Materiële vaste activa	42.199.000	40.480.000	49.399.000	56.177.000	63.611.000	64.060.000	Bestemmingsreserve	4.310.000	4.504.000	4.379.000	4.354.000	4.328.000	4.302.000
Financiële vaste activa	2.725.000	2.477.000	2.446.000	2.415.000	2.385.000	2.356.000							
								10.769.000	9.987.000	10.778.000	11.242.000	11.874.000	12.789.000
							Voorzieningen						
							Verplichtingen, risico's en verliezen	3.386.000	3.345.000	3.297.000	3.251.000	3.205.000	3.153.000
							Egalisatievoorzieningen	6.784.000	6.134.000	5.705.000	5.329.000	5.046.000	4.675.000
							Middelen derden specifieke aanwending	2.019.000	1.438.000	1.032.000	717.000	394.000	221.000
								12.189.000	10.917.000	10.034.000	9.297.000	8.645.000	8.049.000
							Langlopende leningen						
								28.709.000	26.442.000	30.467.000	36.366.000	40.849.000	43.998.000
Totaal vaste activa	45.025.000	54.025.000	60.959.000	68.574.000	69.208.000	72.235.000	Totaal vaste financieringsmiddelen	51.667.000	47.346.000	51.279.000	56.905.000	61.368.000	64.836.000
Vlottende activa							Vlottende passiva						
Voorraden	2.261.000	1.650.000	664.000	-	-	-	Overige schulden	3.334.000	3.334.000	3.334.000	3.334.000	3.334.000	3.334.000
Uitzettingen (vorderingen)	11.721.000	4.721.000	4.721.000	4.721.000	4.721.000	4.721.000	Overlopende passiva	4.960.000	4.960.000	4.960.000	4.960.000	4.960.000	4.960.000
Liquide middelen	2.000	-				-	Aan te trekken kort vermogen	-	5.708.000	7.723.000	9.048.000	5.219.000	4.778.000
Overlopende activa	952.000	952.000	952.000	952.000	952.000	952.000							
Totaal vlottende activa	14.936.000	7.323.000	6.337.000	5.673.000	5.673.000	5.673.000	Totaal vlottende passiva	8.294.000	14.002.000	16.017.000	17.342.000	13.513.000	13.072.000
Totaal activa	59.961.000	61.348.000	67.296.000	74.247.000	74.881.000	77.908.000	Totaal passiva	59.961.000	61.348.000	67.296.000	74.247.000	74.881.000	77.908.000

Immateriële vaste activa

Onder deze post zijn de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief opgenomen en de bijdrage aan de activa van het dierenasiel. Deze post stijgt door nieuwe investeringen (niet in 2022) en neemt af door de jaarlijkse afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Onder deze post zijn alle bezittingen in vast actief opgenomen. Hierbij moet gedacht worden aan gebouwen, sportvelden, wegen, rioolstelsel. Deze post stijgt door de investeringen conform de investeringsplanning en neemt af door de jaarlijkse afschrijvingen. In deze opstelling is ervan uitgegaan dat alle begrote investeringen in 2021 ook in 2021 geheel afgerond worden.

Financiële vaste activa

Hieronder zijn alle langlopende vorderingen opgenomen, waaronder ook de startersleningen en de deelnemingen, waaronder de BNG. Deze post stijgt door nieuw afgesloten leningen en neemt af door de ontvangen aflossingen.

Investeringsprogramma

	cat	TV	pr	duur	investeringsbedragen				afschrijvingen				opmerking				
					2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025					
Votering door raad bij begroting 2022-2025																	
ZONDER APART RAADSVORSTEL																	
Voorfinanciering stichting Windcent 2020-2022	E	0.5	7	7	€	22.000					€	-	€	-	€	-	terug te betalen 2024 t/m 2033
Vervoersmiddel handhaving	E	1.2	2	7	€	30.000					€	4.286	€	4.286	€	4.286	vervanging ivm verstrijken levensduur
30 km/u zone de Risten RSB	M	2.1	5	40	€	250.000					€	6.250	€	6.250	€	6.250	onderhoudsprogramma
Bermverhardingen	M	2.1	5	10	€	150.000					€	15.000	€	15.000	€	15.000	onderhoudsprogramma in combinatie GVP
Vervanging elementen / asfalt	M	2.1	5	40	€	554.000					€	13.850	€	13.850	€	13.850	maatregel GVP i.c.m. groot onderhoud asfalt
Vervangen masten	E	2.1	5	40	€	31.700					€	793	€	793	€	793	onderhoudsprogramma
Vervangen armaturen	E	2.1	5	20	€	41.300					€	2.065	€	2.065	€	2.065	onderhoudsprogramma
(Her)inrichting 60 km/u zones Buitengebied	E	2.1	5	40	€	200.000					€	5.000	€	5.000	€	5.000	onderhoudsprogramma
Vervangen evenementenkasten J Koekenplein	E	3.3	2	15	€	35.000					€	2.333	€	2.333	€	2.333	vervanging ivm onveilige situatie
Hockey Zundert sanitair kleedruimte	E	5.2	4	15	€	40.000					€	2.667	€	2.667	€	2.667	onderhoudsprogramma
Sporthof Rijsbergen sanitair	E	5.2	4	15	€	84.000					€	5.600	€	5.600	€	5.600	onderhoudsprogramma
V.V. Zundert topplaagrenovatie veld C	E	5.2	4	15	€	25.000					€	1.667	€	1.667	€	1.667	onderhoudsprogramma
V.V. Wernhout sanitair/plafond kantine	E	5.2	4	15	€	58.000					€	3.867	€	3.867	€	3.867	onderhoudsprogramma
V.V. Wernhout omheining veld A	E	5.2	4	15	€	55.000					€	3.667	€	3.667	€	3.667	onderhoudsprogramma
V.V. Achtmaal verlichting	E	5.2	4	15	€	25.000					€	1.667	€	1.667	€	1.667	visie toekomstbestendige sportaccommodaties
RTC Toplaagrenovatie	E	5.2	4	15	€	177.000					€	11.800	€	11.800	€	11.800	visie toekomstbestendige sportaccommodaties
RTC Padelbanen	E	5.2	4	15	€	118.000					€	7.867	€	7.867	€	7.867	visie toekomstbestendige sportaccommodaties
ZTV Toplaagrenovatie	E	5.2	4	15	€	121.000					€	8.067	€	8.067	€	8.067	visie toekomstbestendige sportaccommodaties
Bestuursopdracht sport 2022	E	5.2	4	15	€	36.300					€	2.420	€	2.420	€	2.420	Integraal beheerplan 2020-2024
Herplantplicht bomen	M	5.7	5	30	€	75.000					€	2.500	€	2.500	€	2.500	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Vervanging beplanting	M	5.7	5	30	€	124.000					€	4.133	€	4.133	€	4.133	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Vervanging speelvoorzieningen	M	5.7	5	15	€	50.000					€	3.333	€	3.333	€	3.333	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Vervanging voertuig Servicedienst - openbaar groen	E	5.7	5	7	€	45.000					€	6.429	€	6.429	€	6.429	vervanging ivm verstrijken levensduur
Vervanging voertuig Servicedienst - riolering	E	7.2	5	7	€	29.000					€	4.143	€	4.143	€	4.143	vervanging ivm verstrijken levensduur
Riolering vrijverval	E	7.2	5	60	€	250.000					€	4.167	€	4.167	€	4.167	vervangingsinvestering cf WRP 2020-2024
Afkoppelen HWA bestaande wijken	E	7.2	5	60	€	500.000					€	8.333	€	8.333	€	8.333	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Vervanging drukriolering (electromech)	E	7.2	5	20	€	200.000					€	10.000	€	10.000	€	10.000	vervangingsinvestering cf WRP 2020-2024
Renovatie hoofdgemalen elec/meck	E	7.2	5	20	€	60.000					€	3.000	€	3.000	€	3.000	vervangingsinvestering cf WRP 2020-2024
Real time control hoofdgemalen	E	7.2	5	20	€	30.000					€	1.500	€	1.500	€	1.500	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
MET APART RAADSVORSTEL																	
Aanpassingen Veldstraat	M	2.1	5	40	€	300.000					€	7.500	€	7.500	€	7.500	maatregel GVP i.c.m. groot onderhoud asfalt

Meerjarig perspectief, geen votering																					
Vervanging voertuig Servicedienst - verkeersmaatregelen	E	2.1	5	7		€	45.000				€	6.429	€	6.429	vervanging ivm verstrijken levensduur						
Bermverhardingen	M	2.1	5	10		€	150.000	€	150.000	€	150.000		€	15.000	€	30.000	nieuwe aanleg				
Vervanging elementen / asfalt	M	2.1	5	40		€	554.000	€	554.000	€	554.000		€	13.850	€	27.700	onderhoudsprogramma in combinatie GVP				
Vervangen masten	E	2.1	5	40		€	31.700	€	31.700	€	31.700		€	793	€	1.585	vervanging cf investeringsplan 2015-2033				
Vervangen armaturen	E	2.1	5	20		€	41.300	€	41.300	€	47.630		€	2.065	€	4.130	vervanging cf investeringsplan 2015-2033				
(Her)inrichting 60 km/u zones Buitengebied	E	2.1	5	40		€	200.000	€	200.000	€	200.000		€	5.000	€	10.000	maatregel GVP i.c.m. groot onderhoud asfalt				
Vervanging brug Watermolenstraat	M	2.1	5	40					€	200.000			€	-	€	-	vervanging ivm verstrijken levensduur				
Herinrichting Veld-, Kappelleke- & W Pastoorsstraat ZND	M	2.1	5	40		€	1.175.000			€	-		€	29.375	€	29.375	nieuwe aanleg				
Traverse Sint Bavostraat, Rijsbergen	M	2.1	5	40					€	2.055.000			€	-	€	-	onderhoudsprogramma				
Vervangen evenementenkasten Oranjeplein	E	3.3	2	15					€	102.570			€	-	€	-	vervanging ivm onveilige situatie				
IKC Zundert	E	4.2	4	40		€	6.133.000						€	-	€	153.325	nieuwe aanleg				
Sporthal Rijsbergen sanitair kleedruimten	E	5.2	4	15				€	98.000				€	-	€	6.533	onderhoudsprogramma				
V.V. Achtmaal toplaag natuurgras	E	5.2	4	15		€	50.000						€	3.333	€	3.333	onderhoudsprogramma				
V.V. Achtmaal sanitair renovatie	E	5.2	4	15					€	80.000			€	-	€	-	onderhoudsprogramma				
V.V. Wernhout sanitair renovatie	E	5.2	4	15					€	98.000			€	-	€	-	onderhoudsprogramma				
V.V. Moerse boys sanitair kantine	E	5.2	4	15		€	63.000						€	4.200	€	4.200	onderhoudsprogramma				
V.V. Moerse boys toplaag natuurgras veld C	E	5.2	4	15		€	25.000						€	1.667	€	1.667	onderhoudsprogramma				
V.V. Rijsbergen toplaag trainingsveld	E	5.2	4	15				€	25.000				€	-	€	1.667	onderhoudsprogramma				
V.V. Rijsbergen sanitair renovatie	E	5.2	4	15					€	200.000			€	-	€	-	onderhoudsprogramma				
V.V. Zundert sanitair kleedruimten	E	5.2	4	15				€	156.000				€	-	€	10.400	onderhoudsprogramma				
V.V. Zundert toplaag natuurgras	E	5.2	4	15				€	25.000				€	-	€	1.667	onderhoudsprogramma				
Bestuursopdracht sport 2023	E	5.2	4	15		€	151.250						€	10.083	€	10.083	nieuw				
Bestuursopdracht sport 2024	E	5.2	4	15				€	151.250				€	-	€	10.083	nieuw				
Sporthal Zundert Sanitair	E	5.2	4	15					€	183.000							onderhoudsprogramma				
V.V. Moerse boys sanitair kleedruimten	E	5.2	4	15					€	275.000							onderhoudsprogramma				
Herplantplicht bomen	M	5.7	5	30		€	75.000	€	75.000	€	75.000		€	2.500	€	5.000	Integraal beheerplan 2020-2024				
Vervanging beplanting	M	5.7	5	30		€	124.000	€	124.000	€	124.000		€	4.133	€	8.267	Integraal beheerplan 2020-2024				
Vervanging speelvoorzieningen	M	5.7	5	15		€	50.000	€	50.000	€	50.000		€	3.333	€	6.666	Integraal beheerplan 2020-2024				
Riolering vrijverval	E	7.2	5	60		€	250.000	€	500.000	€	500.000		€	4.167	€	12.500	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024				
Afkoppelen HWA bestaande wijken	E	7.2	5	60		€	500.000	€	500.000	€	500.000		€	8.333	€	16.667	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024				
Vervanging drukriolering (electromech)	E	7.2	5	20		€	200.000	€	200.000	€	200.000		€	10.000	€	20.000	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024				
Renovatie hoofdgemalen elec/meck	E	7.2	5	20		€	60.000	€	60.000	€	60.000		€	3.000	€	6.000	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024				
Real time control hoofdgemalen	E	7.2	5	20		€	30.000	€	30.000	€	30.000		€	1.500	€	3.000	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024				
Vervangen gemaal Wernhoutseweg	E	7.2	5	20				€	175.000				€	-	€	8.750	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024				
Vervangen randvoorzieningen elec/mech	E	7.2	5	20					€	44.864			€	-	€	-	vervangingsinvestering cf WRP 2020-2024				
Totaal						€	3.716.300	€	9.908.250	€	3.146.250	€	5.760.764	€	-	€	153.901	€	282.662	€	552.928

Vorraden

Dit betreffen de bouwgrondexploitaties. Deze post stijgt wanneer er nieuwe gronden worden gekocht en er kosten worden gemaakt voor de grondexploitaties. Wanneer de gronden worden verkocht, daalt deze post. We gaan er nu vanuit dat alle bouwgrondexploitaties in 2023 verkocht zullen zijn.

Uitzettingen en overlopende activa

Dit betreffen alle vorderingen die binnen 1 jaar aflopen. Voor de komende jaren is verondersteld dat deze post de komende jaren gelijk blijft.

Liquide middelen

Dit betreft het saldo op de bank en contant in kas. Wanneer alle posten zijn ingevuld, is dit de sluitpost. In de paragraaf financiering is een kasstroomoverzicht opgenomen waarbij de mutaties in de liquide middelen worden aangegeven.

Algemene reserves

Deze reserves stijgen door een positief jaarrekeningresultaat en dalen bij een negatief resultaat of wanneer reserves incidenteel voor beleid worden ingezet.

Bestemmingsreserves

Aan deze reserves heeft de raad reeds een specifiek doel gegeven bijvoorbeeld reserve bovenwijkse voorzieningen en reserve centrumvisie. Wanneer er een bestemmingsreserve wordt ingezet, zal deze post dalen.

Voorzieningen voor verplichtingen, risico's en verliezen

Dit betreft de pensioenvoorziening voor de wethouders. De voorziening wordt lager door de werkelijk betaalde pensioenen aan voormalige wethouders en wordt hoger door de jaarlijkse dotatie.

Egalisatievoorzieningen

Dit betreft de voorzieningen (groot) onderhoud gebouwen, wegen, onderhoud civieltechnische kunstwerken en het baggeren van sloten. Wanneer de uitgaven voor (groot) onderhoud worden gedaan, daalt deze voorziening. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening zorgt dat de voorziening hoger wordt.

Middelen derden specifieke aanwending

Dit betreft de voorziening riolering en afval, de zogenaamde gesloten systemen. Bij riolering en afval worden de kosten via de rioolheffing en afvalstoffenheffing op de burger verhaald. Deze heffingen mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Wanneer er meer gelden worden ontvangen dan er kosten gemaakt worden, moet de meeropbrengst gestort worden in de voorziening, zodat het geld alleen uitgegeven kan worden aan afval en riolering.

Reserves en voorzieningen

	1-1-2022	+	-	1-1-2023	+	-	1-1-2024	+	-	1-1-2025	+	-	1-1-2026
algemene reserves													
exploitatie	1.859.779	-	-	1.859.779	-	-	1.859.779	-	-	1.859.779	-	-	1.859.779
weerstandvermogen	2.315.000	-	-	2.315.000	-	-	2.315.000	-	-	2.315.000	-	-	2.315.000
grondexploitatie	1.499.182	-	-	1.499.182	-	-	1.499.182	-	-	1.499.182	-	-	1.499.182
subtotaal algemene reserves	5.673.961			5.673.961			5.673.961			5.673.961			5.673.961
bestemmingsreserves													
bovenwijkse voorzieningen	1.879.678	-	25.000	1.854.678	-	25.000	1.829.678	-	25.000	1.804.678	-	25.000	1.779.678
decentralisaties	873.095	-	100.000	773.095	-	-	773.095	-	-	773.095	-	-	773.095
groot onderhoud onderwijsgebouwen	19.732	-	-	19.732	-	-	19.732	-	-	19.732	-	-	19.732
reserve nieuwe brandweerkazerne Hofdreef	402.895	-	10.602	392.293	-	10.602	381.691	-	10.602	371.089	-	10.602	360.487
reserve corona	330.128	-	-	330.128	-	-	330.128	-	-	330.128	-	-	330.128
reserve arbeidsongeschiktheid	-	35.000	-	35.000	35.000	-	70.000	35.000	-	105.000	35.000	-	140.000
centrumvisie (voorheen Sint Anna en omgeving)	997.195	-	24.864	972.331	-	24.864	947.467	-	24.864	922.603	-	24.864	897.739
subtotaal bestemmingsreserves	4.502.723	35.000	160.466	4.377.257	35.000	60.466	4.351.791	35.000	60.466	4.326.325	35.000	60.466	4.300.859
totaal reserves (eigen vermogen)	10.176.684	35.000	160.466	10.051.218	35.000	60.466	10.025.752	35.000	60.466	10.000.286	35.000	60.466	9.974.820
voorzieningen													
pensioenrechten wethouders	3.344.514	85.000	132.870	3.296.644	85.000	131.079	3.250.565	85.000	131.080	3.204.485	85.000	136.823	3.152.662
wegen	4.963.581	1.341.091	1.614.934	4.689.738	1.341.091	1.614.934	4.415.895	1.341.091	1.614.934	4.142.052	1.341.091	1.614.934	3.868.209
civiel technische kunstwerken	142.628	40.325	71.218	111.735	40.325	65.959	86.101	40.325	35.934	90.492	40.325	41.342	89.475
baggeren sloten	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	-	200.000
gemeentelijke gebouwen	496.951	108.689	71.786	533.854	93.184	81.335	545.703	93.184	44.016	594.871	93.184	179.791	508.264
sport	430.438	158.166	318.806	269.798	158.166	247.122	180.842	158.166	220.420	118.588	158.166	267.468	9.286
rioolegalisatie	1.438.103	-	460.198	977.906	-	382.627	595.279	-	374.114	221.165	-	200.099	21.066
egalisatie afvalverwerking	-	53.472	-	53.472	66.878	-	120.350	51.174	-	171.525	27.080	-	198.605
totaal voorzieningen (vreemd vermogen)	10.916.215	1.886.743	2.769.811	10.033.147	1.884.643	2.623.055	9.294.736	1.868.940	2.520.497	8.643.178	1.844.845	2.440.457	8.047.567
totaal reserves en voorzieningen	21.092.899			20.084.365			19.320.488			18.643.464			18.022.387

De voorziening dubieuze debiteuren is in mindering gebracht op de vorderingen en de voorziening grondexploitatie is in mindering gebracht op de voorraden.

Langlopende leningen

Dit betreffen de langlopende schulden bij verschillende banken. Deze post stijgt door de nieuwe leningen en wordt lager door de betaalde aflossingen.

Overige schulden en overlopende passiva

Dit betreffen de schulden korter dan 1 jaar. Voor de komende jaren is verondersteld dat deze post de komende jaren gelijk blijft.

5.7 BBV-indicatoren

Deze indicatoren zijn overgenomen van www.waarstaatjegemeente.nl per 13 september 2021. Voor meer gedetailleerdere informatie verwijzen we dan ook naar deze website.

Indicator	eenheid	Laatste meting	Zundert	Nederland
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2020	12	11
Misdrijven - Gewelddmisdrijven	per 1.000 inwoners	2020	2,3	4,6
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2020	3,2	6,2
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2019	1,6	2,3
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 10.000 inwoners	2020	1,37	19,74
Functiemenging	%	2020	46,7	53,2
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 74jr	2020	136,2	135,2
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	4,9	2,4
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	16	26
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2019	1,2	1,7
Niet-sporters	%	2020	52,6	49,3
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	56	161
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	5,8	17,6
Gemiddelde WOZ waarde woningen	x €1.000	2020	299	270
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2019	2,9	9,2
Demografische druk	%	2021	69,4	70,1
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2021	929	733
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2021	975	810
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	589,2	795,9
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2019	1	1
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	5	6
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2019	1	2
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	69,9	68,4
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2020	202,4	466,5
Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	2020	7,7	13,0
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	6,8	10,1
Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	0,8	1,1
Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	0,4	0,3
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2020	730	650